

Háskólablaðið

1.tbl. 2.árgangur 2005

Blað nemenda Tækniháskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík

Ritstjórapistill

Flestir eru sammála því að blómlegt háskólasamfélag þurfi að stuðla að því að stúdentar séu hugsandi, skapandi og framkvæmdaglaðir. Blaði þessu er einmitt ætlað það hlutverk að veita stúdentum tækifæri til að sinna þessu. Sem ritstjóri þessa blaðs tel ég, mér til mikillar ánægju, að þeim tilgangi hafi verið náð á glæsilegan hátt. Efni blaðsins snýr að fjölmörgum hliðum þjóðfélagsins, því sem er efst á baugi í hugum stúdenta og að sjálfsögðu að einum stærsta atburði í íslensku háskólasamfélagi í dag – sameiningu Háskólans í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands.

Ég tel sameinaðan skóla mjög áhugaverðan, bæði það nám sem er að fara af stað og hið fyrirhugaða háskólaþorp sem reiknað er með að byggist upp á næstu árum. Útkoman mun líklega birtast í enn öflugri menntastofnun og aukinni viðurkenningu skólans, hvort heldur sem er í íslensku atvinnulífi eða á alþjóðlegan mælikvarða. Þar sem ljóst var að áætlaður útgáfutími blaðsins yrði á þeim tíma sem sameiningin væri í hámarki, var snemma ákveðið að blaðið yrði gefið út í sameiningu nemenda Háskólans í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands. Það var ekki einungis hugsað í hagræðingarskyni heldur einnig til að lýsa því yfir að stúdentar væru staðráðnir í að sýna samheldni sín á milli. Óhætt er að segja að sú ákvörðun hafi gefist vel enda er það mín skoðun að blað þetta sé afar vel heppnað.

Ég vil þakka öllum þeim sem lögðu sitt af mörkum við útgáfuna. Svona öflugt blað verður ekki til nema með samstilltu átaki þar sem misjafnir eiginleikar ólíkra einstaklinga eru nýttir á jákvæðan og uppbyggilegan hátt. Einnig vill ég þakka rektorum, kennurum og öðrum starfsmönnum skólanna sem hafa lagt sitt af mörkum til að gera þetta glæsilega blað að veruleika.

Daði Rúnar Jónsson, dadi02@ru.is
Ritstjóri Háskólablaðsins

Útgefandi: Útgáfufélag Háskólablaðsins, haskolabladid@ru.is
Ofanleiti 2
103 Reykjavík
Kt. 691204-2940

Ljósmyndir: Sigurjón Guðjónsson
www.sigurjon.com

Hönnun og Umbrot: Nicole Nicolaus: nnicolaus@lhi.is, www.visualprewash.tk
Elsa Dórothea Danielsdóttir: elsadorothea@lhi.is
Jóhannes Kjartansson, joijoi@lhi.is

Hugmynd á kápu:

Prófarkarlestur: Finnþogi Ásgeir Finnbogason og Gunnar Skarphéðinsson

Prentun: Ísafoldarprentsmiðja

Dreifing: Fréttablaðið

Upplag: 105.000 eintök

Vefsiða: www.haskolabladid.is

- Tækniháskóli Íslands
- Háskólinn í Reykjavík
- Sameinaður skóli
- Viðtöl
- Upplýsingar
- Skemmtun

- 4 Samkeppni
- 4 Viðskiptaþing
- 6 Vetrishús
- 8 Stjórnun starfsframa
- 9 Sjávarútvegsfræði
- 11 Jói Idol
- 12 Dagskrá námsmannsins
- 13 Greindar vélar, gera skal
- 14 Háskóli er undirstaða nýsköpunar og hagsældar
- 16 Fjórða valdið
- 18 Góði dátinn Sigurjón
- 20 Viðtöl við nemendur
- 22 Víska
- 23 Technis
- 24 Stafræn dreifing tónlistar
- 25 Griðarleg lífsreynsla

- 26 Góður sigur nemenda THÍ
- 27 Háskólagráðurnar
- 28 Ágrip um sögu THÍ
- 29 Ágrip um sögu HR
- 30 Sameinaður háskóli
- 33 Kennslufræði og Lýðheilsudeild
- 34 Spennandi nýtt nám
- 36 Viðtöl við skiptinema
- 39 Viðtöl við starfsmenn KB banka
- 40 Aðgengi á vefnum í ólestri
- 41 Fingurinn á bak við hnappinn
- 42 Kúltúrsjokk í Hollandi
- 43 Garðabær er góður kostur
- 45 Lín vs. stjórnarskráin
- 46 Merkur áfangi í sögu lagadeildar
- 48 Vöruhönnun
- 50 Langar þig í HR?
- 52 Dagar í lífi piparsveins
- 53 Týpískt líf piparmeyjar
- 55 Ágúst í Egyptalandi
- 55 Véltaeknifræði

Ritnefnd Háskólablaðsins:

Ásgeir Bragason
asgeir04@ru.is
Viðskiptafræði

Gunnar Ö. Bendiktsson
gunnarob03@ru.is
Viðskiptafræði HMM

Hrafnhildur J. Moestrup
hrafnhildurj@thi.is
Viðskiptafræði

Jóna M. Ásmundsdóttir
jonam@thi.is
Viðskiptafræði

Jón H. Erlendsson
jonhe04@ru.is
Lögfræði

Svanur Björnsson
swan@ru.is
Tölvunarfræði

Samkeppni - snúningshjól skilvirks markaðar

Heiðrún L. Marteinsdóttir
heidrunlm@ru.is

Hér áður þótti samkeppni ekki sérlega móðins hugtak. Reyndar vildu margir lítt ræða um samkeppni vegna vanþekkingar annars vegar og hræðslu hins vegar við þessa undarlegu keppni sem hámenntaðir hagfræðingar töluðu svo vel um. Í þá daga voru jafnvel til heilu stjórnmálaflokkarnir sem fundu samkeppninni og markaðshagkerfinu allt til foráttu. Kvennalistinn, fyrrum flokkur Ingibjargar Sólrúnar, og Alþýðubandalagið fylktu þar liði gegn frjálsri samkeppni. En það var þá.

Vegna góðrar reynslu mætti í dag ætla að flestir hinna áður vantrúðu hefðu byggt upp traust til hins frjálsa markaðar – markaðar þar sem framboð og eftirspurn ráða för og fyrirtæki keppast við að uppfylla óskir neytenda. Heilbrigð samkeppni er öllum neytendum til hagsbóta, enda skilar hún þeim betri þjónustu, auknu úrvali og meiri gæðum. Varla ætti nokkur að slá hönd á móti slíku?

Einhlíða umræða

Röskva, samtök félagshyggjufólks við Háskóla Íslands, er heldur undarleg hreyfing og uggur virðist þar á bæ vegna fyrirhugaðs verkfræðináms við Háskólann í Reykjavík. Í kjölfar opins fundar um framtíð verkfræðináms á Íslandi sagði á vefsíðu Röskvu að ljóst væri eftir fundinn „að það myndi ekki vera íslensku þjóðinni í hag að reka tvær verkfræðideildir og sterkari leikur væri að leggja það sem til þyrfti í öfluga deild við Háskóla Íslands“. Greinarhöfundur þótti, líkt og gefur að skilja, undarlegt að lesa umrædda ályktun Röskvu af niðurstöðu fundarins. Í reynd hefði greinarhöfundur haldið að þegar verið væri að fjalla um áhrif sameiningar Háskólans í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands á verkfræðideild HÍ, að sjónarmið þeirra sem að sameiningunni stæðu fengju að koma fram. Slíkt kom þó ekki til og ræðumenn fundarins voru þeir Valdimar K. Jónsson prófessor emeritus og Steindór Guðmundsson formaður menntamálanefndar Verkfræðingafélags Íslands. Að dómi talsmanna Röskvu komst fundurinn að þeirri merku niðurstöðu hvað væri heilli þjóð fyrir bestu eftir að hafa hlustað á einhlíða umræðu um hugsanlega samkeppni í verkfræðinámi. Nokkuð undarleg niðurstaða og án vafa endurspegladist þar ekki vilji allra í þjóðfélaginu.

Viðskiptaþing

Viðskiptaþing við Háskólann í Reykjavík hafa verið haldin síðastliðin fimm ár. Allir nemendur skólans þekkja fyrirbærið og sjá margir sér ávallt tækifæri til að mæta og taka þátt. Viðskiptaþingin eru haldin flesta fimmtudaga í hádeginu. Viðskiptaþing eru frábær grundvöllur fyrir nemendur skólans að kynnst því sem er að gerast á sviði viðskipta hverju sinni. Það er einmitt það sem umsjónaraðilar þingsins hafa að leiðarljósi þegar leitað er út fyrir vegg skólans að fyrirlesurum. Til þessa hafa allt frá frumkvöðlum til æðstu ráðamanna virta fyrirtækja séð sér fært að mæta og upplýsa nemendur um hvað þeir fást við, segja frá því helsta sem er að gerast hjá þeim og hvers megi vænta í náinni framtíð.

Meðal fyrirlesara í vetur má nefna Hreiðar Má forstjóra KB-Banka, Bjarna Ármannsson forstjóra Íslandsbanka, Skarphéðin Berg framkvæmdastjóra innlendra fjárfestinga hjá Baugi, Þórð Pálsson forstöðumann greiningardeildar KB-Banka ásamt fleirum. Nú á vorönn hafa nokkrir boðað komu sína nú þegar þannig að nóg er framundan.

Fyrsta Viðskiptaþing vetrarins var með óvenjulegu en skemmtilegu sniði. Hér á landi var staddur prófessor Zvi Bodie frá Boston háskóla. Hann var hér kominn til að kenna við nýja meistaranámið í fjárfestingum við HR (MSIM). Zvi Bodie er sérfræðingur á sviði lífeyrismála og var það því aðalumfjöllunarefni hans. Góð mæting var jafnt af nemendum sem og starfsfólki fjármálastofnanna. Þess má einnig geta að Zvi Bodie er einn helsti ráðgjafi ráðamanna í Hollandi varðandi lífeyrismál.

Aðrir erlendis fyrirlesarar hafa einnig gert sér leið á Viðskiptaþing í Háskólanum í Reykjavík og má þar helst nefna Brian Tracy, einn frægasta fyrirlesara Bandaríkjanna í dag og Russel Smith, prófessor, semereigandi og stjórnaði fjölmargra líftækni fyrirtækja á Bretlandi í dag.

Nemendur skólans hafa frá upphafi verið duglegir að mæta á þingin, og frábærar viðtökur athafnamanna hafa gert það að völdum að Viðskiptaþing er komið til að vera. Það mun um ókomna tíð vera lyftistöng fyrir skólann og einkar gott tæki til þess að efla tengsl skólans við hitt ört vaxandi og síbreytilega viðskiptalíf hér á landi.

Hræðslan við samkeppni

Til að einfalda málið má líkja áðurgreindum prófessor við framkvæmdastjóra fyrirtækis. Framkvæmdastjóri fyrirtækis yrði ekki sérlega ánægður ef nýtt fyrirtæki kæmi fram á sjónarsviðið á sama markaði. Samkeppnin gæti þýtt að fyrrnefnda fyrirtækið þyrfti að leggja meira af mörkum til að halda viðskiptavinum, jafnvel lækka verð á þjónustu sinni eða auka gæðin – og slíku fagna fáir sem hafa verið í bómullarhnoðra lungann úr rekstartíma sínum og aldrei þurft að takast á við samkeppni.

Auðvelt er að heimfæra verkfræðideild Háskóla Íslands upp á áðurgreint dæmi. Tali Valdimar fyrir munn verkfræðideildar HÍ má ljóst vera að forsvarsmönnum hennar hugnast ekki samkeppnin. Samkeppnin mun leiða til þess að deildin þarf að standast samanburð neytenda. Það kann einhverjum að þykja erfitt, jafnvel þó hið breytta umhverfi kunni að leiða til þess að laun prófessoranna hækki þegar ólíkir skólar keppa um hæfustu kennarana! Flest fólk fagnar hækkingu launum en Valdimar K. Jónsson er líklega ekki í þeim hópi.

Neytendur stjórna ferðinni

Hin ýmsu hagsmunasamtök, sem vilja fá sínu framgengt, verða gjarnan skeinuhætt í umræðum áþekktum þessum. Hvort Verkfræðingafélag Íslands má telja til slíkra samtaka skal ósagt látið. En með hagsmunapotí eður ei, verða menn hins vegar að gæta þess að missa ekki sjónar á merg málsins, neytendum. Hvað vilja neytendur? Hver er eftirspurnin eftir verkfræðinámi?

Hvort næg eftirspurn er eftir verkfræðinámi á Íslandi verður að koma í ljós þegar tekið verður við umsóknum við nýja deild Háskólans í Reykjavík. Sagan hefur þó sýnt að forsvarsmenn Háskólans í Reykjavík vita hvað klukkan slær þegar kemur að námsframboði. Stofnun nýrrar deildar er fjárfrekt verkefni sem verður varla framkvæmt nema að vel ígrunduðu máli. Neytendur eru því án efa til staðar. Neytendur sem hafa trú á einkaframtakinu og öllum þeim krafti sem býr í Háskólanum í Reykjavík. Verkfræðinámi á Íslandi er nú á krossgötum og um það bil að ná hærri hæðum sem koma mun stúdentum og atvinnulífinu til góða.

Gunnar B. Gunnarsson, Hreiðar Már Sigurðsson forstjóri KB banka og Hörður Logi Hafsteinsson

Við hvetjum þá, sem hafa óskir eða hugmyndir um umfjöllunarefni á Viðskiptaþingi, eindregið til að hafa samband við undirritaða (hoddi@ru.is eða gunniberg@ru.is) og koma óskum sínum á framfæri.

Endilega látið sjá ykkur á Viðskiptaþingi við Háskólann í Reykjavík í hádeginu á fimmtudögum. Auglýsingar fyrir þingin má sjá á heimasíðu Visku, stúdentafélags Háskólans í Reykjavík, www.viska.is.

„ÞAÐ EINA SEM EKKI ER HÆGT AÐ
LÆRA ER ÞAÐ SEM MAÐUR VEIT“

Námsmannalína KB banka er fyrsta flokks fjármálaþjónusta sem er sérstaklega löguð að lífsstíl þínum á námsárunum.

- **Tölvukaupalán** Þú getur fengið allt að 300.000 kr. til allt að þriggja ára.
- **Bókastyrkir** Árlega fá 20 heppnir félagar í Námsmannalínunni 10.000 kr. bókastyrki.
- **Námsstyrkir** 15 styrkir árlega, að upphæð 200.000 kr. til námsmanna í háskólastigi.
- **Framfærslulán** Gegn lánsloforði frá LÍN veitum við mánaðarleg framfærslulán.
- **Lægri færslugjöld.**
- **Inngöngugjöf** Við inngöngu geta félagar í Námsmannalínunni valið veglega fartölvutösku eða íþróttatösku.

Vetnishús

ÍSLENSKA VETNISHÚSIÐ

Vetni hefur lengi vel verið í brennidepli þegar rætt er um orku og langar mig að varpa ljósi á annan vinkel sem er á vetnisþróuninni. Það fyrsta sem kemur upp í hugann þegar orðið vetni er nefnt er að öllum líkindum vetnisbíll. Við vildum hugsa vetnisvæðinguna í víðari skilningi. Hugmyndin um Vetnishúsið hljómar dálítið fjarri lagi en þegar betur er að gáð er þetta alls ekki svo vitlaust.

Íslenska vetnishúsið er sjálfbært hús sem gengur fyrir endurnýjanlegum orkulindum. Orkulindirnar sem húsið nýtir eru sólarorka, vindorka og jarðvarmi. Orkunni er breytt í rafmagn til að knýja heimilistæki og ljósabúnað. Afgangsrafmagnið er nýtt til framleiðslu vetnis með rafgreiningu vatns. Vetnið er geymt á tönkum sem gerðir eru úr trefjaefni og geymist þar í málmsvömpum (metal hydrides). Ef skemmdir verða á tönkunum rífa þeir og vetnið lekur út, þeir springa ekki líkt og hefðbundnir tankar og öryggið er því mun meira. Líkurnar á að slíkt gerist eru stjarnfræðilegar, þó alltaf sé vert að hafa það í huga.

Til að beisla vindinn er notuð vindmylla sem staðsett verður á þaki hússins. Á þakinu verður einnig sólarrafall (solar cell) sem nýtir sólina til að fanga orku. Jarðvarminn verður nýttur með aðstoð varmarafals (thermoelectric generator).

Í bílskúrnun er vetnisdæla staðsett ásamt búnaðinum sem þarf til vetnisframleiðslunnar. Vetnið er framleitt með efnarafali (fuel cell) sem klýfur vatnið upp í vetni og súrefni með rafgreiningu. Ef þörf er á meira rafmagni er hægt að ganga á forðann sem geymdur er í kútunum. Vetninu er aftur breytt í rafmagn með efnarafali sem gerir andstæðuna við hinn, bindur semsagt vetni og súrefni aftur saman og við það verður til rafmagn.

Við gerum ráð fyrir að fjögurra manna fjölskylda búi í húsinu og eigi tvo bíla. Bílarnir eru að sjálfsgöðu vetnisbilar og áfylling á bílanna fer fram heima í bílskúr. Með þessu fyrirkomulagi er bensínkostnaður úr sögunni og einnig sparast rafmagnskostnaður. Ef framleiðsla rafmagns er mikil er vel hægt að selja rafmagnið sem gengur af út á alnetið (utility grid system). Alnetið er í þessum skilningi það sem allir eru tengdir við og þiggja rafmagn af. Eins og við setjum upp dæmið yrði einn daginn vetnishús í hverju horni. Hver fjölskylda er þá í sjálfsþrífarskap, framleiðir einungis það sem hana vantar og er ekki upp á neinn annan kominn.

Í upphafi er Vetnishúsið 40% dýrara en hefðbundið hús. Auka kostnaðurinn felst í búnaðinum sem nauðsynlegur er til vetnisframleiðslunnar. Þegar dæmið er sett upp og kostnaður og gróði tekinn saman, kemur í ljós að aukakostnaðurinn mun borga sig upp á um 15 árum og eftir það er einungis gróði framundan. Ef rafmagn er selt út á alnetið stýttir það tímann enn frekar sem tekur að borga upp mismuninn. Ég geri mér fulla grein fyrir að 10-15 ár af afborgunum áður en húsið skilar hagnaði er ekki lítið en þessir útreikningar eru settir upp með tilraunahúsið í huga.

Þegar svo vetnisvæðingin verður algjör mun verið hrapa eins og gerist svo oft með nýjungar, til dæmis með farsimana. Fyrst voru farsímar einungis fyrir vel stæða kaupsýslumenn og lækna, en nú er öldin aldeilis önnur. Í dag er það á allra færi að eiga farsíma og þeir sem ekki hafa nú þegar fjárfest í síma eru oftast en ekki að safna fyrir einum slíkum.

Samanburðartíraunir hafa verið gerðar á vetnisbíl og hefðbundnum bensínbíl. Niðurstaðan er sú að ef bensínbíll lendir í árekstri þá springur hann og eldurinn breiðist út en ef vetnisbíll lendir í samskonar árekstri þá springur hann ekki heldur stendur eldsúla beint upp í loftið og hættan því mun minni.

Í ljósi þess að vetniseldurinn er glær höfum við gert ráð fyrir að ef upp kemur eldur í vetnishúsinu okkar þá eru lekaskynjarar staðsettir víðsvegar um húsið. Aðrar varúðar-ráðstafanir í þeim dúr munu einnig vera gerðar.

Núna er þannig í pottinn búið að allstaðar í heiminum þarf að gera ráðstafanir til að draga úr mengun. Til að varpa aðeins ljósi á hversu slæmt ástandið er nú þegar orðið, þá er í Kína einungis hægt að sjá til himins á góðum degi eða daginn eftir rigningu. Þá hefur loftið hreinsast í regninu. Ég taldi þetta tröllasögur áður en ég kom sjálf til Kína og sá ekki milli húsa nema komið væri upp á 30 hæð í blokk, semsagt yfir mengunarskýið. Við verðum að gripa inn í áður en sú verður raunin með öll lönd heims. Vetni er þess vegna enn gáfulegri lausn en annað því talið er að vetni mengi ekki og útblástur vetnisbila er í formi gufu. Við verðum öll að taka þátt í þróuninni og vera móttækileg fyrir nýjungum því ekki viljum við horfa út um stofugluggann og vera viss um að það sé þoka enn einn daginn en svo kemur í ljós að það er mengunin sem skyggir sýn okkar.

VETNISHÚSIÐ Í ÚTLÖNDUM

Við Bryndís Guðmundsdóttir og Böðvar Sturluson byrjuðum smátt þegar vetnishugmyndinni skaut upp í kollinn á okkur við nám okkar í Fjölbautaskólanum við Ármúla í apríl 2003. Við sátum ekki auðum höndum, og ákváðum að leggja blóð, svita og tár í að gera gott verkefni, því trúin á velgengni hugmyndarinnar var sterk. Sumarið fór meira eða minna í verkefnið og eftir andvökunætur og gríðarlega vinnu var verkefnið fætt. Við sendum verkefnið inn í landskeppni Ungra vísindamanna og bárum sigur úr þýtum. Leiðin lá til Ungverjaland og gekk vel, verkefnið fékk umtalsverða umfjöllun og í kjölfarið var okkur boðið að keppa í verkfræðikeppni í Kína í nóvember 2004, sem við og gerðum. Böðvar dró sig úr verkefninu en ég og Bryndís vorum ákveðnar í að leggja allt í sölnurnar til að koma Vetnishúsinu til Kína. Annað sumarið í röð fór í botnlausu og endalaus verkefnavinnu og ekkert stöðvaði okkur í þetta skiptið. Við endurgerðum verkefnið frá grunni og í þetta skiptið vorum við mun ánægðari með afraksturinn. Við vorum staðráðnar í að fara til Kína. Við lögðum upp í styrkjaleitina miklu og alltaf komum við heim með tóma vasana. Ekki var ástandið gott og á tímabili var það einungis þrjóskan sem hélt okkur við efnið. Svo þegar okkar maður, Hjálmar Árnason alþingis-

Anna Sigríður Kristjánsdóttir
annask@ru.is

maður og vetnisfrömuður, tók okkur undir sinn verndarvæng og gerði sitt til að aðstoða okkur, fóru hjólin aftur að snúast. Styrkjaleitin gekk þó ekki sem skyldi og við stöllum sem vonuðumst til að fá sumarlaun áttum engan pening þegar uppi var staðið og báðar á leiðinni í háskóla. Í farteskinu höfðum við hins vegar hugmynd sem var orðin barnið okkar. Við lögðum upp í Kínaferðina miklu og á verkfræðikeppnina. Verkfræðingar sem allir eru framarlega á sínu sviði létu sjá sig og var dómnefndin ekki af verri endanum. Okkur fannst við standa okkur frekar vel en þorðum ekki fyrir okkar litla líf að vonast eftir verðlaunum.

Á kvöldinu fyrir verðlaunaafhendinguna vorum við beðnar um að kynna verkefnið okkar á verðlaunaafhendingunni daginn eftir. Við tókum vel í það og vorum hæstánægðar með að fá tækifærið. Úr varð að við kynntum verkefnið fyrir 3000 verkfræðingum, yfir 300 keppendum og fjölmiðlum. Til að gera langa sögu stutta þá unnum við fyrstu verðlaun í verkfræðikeppninni í Kína. Sigurvíman var unaðsleg. Maður getur greinilega allt ef maður virkilega ætlar sér það.

Það að Ísland hafi unnið þessa stóru verkfræðikeppni í Kína og það að vera fulltrúi þeirra verðlauna er mér mikill heiður. Íslendingar garga allir sem einn á sjónvarpið þegar handboltinn er sýndur og þjóðin sameinast í gleði sinni þegar landsliðið í handbolta ber sigur úr þitum. Allir keppast við að hafa sína auglýsingu á handboltavellinum og vilja allt fyrir kappana gera. Vísindi eru ekki jafn viðurkennd en alls ekki síðri. Verkfræðikeppnin sem ég og Bryndís tókum þátt í er alþjóðleg og ein sú stærsta í heimi. Að mínu mati eiga Íslendingar að sameinast í að aðstoða ötula námsmenn sem vilja fóta sig á sviði vísinda.

Við erum ekki af baki dottnar frekar en fyrri daginn og höfum sett markið enn hærra og viljum byggja húsið hér á Íslandi. Nokkrir aðilar hafa sýnt byggingu hússins áhuga og viljum við auglýsa eftir styrktaraðilum og áhugasömum um byggingu hússins. Áhugasamir geta haft samband við okkur á :

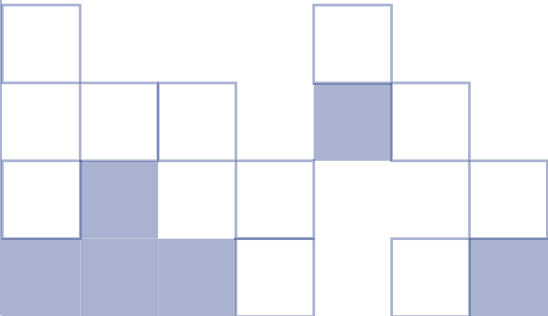
vetni@hotmail.com

Einnig ef einhverjar spurningar vakna við lestur þessarar greinar skaltu ekki hika við að senda okkur línu. Þeir sem hafa áhuga á að lesa skýrslu verkefnisins er hún á vefnum. Vefsíða verkefnisins er:

www.hydrogenhouse.tk

Það er svolítið fyndið að ég, nemi á 1. ári í tölvunarfræði og Bryndís, nemi á 2. ári í hjúkrunarfræði unnum verkfræðikeppni í Kína. Þetta finnst mér sanna að ef eldmóðurinn er nógu mikill og lærdómsfýsin nægilega sterk er allt hægt. Ég vil því hvetja alla til að vinna með sínar hugmyndir og fóta sig á sviði vísindanna – það er innilega þess virði! Að lokum viljum við þakka þeim aðilum sem styrktu okkur: Iðnaðarráðuneytið, Utanríkisráðuneytið, Íslandsbanki, Alcan, Fjölbautaskólinn við Ármúla, Orkuveita Reykjavíkur og Lyfjaver. Einnig viljum við hæla Ólafi H. Sigurjónssyni, aðstoðarskólameistara í Fjölbautaskólanum við Ármúla fyrir dyggan stuðning og endalause trú á okkur.

Vetni er framtíðin!

Þú gleymir aldrei fingrafarinu

ThinkPad fartölvur

Hámarks öryggi og þægindi með fingrafaralesara

Til að mæta auknum kröfum fyrirtækja og einstaklinga um meira öryggi fartölva er innbyggður fingrafaralesari í ThinkPad T42 fartölvum frábær kostur til að vernda mikilvægar upplýsingar enda tryggir hann að aðeins réttir eigendur hafi aðgang að tölvunni.

Fingrafarið gleymist ekki

Styrkur líffræðilegrar staðfestingar er sá að ekki er hægt að gleyma fingrafari, það er ekki hægt að láta það á rangan stað eða deila með einhverjum. Fingrafaralesarinn dregur jafnframt úr því að fólk þurfi að muna fjölda lykilorða til að fá aðgang að ýmsum upplýsingakerfum.

Innbyggður öryggiskubbur

Fingrafaralesari og IBM Embedded Security Subsystem, sem er innbyggður öryggiskubbur í ThinkPad fartölvum, er eins og að vera með öryggisvörð fyrir fartölvuna en öryggiskubburinn hefur m.a. umsjón með ræsingu á Windows, dulkóðar skrár, möppur og póst, og heldur utan um lykilorð notanda inn í önnur kerfi.

Yfir 1200 verðlaun

Frá því að IBM kynnti fyrstu ThinkPad fartölvuna hefur hún unnið til yfir 1200 verðlauna og er þ.a.l. mest verðlaunaða fartölva sögunnar. Ástæða þessara verðlauna er yfirburða tækni IBM þar sem lægri rekstrarkostnaður og bilanatiðni, öryggi og einföld umsýsla eru í fyrirrúmi en notendur ThinkPad hafa aðgang að fjölda lausna sem auðveldar verulega notkun fartölvu. Með kaupum á ThinkPad eru fyrirtæki því að tryggja sér forystu í samkeppni.

Hafðu samband við söluráðgjafa Nýherja sem veita þér faglega ráðgjöf við val á réttu fartölvunni.

Síminn er 569 7700 og netfangið er tolvulausnir@nyherji.is

NÝHERJI

Stjórnun starfsframa

Ingibjörg Á. Ragnarsdóttir
ingibjorg02@ru.is

Hvernig nær maður frama í starfi? Hvernig nælir maður sér í draumastarfið og hvernig kemur maður sér á framfæri? Þetta voru allt spurningar sem Þróstur Ólaf Sigurjónsson kennari í áfanganum Stjórnun starfsframa lagði sig allan fram við að svara á skemmtilegan og lærdómsríkan hátt. Markmið áfangans var meðal annars að efla hæfni nemenda, stuðla að markvissri hugsun, vinna við eflingu starfsframa og stuðla að því að nemendur öðlist forskot í atvinnulífínu að námi loknu.

Þróstur fékk virta stjórnendur, forstjóra, markaðsfólk, fyrrverandi nemendur og fleiri til að miðla sinni reynslu úr atvinnulífínu um hvernig best væri fyrir nemendur að koma sér á framfæri. Meðal gesta voru Andri Snær Magnason rithöfundur, Jón Diðrik Jónsson forstjóri Ölgerðarinnar, sem var meðal annars settur í Pepsi áskorun í tíma hjá okkur, og Auður Danielsdóttir starfsmannastjóri Sjóvá.

Lokahnykkurinn í áfanganum var ráðstefna sem við nemendur stóðum að. Öllum í áfanganum var skipt upp í hópa eftir áhugasviðum og fór stærsti hluti annarinnar í að skipuleggja þessa ráðstefnu sem seinna var fékk nafnið Framapot 2004.

Þróstur Ólaf tók það skýrt fram í byrjun að þessi dagur væri okkar dagur og hann ætti því að vera eftir okkar höfði. Í fyrstu var þetta ruglingslegt fyrir skipulagðna viðskiptafræðinema en eftir marga stranga fundi og nokkrar málamiðlanir fór ráðstefnan þó að taka á sig skýra mynd. Ákveðið var að hver hópur ætti að afmarka sig við ákveðið efni og koma því fram á áhugaverðan hátt, með fyrirlestrum, útgáfu bæklinga, uppsetningu heimasíðna og margt fleira. Áður en langt var um liðið voru hugmyndirnar farnar að flæða og framkvæmdirnar komnar á fullt skrið.

Auglýsingahópurur og samþættingarhópur fóru í lið saman til að sjá um skipulagningu og markaðssetningu á deginum. Ákveðið var að ráðstefnan skyldi heita Framapot 2004 því við ætluðum ekki bara að fá að sjá skemmtilega fyrirlesara, við ætluðum líka að koma okkur sjálfum á framfæri. Allir tíu hóparnir lögðust saman á eitt að gera ráðstefnuna litríka og skemmtilega og voru kynningarbásar settir upp þar sem mikið af skemmtilegum og athyglisverðum hlutum voru kynntir. Auglýsingahópurinn prentaði meðal annars ferilsskrána sína á Egils Kristals flöskur sem „tilvonandi“ atvinnurekendur gátu svo gripið með sér og svalað þorsta sínum í leiðinni.

Dagurinn heppnaðist framar öllum vonum. Hóparnir tíu lögðu mikla vinnu í daginn og er óhætt að segja að um fjölbreytt úrval af fyrirlesurum hafi verið að ræða með mjög svo skemmtileg umræðuefni.

Endurskoðendahópurinn tók af skarið með málefni sem varðaði marga en það var að benda á að engin háskóli á Íslandi byði upp á meistaranám í endurskoðun. Þau fengu Lárus Finnbogason varaformann félags löggilta endurskoðenda (FLE) til að koma og tala um mastersnám út frá sjónarhóli FLE. Það sem kom síðan mest á óvart var þegar Þorlákur Karlsson forseti viðskiptadeildar tilkynnti í lok fyrirlestursins og við mjög góðar undirtektir að Háskólinn í Reykjavík myndi haustið 2005, fyrstur íslenskra skóla, bjóða upp á meistaranám í endurskoðun. Hópurinn Sala og Þjónusta fékk Sólveigu Hjalta-dóttur frá Tryggingamiðstöðinni til að halda mjög skemmtilegan fyrirlestur um hvernig auka megí líftíma viðskiptavina.

Alþjóðavæðingarhópurinn var með rússneskt þema og ásamt því að bjóða upp á fyrir-taks fyrirlesara eins og Sergey Gushin, ráðunaut frá rússneska sendiráðinu, þá buðu þau upp á rússneskan vodka og ekta rússneskar kjötbollur sem vöktu mikla lukku. Mannauðsstjórnunarhópurinn setti upp og kynnti nýja heimasíðu þar sem hægt er að finna upplýsingar um flest alla skóla erlendis sem bjóða upp á nám í mannauðs-stjórnun. Einnig kynntu þau niðurstöður könnunar sem þau lögðu fyrir starfs-mannastjóra hjá 300 af stærstu fyrirtækjum landsins skv. Frjálsri verslun. Þau fengu um þriðjungs svarhlutfall og þegar niðurstöður úr könnuninni voru skoðaðar kom í ljós að mörg fyrirtækjanna voru ekki með starfsmannastefnu. Það fyrirtæki sem kom best út úr könnuninni var KPMG og að því tilefni fengu þau Andrés Pétursson starfs-mannastjóra KPMG til að koma og halda fyrirlestur.

Hápunktur dagsins var án efa framtak hópsins „Konur í atvinnulífínu“ en þær fengu Dr. Guðrúnu Pétursdóttur, Jón G. Hauksson og Guðbjörgu Glóð Logadóttur til að koma og halda fyrirlestra um stöðu kvenna í atvinnulífínu. Frú Vigdís Finnbogadóttir kom og leiddi umræður og var mætingin framar vonum og leit á tímabili út fyrir að færri myndu komast að en vildu. Meðal gesta voru Ingibjörg Sólrun Gísladóttir og Siv Friðleifs og var ljóst að þetta er málefni sem varðar marga. Lokapunkturinn á deginum var svo í höndum markaðshópsins en þau voru með kappræður um bann á áfengisaug-lýsingum. Viktor Ólason markaðsstjóri Ölgerðarinnar þreytti kappi við Árna Guðmundsson æskulýðsfulltrúa og einn helsta andstæðing áfengisauglýsinga og er óhætt að segja að þeim hafi orðið ansi heitt í hamsi.

Í heildina á litið fór Framapot 2004 langt fram úr væntingum og stemningin sem myndaðist var alveg einstök. Fjölbreytt flóra af fyrirlesurum og skemmtilegar upptakomur sýndu fram á að viðskiptafræðinema í Háskólanum í Reykjavík eiga að nýta tækifærið og halda Framapot hátíðlega á hverju ári.

Fögur fljóð úr samþættingarhóp sýndu á áhrifaríkan hátt að þær væru starfskraftar „á lausu“

Stelpurnar úr hópnum „konur í atvinnulífínu“ hlýða á Jón G. Hauksson tala um vaxandi hlutverk kvenna sem leiðtoga

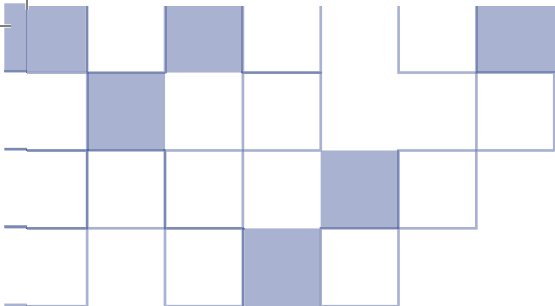
Vodka og rússneskar kjötbokur í boði alþjóðahópsins

Auglýsinga og markaðshópurinn með Egils Kristals flöskur sem gegndu einnig hlutverki ferilsskráar

FRAMAPOT

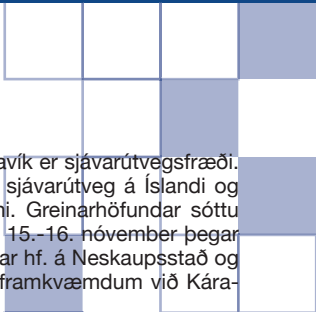
2004

Hjalti Jónsson
hjaltij02@ru.is

Björn B. Gunnarsson
bjornbg02@ru.is

Sjávarútvegsfræði

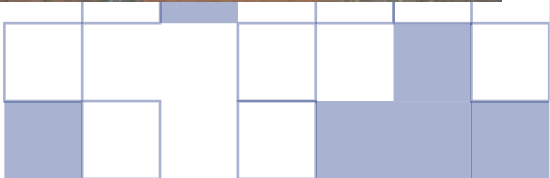
Eitt þeirra valfaga sem boðið er upp á við Háskólann í Reykjavík er sjávarútvegsfræði. Þar leiðir Loftur Ólafsson nemendur í allan sannleikann um sjávarútveg á Íslandi og fær til sín úrvals gestafyrirlesara til að miðla þekkingu sinni. Greinarhöfundar sóttu námskeiðið á haustönn 2004 en hápunktur þess var dagana 15.-16. nóvember þegar nemendum var boðið að kynna sér starfsemi Sildarvinnslunnar hf. á Neskaupsstað og Eskju hf. á Eskfirði, auk þess sem fylgst yrði með virkjunarframkvæmdum við Kárahnjúka.

Flogið var til Egilsstaða og rakleiðis haldið sem leið lá til Neskaupsstaðar, þar sem okkur var boðið um borð í togarann Barða. Einhverjir nemenda voru þarna að stíga um borð í fiskiskip í fyrsta skipti. Aðstaða í Barða var öll til fyrirmyndar og tækjabúnaður fyrsta flokks, og er ljóst að þar á bæ leggja menn mikið upp úr því að vel fari um sjómenn sína. Í framhaldi af skoðunarferð um höfnina fengum við að kynnst því hvernig Norðfirðingar vinna fisk undir leiðsögn Freysteins Bjarnasonar útgerðarstjóra og Björgólfs Jóhannssonar forstjóra. Að því loknu var tekinn „rúnturinn“ um Neskaupsstað og okkur boðinn dýrindis hádegisverður í boði Sildarvinnslunnar. Yfir matnum kynntu starfsmenn fyrirtækisins reksturinn fyrir hópnum og þurfti ekki beinlínis að snúa upp á handlegginn á heimamönnum til að fá þá til að skjóta inn góðlátlegu gríni um íbúa nágrannabæjanna, einkum og sér í lagi Eskfirðinga. Títtnefnt áhrifasvæði Kárahnjúkavirkjunnar virðist teygja anga sína inn Norðfirðinn og voru nemendur varir við mikla bjartsýni hjá bæjarbúum. Ánægjulegt var að sjá nýbyggingar rísa og gömul hús gerð upp í þessum bæ sem eitt sinn var kallaður Litla Moskva. Erum við ansi hræddir um að Stalín hring-snúist eins og skopparakringla í gröfnni við tíðindin.

Eskifjörður var handan við hornið og þar var okkur vel tekið af Karli Má Einarssyni útgerðarstjóra Eskju og Hauki Björnssyni framkvæmdastjóra. Þeir buðu okkur í mat og lögðu Eskfirðingar ríka áherslu á að gert skyldi betur við okkur en á Norðfirði. Farið var með okkur í gegnum mjöls- og lýsisverksmiðjuna undir góðri og líflegri leiðsögn Hauks „Mjölpoka“ Jónssonar vinnslustjóra og bróður hans Snorra verkstjóra. Loks var nokkrum hugrökkum einstaklingum boðin ferð upp á topp geymslusíla fyrir-tækisins þaðan sem útsýni er yfir allan kaupstaðinn. Lokaviðkomustaður dagsins var svo rötgróna harðfisksvinnslan Sporður á Eskfirði. Þar hugsa menn um harðfiskinn eins og vínframleiðendur um vínin sín. Öll vinnsla er handunnin og fryst er við vægara frost sem kallar á bragðmeiri og sætari fisk. Tekið var á móti okkur í gömlum her-bragga, sem notaður er til þurrkunar, og frystihúsið er gamalt sláturhús.

Árla morguns laugardaginn 16. febrúar var haldið til uppsprettu bjartsýnnar á Austur-landi, Kárahnjúka. Þótt tengingin við markmið námskeiðisins sé lítil, þá var þetta gott tækifæri til þess að sjá mestu framkvæmdir Íslandssögunnar í nærmynd undir góðri leiðsögn heimamanna. Veðrið samræmdest vel því andrúmslofti sem við fundum fyrir meðal Austfirðinga. Einungis bjart framundan þó að kaldur andvari komi að vestan. Við það að koma á Kárahnjúkasvæðið gerir maður sér grein fyrir því hversu stórt landið okkar er í raun og veru. Allt í einu vorum við komnir á stað þar sem varla nokkur lífandi sála hafði stigið fæti og ekki stingandi strá að sjá svo langt sem augað eygir. Nú er hins vegar komin byggð þarna með tilheyrandi gatnakerfi, sjoppu, skóla, íþróttahúsi, menningarhúsi og bensinstöð. Vantar ekki mikið upp á að hægt sé að skrá þetta sem sveitarfélagið Kárahnjúkabyggð.

Þrátt fyrir að ferðin hafi aðeins tekið tvo daga var lærdómurinn mikill. Ferðin jók skilning okkar á sjávarútveginum til muna og mikilvægi hans fyrir sjávarpláss eins og Eskifjörð og Neskaupsstað. Það var gaman að finna fyrir bjartsýni Austfirðinga gagnvart framtíðinni. Flestir hafa mikla trú á kvótakerfinu, Kárahnjúkavirkjun og álverinu í Reyðarfirði og telja sig sjá fjölgun íbúa á næstu árum. Heimamönnum er annt um sína heimabyggð og það réttilega. Allir voru sammála um að gestrisnin hafi verið mikil og viljum við þakka öllum, sem á vegi okkar urðu, fyrir hlýjar móttökur. Auk þess á Loftur skilið hrós fyrir góða skipulagningu og heilt á litið mjög góða kennslu. Það var vel þess virði að sækja fagið og við hvetjum sem flesta til að kynna sér nánast þessa mikilvægustu atvinnugrein þjóðarinnar.

KOMDU OG UPPLIFÐU RX300

REYNSLUAKTU LEXUS TIL LONDON

Með því að reynsluaka Lexus fyrir 15. mars gætir þú verið á leiðinni í sannkallaða lúxushelgarferð fyrir tvo til London, ef heppnin er með þér. Í þrjá daga er gíst á hinu rómaða hóteli, The Grove, í útjaðri borgarinnar, og þú færð afnot af flaggskipinu Lexus LS430. Þannig upplifir þú London eins og best verður á kosið.

 LEXUS
The pursuit of perfection

Hrafnhildur J. Moestrup Jóna M. Ásmundsdóttir
hrafnhildurj@thi.is jonam@thi.is

Jóhannes Ásbjörnsson er fæddur í Reykjavík 28. nóv 1979. Hann ólst upp í Árbænum frá 2 ára aldri og er nú að flytja sig um set yfir í Hvarfahverfið við Elliðavatn. Jói gekk í Árbæjarskóla og síðan í Versló. Jói hóf störf í fjölmiðlum eftir Versló. Fyrst á útvarpsstöðinni Mono877 sálugu og svo á PoppTívi. Svo fluttist hann ásamt kærustunni til Ítalíu og lærði ítölsku í hálft ár í Perugia. Þegar hann kom heim byrjaði Idolið með Simma félagi hans.

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og afhverju varð THÍ fyrir valinu frekar en aðrir skólar? Hefur val þitt staðið undir væntingum?
Ég hef alltaf haft áhuga á fjölmiðlum og markaðsfræði. Ég hafði heyrt af mjög sterkri markaðsfræðikennslu í Tækniháskólanum og kannaði málið frekar. Ég var líka að flytjast heim frá útlöndum rétt fyrir jól og skólaárið í Rekstrardeildinni er frá janúar fram í desember þannig að þetta passaði allt saman mjög vel. Ég er í heildina lítið mjög ánægður með námið í Tækniháskólanum. Námið býður uppá sterkan grunn í helstu viðskipta- og rekstrarfræðum og mjög gott markaðsnám.

Hvernig gengur að tengja saman námið og frægðina? Kemstu yfir allt sem þarf að gera?
Stundataflan í Tækniháskólanum er sem sniðin að mínum þörfum. Ég hef nánast alltaf verið búinn á hádegi í skólanum síðan ég byrjaði og hef þá getað stillt minni vinnu upp aðallega eftir hádegi og náð þannig flestum fyrirlestrum. Svo reynir maður bara að tvínni hópavinnuna þannig saman við vinnuna að maður endi ekki sem farþegi - þá er maður víst ekki mjög vinsæll, og þetta hefur gengið mjög vel upp.

Hvernig list þér á sameiningu THÍ og HR?
Ég er mjög hlynntur þessari sameiningu. Ég held að úr verði mjög sterk mennta-stofnun á alþjóðavísu og finnst mér framtíðarsýn skólayfirvalda mjög spennandi. Guðfinna kom einmitt upp í Tæknó um daginn og lýsti því helsta í sameiningarferlinu og því sem hún sæi fyrir sér í framtíðinni, mér leist einstaklega vel á þau áform.

Hvernig er típískur dagur í lífi Jóa?
Dagarnir eru mjög mismunandi. Mánudaga til fimmtudaga getur maður yfirleitt mætt sómasamlega í skólann, vinnan þá daga felst aðallega í handritaskrifum og pælingum með Simma, fundum hingað og þangað um bæinn og einstaka upptökum sem dreifa sér nokkuð jafnt um dagana. Föstudagarnir eru svo undirlagðir í Idolið, þá er maður niðri Smáralind frá morgni til miðnættis. Helgarnar eru svo nýttar eða vannýttar til skiptis.

Er erfitt að vera heimsfrægur á Íslandi?
Ég held að helsti galli þess að vera þekktur, hvort sem er hér heima eða erlendis, felist í því að fólk verður stundum of upptekið af því að vera frægt. Ég tel mig ekki hafa fallið í þá gryfju og finn því lítið fyrir óþægindum samfara því að fólk viti hver ég er. Ég jata það hinsvegar alveg að stundum myndi maður kjósa að geta verið laus við athygli og áreiti, en áreitið er sem betur fer yfirleitt jákvætt.

Saknarðu einhvers úr þættinum 70 mín?
Ég sakna kannski ekki beint 70 mínútna í dag, en á hinsvegar magnaðar minningar þaðan. Ég átti frábærar stundir á PoppTívi og það var eitt skemmtilegasta verkefni sem ég hef nokkurn tíman sinnt. 70 mínútur eru svolítið eins og barnið manns. Það er helst að maður sakni strákanna, Sveppa og Audda, og virkilega gaman að sjá hvað þeim gengur vel. Annars hittumst við reglulega, gömlu PoppTívi starfsmennirnir, og rifjum upp gamla takta þegar enginn sér til.

Hvað er það ógeðslegasta sem þú hefur gert?
Það allra ógeðslegasta sem ég hef gert var bara núna fyrir stuttu þegar við hittumst allir og tókum upp síðasta þáttinn af 70 mínútum. Þar varð ég fyrir þeirri mann-skemmandi lífsreynslu að þurfa að taka þeirri áskorun að sleikja 50 tær, þ.e.a.s. tærnar á Audda, Huga, Pétri Simma og Sveppa. Svo leyfði ég kú að hlanda yfir hausinn á mér í sumar og það kemst sennilega næst tásusleikingunum.

Hvað tekur við að loknu Idoli?
Það er að mestu óráðið. Ég útskrifast næstu jól og ætla að reyna að hafa hugann að mestu leyti við lokaverkefnið næsta haust. Það eru nokkur skemmtileg verkefni í umræðunni í sumar og hver veit, kannski verður farið af stað með Idol-Stjórnuleit 3 í haust.

Hver eru áhugamál þín? Hefur þú tíma til að sinna þeim?
Ég hef blússandi áhuga á tónlist. Er sjálfur mellufær á gítarinn og hef verið að glamra á hann ásamt Sjonna félagi mínum á Hverfisbarnum nokkuð reglulega undanfarin tvö ár. Ég hef hinsvegar lítið sinnt því samfara Idolinu en við Bítlar stefnum á landvinninga í sumar sem skýrast betur með vorinu. Annars liður mér best á ferðalagi um landið með grillið í skottinu, í tjaldi eða sumarbústað með fjölskyldu og vinum. Það má segja að ég hafi bara áhugamál á sumrin og vinni á veturna.

Með hvaða liði heldur þú í enska boltanum?
Ég er gallharður Liverpool maður.

Hvernig bíl áttu? Dælir þú sjálfur?
Ég á Toyota Rav4 og léti mér ekki detta í hug að láta aðra dæla á hann.

Ertu pólitískur? Dabbi eða Dóri?
Ég held ég sé bara temmilega pólitískur, fer ekkert nánar út í það.

Hvaða þrjú orð lýsa þér best?
Glaðlyndur, traustur og upptekinn.

Númer hvað notar þú af skóm?
43.

Hver er besta leiðin til að slappa af?
Úti í náttúrunni, fjarri ys og þys.

Hvað ætlaðir þú að verða þegar þú varst lítill?
Löggá á mótorhjóli, svo lögfræðingur. En hef að ég held fundið mína hillu í dag.

Hvert er þitt lífsmóttó?
Að eyða sem fæstum mínútum lífsins í leiðindi.

Hver er þín fyrirmynd og hvers vegna?
Afi minn, Jóhannes Guðmundsson. Hann var meistarinn.

Ef ég mundi segja „á bakinu“ þá myndir þú segja...
Fæðingablettir.

Hvað er það sem stendur upp úr á ferlinum?
Svara þessu eftir 20 ár. Það er svo lítið liðið af ferlinum, ef feril skal kalla.

Hvenær útskrifast þú og hvert stefnir þú að því loknu?
Ég útskrifast næstu jól og stefni að því að sinna skemmtilegum og krefjandi verk-efnum skyldum fjölmiðlum og markaðsstörfum ásamt því að eyða mun meiri í tíma með mínum nánustu.

Hvar sérðu sjálfan þig eftir 10 ár?
Í Árbæjarlauginni.

Á döfinni

5. mars	Háskólablaðið kemur út með Fréttablaðinu
5. mars	Háskóladagurinn – kynningardagur í Borgarleikhúsinu
11. mars	Síðasti dagur til úrskráningar á námskeiðum vor-annar í HR
11. mars	Árshátíð Visku
13. mars	Skráning hefst í námskeið á haustmisseri í THÍ
14. mars	Framboðsfrestur rennur út til kosninga hjá Visku
14. mars	Framboðsvefur opnar www.studentafelag.is
15. mars	Framboðsfundur
17. mars	Körfuboltamót 2 á 2 hjá Technis
18. mars	Kosningar og kosningavaka
23.-29. mars	Páskaleyfi
28. mars	Birting endanlegrar próftöflu vormisserisprófa hjá THÍ
1. apríl	Skráningum í námskeið haustannar lýkur í HR
5. apríl	Eindagi skólagjalda fyrir sumarönn í HR
8. apríl	Síðasti kennsludagur í bóklegum greinum TD, VD og LD í HR
11. apríl	Próf hefjast í HR
14. apríl	Skvassmót í Veggisport
21. apríl	Sumardagurinn fyrsti
22. apríl	Prófum lýkur í HR
25. apríl	Verkleg og sérhæfð námskeið og raunhæf verkefni hefjast í HR
29. apríl	Síðasti kennsludagur í THÍ
1. maí	Umsóknarfrestur til námsstyrkja hjá KB-banka rennur út
2. maí	Próf hefjast í THÍ
9. maí	Birting einkunna í TD, VD og LD í HR
9. maí	Skráning í sjúkra- og endurtektarpróf hefst í HR

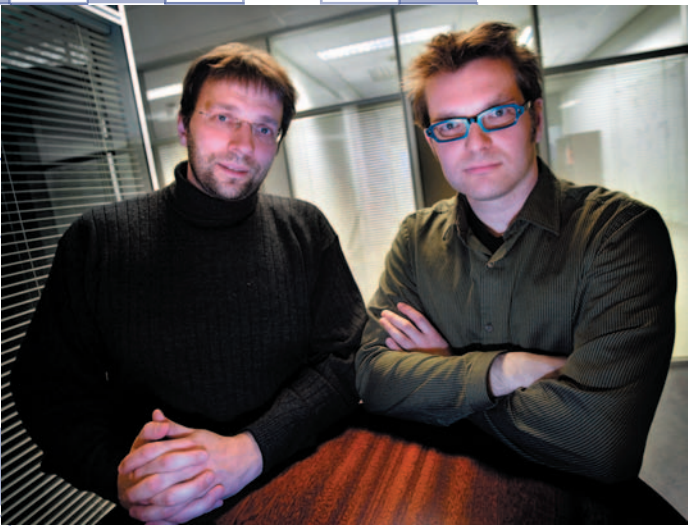
13. maí	Skil lokaverkefna í TD í HR
13. maí	Skiladagur BA ritgerðar í LD í HR
13. maí	Síðasti kennsludagur í sérhæfðum námskeiðum og verkefnum í HR
14. maí	Prófum lýkur í THÍ
14. maí	Próflokadjamm Visku
16.-17. maí	Próf í verklegum og sérhæfðum námskeiðum í HR
17.-19. maí	Opin kynning á lokaverkefnum nemenda í TD í HR
18. maí	Sjúkrapróf í Frumgreinadeild THÍ
20. maí	Birting einkunna 3. ár LD HR
20. maí	Skiladagur BS ritgerðar í VD í HR
23.-26. maí	Sjúkra- og endurtektarpróf í TD, VD og LD í HR
31. maí	Skráningu lýkur í sjúkra- og endurtökupróf háskóla deilda THÍ
1. júní	Birting einkunna í verklegum og sérhæfðum námskeiðum TD, VD og LD í HR
2.-4. júní	Sjúkra- og endurtökupróf háskóladeilda THÍ
9. júní	Birting einkunna sjúkra- og endurtektarprófa í HR
11. júní	Brautskráning THÍ og HR
13. júní	Forsetalisti birtur í HR
17. júní	GeM MBA útskrift HR
25. júní	Útskrift í MBA Class of 2005

Heimildir:

Heimasíða Háskólans í Reykjavík: www.ru.is
 Heimasíða Tækniháskóla Íslands: www.thi.is
 Nemendafélag HR: www.viska.is
 Nemendafélag THÍ: www.ttechn.is

Mynd eftir Hrafn Th. Thórisson
h.thorisson@mac.com

Yngvi Björnsson og Kristinn R. Þórisson

Pegar við lesum, borðum eða yfirleitt „gerum“ nokkurn skapaðan hlut er alltaf eitt sem einkennir alla okkar hegðun – við notum greind. Hjá mörgum er sú greind oft jafnvel svo sjálfnægjandi að einstaklingurinn kemur aldrei til með að finna fyrir því að hún er til staðar. Íslenskar tölvur finna yfirleitt ekki heldur fyrir því að greind er til staðar, einfaldlega vegna þess að hún er það ekki. Sérfræðingar hjá Háskólanum í Reykjavík, Yngvi Björnsson dósent og Kristinn R. Þórisson lektor, stefna nú að því að breyta því, en þeir eru báðir með doktorsgráður á þessu sviði.

Margir á Íslandi hafa áhuga á gervigreind en hafa e.t.v ekki mikla þekkingu á því sviði. Hvað er gervigreind í hnotskurn og um hvað snúast fræðin? „Gervigreind er svið sem fæst við að búa til greindan vél- og hugbúnað. Það sem yfirleitt er átt við með greindum búnaði er að búnaðurinn geti skynjað umhverfi sitt, dregið ályktanir, og tekið sjálfstæðar ákvarðanir um hvernig skuli bregðast við, ekki á ósvipaðan hátt og við manneskjurnar. Oft er slíkur búnaður einnig fær um að læra af reynslu.“ sagði Yngvi. Kristinn bætir við að segja mætti að gervigreind sé bæði tækni og hugsjón. „Tækni sem hefur verið þróuð innan gervigreindar er þegar til staðar á mörgum stöðum í þjóðfélaginu, t.d. í bönkum, tryggingastofnunum, vefleitarvélum, eldveggjum, þvottavélum, myndavélum og heimilistölvum svo eitthvað sé nefnt.“ Algengu hugsjónina sögðu þeir vera klassisku vélmennin sem vinna verkefni sem við „getum ekki, viljum ekki eða nemnum ekki að vinna. Við ímyndum okkur að geta talað við þessar vélar og þær við okkur. Þessi framtíðarsýn hefur ekki enn gerst, en hins vegar er ljóst að á næstu áratugum munu sérhæfð vélmenni koma til með að gegna síauknu hlutverki í samfélagi okkar. Enn er mjög langt í land með að vélmenni eins og við þekkjum þau úr (sumum) bíómyndum, hasarblöðum og bókum verði að veruleika. Áður en það gerist munum við hins vegar sjá ótrúlega fjölbreyttar útgáfur af greindum kerfum í notkun um allan heim.“ Það sem Hollywood hefur haft í för með sér er að vélmenni eru almennt talin meginatriði gervigreindar. Þetta er ranghugmynd að vissu leyti, því vélmennin sjálf eru aðeins skel fyrir þann gervigreindar hugbúnað sem gerir vélmennnum kleift að skilja heimin. Í heimi eins og okkar þar sem upplýsingamagníð eykst með hverjum deginum eru því not fyrir gervigreind í fleiru en vélknúnum líkömum.

Fyrsta gervigreindarsetrið á Íslandi

Kristinn og Yngvi eru nú í óða önn að undirbúa Gervigreindarsetur Háskólans í Reykjavík, en það mun vera það fyrsta sinnar tegundar hér á landi og snúast um rannsóknir og tækniþróun á þeim sviðum sem snúast um gervigreind. „Meginmarkmiðið er að stunda almennar rannsóknir á sviði vitvísinda, með sérstaka áherslu á vitverur og samskipti greindra kerfa, bæði í samstarfi við erlenda háskóla og íslensk tæknifyrirtæki. Einnig langar okkur að auka skilning og áhuga landsmanna á gervigreind og þeim möguleikum sem í henni búa.“ sögðu Yngvi og Kristinn.

Sem menn með mikla reynslu að baki hafa Yngvi og Kristinn sterkar hugmyndir um stefnur og möguleika gervigreindar. Gervigreindarsetrið mun verða nútímalegt og halda Íslandi á fremstu viginu. Höfðu þeir þetta að segja um megináherslur sínar og ástæðurnar fyrir þeim: „Vísindamenn á sviði gervigreindar hafa eytt miklum tíma í að stúdera svokölluð lokuð kerfi, t.d. skák. Flest þau kerfi sem við erum öll sammála um að séu greind eru hins vegar opin kerfi, þ.e. þau þurfa að höndla umhverfi þar sem ekki er hægt að skilgreina allar löglegar stöður kerfisins fyrirfram. Til að búa til vélmenni sem geta unnið í þjóðfélaginu þarf þar að auki að taka til greina opin kerfi á mörgum flækjustigum, allt frá einföldustu ljósmynstrum (sjón) yfir í flóknustu félagslegu reglurnar (kurteisi). Mikilvægasta dæmið um greint kerfi sem við þekkjum er manneskjan. Við setjum vitverur með marga af sömu eiginleikum og menn í kjarna setursins, þ.e. vitverur með skynjun, hreyfistjórn, þekkingu, námshæfileika og samskiptagetu. Við munum skoða alla þessa þætti en einnig leggja áherslu á samþættingu þeirra.“ Það er ekki spurning að þetta verður mjög spennandi.

Gervigreind hefur ekki verið mikið í sviðsljósinu á Íslandi, en Yngvi og Kristinn eru vissir um mikilvægi þess að á hana verði lögð meiri áhersla hér á landi. „Það er ekki spurning að gervigreind á eftir að vera mikilvægur þáttur í tækni framtíðarinnar. Það þarf því að styrkja kunnáttu á þessu sviði hér á Íslandi. Við vonum að sem flestir sjái eitthvað við sitt hæfi í gervigreindarrannsóknum en sviðið er mjög víðtækt og það rúmast margar hugmyndir innan þess. Tölvuleikjamaðurinn er til dæmis svið sem mun nýta sér gervigreind í stóru mæli á næstu árum. Heimilísvélmenni og heimilísvéldýr er markaður sem Sameinuðu Þjóðirnar spá að muni taka stórt skref fram á við næstu árin.“ sögðu þeir um það sem nán framtíð ber í skauti sér.

Sérsvið Kristins liggur í heilsteyptri gervigreind – eða kerfum sem innihalda marga þætti manlegrar greindar. Sem dæmi sagði hann undirrituðum frá verkefni sem hann vann í samstarfi við nemendur við Columbia háskólann í New York, en þar bjuggu þeir til sýndarvélmenni sem birtist ljóslífandi fyrir manni í þrívídd með hjálp gleraugna sem virkuðu sem einskonar gegnsær tölvuskjáir. „Maður getur síðan gengið upp að vitverunni og talað við hana um hlutina í herberginu, svo sem húsgögn, tölvur og þess háttar. Hugmyndin er sú að hægt sé að nota slík sýndarvélmenni í söfnum framtíðarinnar, eða hvar sem einkaleiðsögumaður kæmi að góðum notum.“ Sagði Kristinn um verkefni sitt við Columbia háskólann. Kristinn segist muni einbeita sér að halda ákveðinni breidd í verkefnum Gervigreindarsetursins því að það sé einna helst það sem skorti í nútíma rannsóknum. „Menn hafa viljað klippa greind í sundur og stúdera bara bitana. Ég lít á greind á svipaðan hátt og vistkerfi: Það er ekki hægt að skilja vistkerfið með því að stúdera bara einn fisk og einn fugl. Útkoman verður hvorki fugl né fiskur, a.m.k. ekki hvað varðar vistkerfið sjálft -- þótt vissulega séu þessi dýr náttúrulega hluti af vistkerfinu. En það þarf líka að skoða kerfið í heild. Sem betur fer er það að mörgu leyti auðveldara verk en það sýnist í fyrstu.“ sagði Kristinn.

Hrafn Th. Þórisson
h.thorisson@mac.com

Greindar vélar, gera skal

Yngvi Björnsson hefur sérhæft sig í upplýstum leitaradferðum, en „... þær eru ein af grundvallalausnaraðferðum greindra kerfa sem fást við stór og flókin ákvörðunarvandamál. Sér í lagi hef ég fengist við að þróa aðferðir til sjálfkrafa stýringar á slíkri leit, þ.e. forrit sem geta nýtt sér þekkingu sem þau afla við lausn eins vandamáls til að leysa svipuð vandamál í framtíðinni á mun skilvirkari hátt. Að mörgu leyti er þetta ekki ólíkt því hvernig við manneskjurnar vinnum, þ.e. við verðum betri og betri í að framkvæma ákveðin verk eftir því sem við öðlumst meiri reynslu.“ sagði Yngvi. Einnig hefur hann mikinn áhuga á leitaradferðum fyrir sibreytileg umhverfi: „Dæmi um hagnýta notkun á slíkri tækni er beining á tölvupökkum á Internetinu, en við erum einmitt að fara af stað með samstarfsverkefni við Netsetur H.R. tengt því. Annað dæmi er stigleitt í stórum breytilegum leikjaheimum. Ég er í samstarfi við erlenda háskóla um rannsóknir á því sviði svo og hagnýtingu á aðferðum gervigreindar í tölvuleikjum almennt.“ Þá sagði Yngvi að tölvuleikir væru mjög góð nálgun á sköpun greindra vera í tölvum: „Par eru þeir sýndarheimar sem verurnar lifa og hrærast í mun einfaldari og viðráðanlegri en okkar raunverulegi heimur. Þetta leyfir okkur rannsakendum að einangra betur þá þætti greindarinnar sem við erum að fást við hverju sinni, rétt eins og eðlis- og efnafræðingarnir vinna á lokuðum rannsóknarstofum þar sem þeir ráða yfir þeim breytistærðum í umhverfinu sem máli skipta.“ Innan Gervigreindarseturs H.R. sagðist Yngvi ætla að halda áfram þróun á hugbúnaði af þessum toga í samráði við doktors- og meistaranemendur þeirra og bætti við: „Það er af nógum vandamálum að taka þannig að setrið er alltaf á höttunum eftir klárum nemendum sem hafa áhuga á gervigreind.“

Gervigreind lykill að hátækni framtíðarinnar?

Vísindamenn, kvikmyndagerðarmenn og almenningur. Allir hafa beðið lengi eftir því að draumurinn um tölvur með greind á við menn rætist. Það eru því margir búnir að gefast upp á þeirri hugmynd, enda hefur gervigreind ekki mikið verið í sviðsljósinu fyrir utan nokkrar bíómyndir sem yfirleitt snúast meira um hasar en raunveruleg málefni gervigreindar. En samkvæmt viðmælendum okkar er þó ýmislegt að breytast í þeim málum: „Á næstu 20 árum mun gervigreind verða æ algengari. Þessi þróun er óhjákvæmileg og er í raun beint framhald af þeirri sjálfvirkni sem við sjáum að er alltaf að aukast í þjóðfélaginu.“ Ástæðuna sagði Kristinn aðallega vera hve ódýrt það yrði á næstu tveimur áratugum að framleiða öflugri tölvur. Þessi þróun hefði það í för með sér að það borgaði sig að líkja eftir flókinni manlegri greind. „Við sjáum fyrir okkur að þessi þróun geti orðið veruleg tekjulind fyrir Ísland ef við höldum rétt á spöðunum. Gervigreindarsetur HR er aðeins fyrsta skrefið í þessu ferli. Því fleiri sem nýta sér tölvur við að stúdera greind því fyrr munum við ná verulegum árangri í vísindalegum skilningi á því fyrirbæri. Það á við um Íslendinga jafnt sem aðra. Við viljum sjá sem flesta á þeim sviðum sem við koma gervigreind“ sagði Kristinn. Sem áhugamaður vill undirritaður bæta við að nýting gervigreindar er mun auðveldara viðfangsefni í dag en það var fyrir nokkrum árum. Undanfarið hafa heimasíður með upplýsingar fyrir byrjendur stóruakist á veraldarvefnum og gert áhugamönnum kleift að skapa greind forrit í heimilistölvum sínum.

Vélmenni eru þó alls ekki það eina sem gerir gervigreind svo mikilvæga, eins og sagt var í upphafi greinarinnar. Þekkingaröflun og leitaradferðir er mjög hagnýt fræði sem á erindi í mörg svið íslensks atvinnulífsins. Aðspurður hafði Yngvi þetta að segja um málið: „Ég myndi ganga svo langt að segja að flest svið gætu nýtt sér slíka tækni. Okkar viðskiptaumhverfi í dag einkennist af miklum hraða og gífurlegu upplýsingamagni. Þetta gerir kröfur til sífellt flóknari og framsæknari hugbúnaðarlausna og eru aðferðir gervigreindar í auknu mæli í fararbroddi í þeirri þróun. Mörg framsæknari fyrirtæki erlendis nýta sér þegar slíkar lausnir á einn eða annan hátt hvort heldur sem þau starfa á sviði framleiðslu, sölu, eða fjármála. Það er einnig áhugavert að nefna að almenningur notar oft hugbúnað sem byggir á gervigreindartækni án þess endilega að gera sér grein fyrir því. Þar má m.a. nefna ákveðna hluta Microsoft stýrikerfisins (á ég t.d. að þora að nefna bréfa-klemmuna illræmdu).“

Gervigreind í bílskúrinn

Fyrir utan þau mikilvægu áhrif sem gervigreind hefur á atvinnulífið, þá getur hún einnig verið mikilvægt verkfæri til að skilja hvernig heilinn virkar. „Gervigreind, sem byggir í grunninum á tölvunarfræði en hefur sterk tengsl við sálfræði, félagsfræði og lífeðlisfræði, er ein af megin aðferðum sem þróaðar hafa verið til að stúdera greind, í öllum sínum myndum, en mannlæg greind er, eins og við vitum, megin þáttur í öllu mannlegu athæfi. Það má því segja að gervigreind sé fyrir alla sem telja áhugmál sín liggja á einhverjum af þessum sviðum. Því fleiri sem nýta sér tölvur við að stúdera greind því fyrr munum við ná verulegum árangri í vísindalegum skilningi á því fyrirbæri. Það á við um Íslendinga jafnt sem aðra“ sagði Kristinn. Á næstunni getur það einnig orðið auðveldara fyrir Íslendinga að kynna sér gervigreind, því í Háskólanum í Reykjavík eru Kristinn og Yngvi nú þegar að undirbúa nokkur verkefni, þar á meðal er verkefnið sem kallað er „Bílskúrgervigreind“, en það snýst um að gera ungum og öldnum kleift að kynnst valinn tækni innan gervigreindarinnar án sérfræðiþekkingar og dýrs vélbúnaðar. „Verkefnið gengur út á að taka gamlar tölvur og rafeindatæki og breyta þeim í hugsandi verur. Markmiðið er að gera byrjendum í forritun kleift að búa til gervigreindar sýndarverur og vélmenni í bílskúrnum heima hjá sér. Við erum að þróa hugbúnað sem einfaldar slíka tilraunastarfsemi. Okkur finnst þetta mjög skemmtilegt verkefni og við erum vongóðir um að það fái sterkar undirtektir í framhaldsskólum og háskólum landsins. Við vonumst til að fá með okkur mikinn skara af snjóllum ungmennum um allt land,“ sögðu þeir. Kristinn og Yngvi vildu í lokin benda á að þeir væru ekki einu Íslendingarnir sem væru að vinna á þessu sviði: „Dr. Tómas Philip Rúnarsson, fræðimaður við Raunvísindastofnun Háskóla Íslands, stundar þar ásamt fleirum rannsókni á sviði vélrænnar þekkingaröflunar. Einnig er Helga Waage í Hex Hugbúnaði, og samstarfsmenn hennar, að vinna áhugaverða hluti á sviði tungutækni með það að markmiði að hjálpa tölvum að skilja og nota talað mál. Einnig er rétt að nefna að nokkrir íslenskir fræðimenn starfa á þessu sviði erlendis, t.d. Dr. Ari Kristinn Jónsson hjá bandarísku geimferðastofnuninni NASA og Dr. Hannes Högni Vilhjálmsson við Háskóla Suður Kaliforníu. Landið okkar er fámennit og við verðum að vinna saman ef við eigum að eiga séns í stóra rannsóknarhópa erlendis. En ef okkur tekst að vinna saman þá efumst við ekki um að Íslendingar geti náð mjög langt.“

Háskóli er undirstaða nýsköpunar og hagsældar

Menntastig þjóðarinnar mun ráða úrslitum um það hvernig okkur tekst að tryggja hagvöxt og hagsæld á Íslandi á þessari öld. Ég segi þetta ekki sem fræðimaður eða stjórnmálamaður heldur er þetta sú niðurstaða sem ég hef komist að eftir að hafa verið framkvæmdastjóri og setið í stjórn margra öflugra íslenska fyrirtækja, en ég tók við starfi framkvæmdastjóra þróunarsviðs HR í ágúst á síðasta ári. Menntun hefur úrslitaáhrif á samkeppnishæfni íslensks atvinnulífs. Við viljum reka bestu fyrirtæki í Evrópu í besta samfélagi Evrópu og verðum því að tryggja okkar fólki bestu menntun í Evrópu. Hinn nýi sameinaði háskóli Háskólans í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands hefur metnað, þekkingu og kraft til að miða sig við bestu háskóla í heiminum og á næstu árum verður byggð upp framtíðaraðstaða fyrir skólann.

Fjölbreytni er undirstaða framfara

Áberandi gróska hefur verið í háskólastarfi á undanförunum árum. Háskólum hefur fjölgað og þeir njóta nú vaxandi skilnings sem mikilvægar stofnanir atvinnuþróunar og aukinnar velmegunar. Þegar ég var við nám í viðskiptadeild Háskóla Íslands (HÍ) á sínum tíma voru aðeins tveir háskólar á Íslandi, HÍ og Kennaraháskóli Íslands, og atvinnulífið var einhæft. Háskólinn lagði grunninn að margvíslegri tækniþróun og aukinni menntun sem skilaði sér í nýsköpun og framförum í atvinnulífi undir lok síðustu aldar og í byrjun þessarar. Má þar m.a. nefna fyrirtæki eins og Marel, sem spratt upp úr rannsóknum í Háskóla Íslands, auk þess sem rannsóknir á sviði orkumála, jarðvísinda, hugbúnaðar og tækni- og verkfræði, líffræði og á fleiri sviðum hafa skilað okkur nýjum og spennandi fyrirtækjum.

Háskólinn í Reykjavík, Tækniháskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, Viðskiptaháskólinn Bifröst og fleiri háskólar hafa stóraukið fjölbreytni í háskólastarfi, eftir rannsóknir og hleypt nýju lífi í samstarf háskóla og atvinnulífs. Enginn efast lengur um gildi þess að auka á fjölbreytni og sérhæfingu og það að hafa heilbrigða samkeppni í háskóla-menntun eins og á öðrum sviðum mannlífsins.

Fyrirtæki sem styrktar- og samstarfsaðilar háskóla

Fyrirtækin sjá í auknum mæli mikilvægi þess að taka þátt í fjármögnun og uppbyggingu háskóla. Skömmu eftir að ég lauk námi og varð framkvæmdastjóri hjá Eimskip gerðist félagið þátttakandi í stofnun fyrirtækisins Tækniþróunar, sem hafði m.a. frumkvæði að því að fjárfesta í sprotafyrirtækjum og síðar að byggja Tæknigarð með aðstoð Reykjavíkurborgar. Um tíma sat ég m.a. þar í stjórn og sem stjórnarformaður. Hluthafar í Eimskipafélaginu höfðu einnig, löngu áður, haft frumkvæði að stofnun Háskólasjóðs Eimskipafélags Íslands sem nú ákveður að verja umtalsverðum fjármunum, til uppbyggingar háskólatorgs og til að styrkja Háskóla Íslands og stúdenta til doktorsnáms. Þetta er vonandi merki um vaxandi skilning á því að atvinnufyrirtæki þurfa að taka þátt í eflingu menntakerfisins, ekki síst á háskólastigi. Háskólinn í Reykjavík hefur átt því láni að fagna að hafa haft góða stuðningsaðila, fyrirtæki og samtök í atvinnulífinu.

Háskólinn í Reykjavík - metnaður og kraftur

Háskólinn í Reykjavík hefur metnað og kraft til þess miða sig við bestu háskóla heimsins. Þetta eru ekki innantóm orð heldur einlæg sannfæring, byggð á reynslunni af því að vinna með því fólki sem byggir og stendur á bakvið skólann, en ég tók við starfi sem framkvæmdastjóri þróunarsviðs HR í ágúst á síðasta ári. Sem verkefnastjóri samruna HR og THÍ, hef ég einnig kynnst hinum mikla áhuga og krafti sem ríkir í THÍ og er sannfærður um að þessi tveir háskólar eiga eftir að falla vel saman. Þessi metnaður og kraftur sést t.a.m. á öflugum alþjóðlegu samstarfi við virta háskóla beggja vegna Atlantshafsins, á sífellt auknu námsframboði og áherslu á fjölbreytni og rannsóknir. HR hefur vaxið hratt, í raun má segja að hann hafi endurskapað sig á hverju einasta ári frá því hann tók til starfa fyrir sjö árum. Tækniskólinn hefur einnig tekið miklum breytingum eftir að hann fór á háskólastig. Nú stefnir í að um 2.500 nemendur starfi í sameinuðum háskóla HR og THÍ í fjórum deildum. Sá nýi skóli sem tekur til starfa í sumar verður öflugur samstarfsaðili atvinnulífsins og vaxandi áhrifavaldur í íslensku samfélagi.

Framtíðarhúsnæði fyrir háskólann

Háskólar setja mark á sitt umhverfi og skapa háskólabrag sem hefur áhrif langt út fyrir háskólabyggingar og nánasta umhverfi. Háskólar, stúdentar og starfsmenn þeirra skapa atvinnu, eru kaupendur að vörum og þjónustu, eru frumkvöðlar nýsköpunar og þróunar, skapa þekkingu og sprotafyrirtæki og hafa áhrif á byggðapróun og sitt nánast umhverfi. Garðabær hefur sýnt því mikinn áhuga að fá Háskólann í Reykjavík á Urriðaholtið, þar sem búið er að þróa áhugaverða hugmynd að háskólaþorpi sem er algjör nýjung á Íslandi. Sama gildir um Reykjavíkurborg og hafa stjórnendur borgarinnar sýnt því mikinn áhuga að fá háskólann í Vatnsmýrina á svæðið milli hótels Loftleiða og Nauthólsvíkur. Ljóst er að Kringlusvæðið verður of dýrt og þröngt fyrir hinn nýja háskóla þegar horft er til framtíðar. Háskólaráð háskólans mun væntanlega taka ákvörðun um staðarval í aprílmánuði.

Það er því sérstaklega áhugavert að vera komin til starfa í þessum sameinaða háskóla Háskólans í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands og vinna þar að spennandi verkefnum á sviði þróunar- og nýsköpunar. Það mun verða metnaðarmál háskólans að byggja upp frábæra aðstöðu fyrir nemendur, m.a. háskólaþyrpingu, sem miðuð verður við það sem best gerist erlendis í háskólum af svipaðri stærð. Við bjóðum stúdenta velkomna að vera þátttakendur með okkur í því verkefni.

Þorkell Sigurlaugsson
Framkvæmdastjóri þróunarsviðs HR

Alþjóðleg viðurkenning

Háskólinn í Reykjavík fær Diploma Supplement viðurkenningu (Label)

Háskólinn í Reykjavík fékk þriðjudaginn 15. febrúar staðfestingu á því að skólinn hefði fengið Diplóma Supplement viðurkenningu (DS-Label) fyrstur íslenskra háskóla. Diploma Supplement er skirteinisviðauki sem stúdentar fá við úskrift og fylgir fyrirmynd sem var þróuð af framkvæmdastjórn Evrópusambandsins, Evrópuráðinu og UNESCO/CEPES. Hlutverk viðaukans er að veita nægar hlutlægar upplýsingar til þess að bæta alþjóðlegt "gegnsæi" og sanngjarna viðurkenningu náms hjá menntastofnunum og á vinnumarkaði.

Það er mikil viðurkenning fyrir skólann að fá þessa vottun (DS-label) en 72 evrópskir háskólar sóttu um að þessu sinni og 30 hlutu náð fyrir augum sérófræðingahópsins sem fór yfir umsóknirnar. Um 58 evrópskir háskólar hafa þessa vottun í dag og margir háskólar munu sækja um DS-label á næstu misserum þar sem skólar munu í auknum mæli útskrifa nemendur með

skirteinisviðauka samkvæmt Bologna-yfirlýsingunni.

Viðurkenningin mun eflaust auðvelda stúdentum HR aðgang að menntastofnunum innan Evrópu þar sem ítarlegar upplýsingar eru gefnar um námið, námsmat, og uppbyggingu skólakerfisins hér á landi. Vottunin veitir HR jafnframt frekari tækfæri á samstarfi við virta háskóla víða um heim.

Fullyrða má að DS-viðurkenningin sé staðfesting á því gæðastarfi sem unnið hefur verið innan HR undanfarin ár en starfið hafa leitt Björg Birgisdóttir forstöðumaður námsráðgjafar og alþjóðasviðs og Steinn Jóhannsson forstöðumaður kennslusviðs. Tæknileg útfærsla verkefnisins var í höndum Betri lausna efn.

www.haskolabladid.is

Láttu eins og heima hjá þér

LATITUDE D505 PENTIUM M

Nýja Dell Latitude 505 þolir að gera margt í einu og leysir flóknustu verkefni, hvort sem þú ert í skólanum eða bara heima í stofu. 30GB harður diskur og geislaskrifari tryggja að afrek þín falla ekki í gleymsku. Tölvunni fylgir þráðlaust netkort og ef þú bætir við þráðlausum búnaði frá Linksys getur þú flakkað um kaffihúsin að vild án þess að detta úr sambandi við umheiminn. Dell Latitude 505 er frábær skólafélagi og traustur vinur utan skólans.

DELL LATITUDE D505 PENTIUM M725

Tilboðsverð 159.900,-

- Intel Pentium M 725 1.60GHz/2MB, 400Mhz
- 512Mb 333MHz vinnsluminni (1x512)
- 15" XGA skjár (1024x768)
- Intel 855GME skjástýring
- 60GB 5400rpm harður diskur
- DVD/+RW geisladrif (skrifar DVD diska)
- 10/100 netkort og 56k mótað
- Intel PRO þráðlaust netkort 2200 802..11b/g
- Innbyggt Bluetooth
- AC97 hljóðkort og stereo hátalarar
- Íslenskt lyklaborð og snertimús (TouchPad)
- 2 USB 2.0, serial, parallel, FireWire, S-Video
- 6 Cell Li-Ion rafhlaða (1 árs ábyrgð)
- Microsoft Windows XP Professional
- 33 mm x 338 mm x 273 mm (h x b x d)
- Þyngd frá 2.3 kg
- 3ja ára ábyrgð á verkstæði EJS

Það er til lausn á öllu

www.ejs.is // Grensásvegi 10, Reykjavík / 563 3000 // Tryggvabraut 10, Akureyri / 463 3000

Fjórða valdið

Björn Kolbeinsson
bjornk02@ru.is

Ingólfur K. Magnússon
ingolfurkm02@ru.is

Ríkisvald

Menn hafa lengi velt fyrir sér nauðsyn þess að framselja hluta af frelsi sínu til ríkisins. Thomas Hobbes spurði sig að því af hverju menn ættu að framselja hluta af fullkomnu athafnafrelsi sínu til ríkisins. Hætt er við að uppi stæðu fáiir og sterkir einstaklingar sem myndu valta yfir allt og alla, bellum omnium contra omnes. Stjórnsleysi myndi ríkja eins og flestir gætu ímyndað sér og styður mannkynssagan það, eins og við þekkjum hana. Aldrei má samt gleyma hver skrifaði mannkynssöguna, var það ekki alltaf sigurvegari hvers tíma? Hobbes lýsti veru mannkyns í ríki náttúrunnar (í riti sínu Leviathan 1666) sem „short, brutish and cruel“. Því taldi hann að menn myndu gera með sér samfélagssáttmála og framseldu með honum ríkisvaldinu hluta frelsis síns. Þannig gæti ríkisvaldið tryggt friðinn og menn notið þess frelsis sem þeir hafa eftir, óáreittir. Seinni tíma heimspekingar, eins og t.d. Hegel sem var uppi um aldamótin 1800, benti þó á að það væri þörf mannskepnunnar fyrir viðurkenningu annarra á sjálfri sér sem leiddi til þess að menn gerðu með sér samfélagssáttmála.

Ríkisvaldið hefur verið í tímans rás ýmist óskipt (einveldisöld), tvískipt (þjóðveldisöld) eða þrískipt. Ríkisvaldið í samfélagi okkar í dag er þrískipt sem byggt er á 215 ára gamalli kenningu franska stjórnvitningsins Montesquieu. Í seinni tíð hafa menn gert sér grein fyrir að það sé fleira en eingöngu hið þriggreinda ríkisvald, sem greint er í löggjafar-, framkvæmdar- og dómssvald, sem getur mótað og haft áhrif á hegðun fólks. Fjórða valdið er þar augljósast. Þaðan fær almenningur flestar sínar upplýsingar, sami almenningur og veitir ríkisvaldinu umboð sitt í gegnum lýðræðislegar kosningar. Hvernig kosningunum lýkur á að fara eftir mati okkar sem við flest hver byggjum á þeim upplýsingum sem fyrir okkur liggja.

Ennþá byggjum við á vel ríflega 200 ára gamalli kenningu í stjórnskipun okkar. Montesquieu taldi heppilegt að þriggreina ríkisvaldið svo uppi stæðu þrjár blokkir sem hver tempraði vald hinnar. Að hafa þrjár nokkurn veginn jafnsterkar valdablokkir var nauðsynlegt svo að ríkisvaldið yrði ekki misnotað. Montesquieu gekk út frá því sem vísu að hver maður sem fengi vald til að fara með hefði tilhneigingu til að misnota það. Eða eins og margur góður maðurinn hefur sagt, allt vald spillir.

Telja verður þriggreininguna tiltölulega fullkomna sem greiningu á ríkisvaldinu eins og við skiljum það út frá Hobbes, Locke og fleirum. Hægt er að hafa völd þó maður fari ekki með neina af þremur greinum ríkisvaldsins. Fjölmíðlar, fjársterkir einstaklingar og leiðtogar trú- og stéttarfélaga eru dæmi um slíka valdhafa. Stór munur virðist þó vera á valdheimildum manna eftir því hvort um þriggreint ríkisvald eða önnur völd er um að ræða. Ríkisvald hér á Íslandi, er þannig samansett að þeir sem til þess eru bærir, kjósa til Alþingis, aðalhandhafa löggjafarvaldsins. Þeir fulltrúar, á grundvelli lýðræðislegs umboðs frá kjósendum, velja sér ríkisstjórn og hún velur dómara skv. lögum. Hins vegar virðist oft vera þó nokkuð mikið pólitískt samspil á milli framkvæmdarvalds og löggjafarvalds, eins og iðulega er bent á og blasir oft bersýnilega við manni. Jón Steinar Gunnlaugsson skrifaði um þetta samspil í grein sinni um tvígreiningu í Tímariti Lögfræðinga 1980. Flest, ef ekki öll, stjórnarfrumvörp koma beint frá ríkisstjórninni, þ.e.a.s. framkvæmdarvaldinu. Jón Steinar vitnar í þeirri grein sinni í Ólaf G. Einarsson, fyrrverandi forseta Alþingis, sem bendir á að sumir þingmenn hafi viðhæft að Alþingi sé „framkvæmdarvaldsþing“ eða „stimpilpúði á það sem ríkisstjórn á hverjum tíma vill“. Ljóst er alla vega að hin pólitísku tengsl Alþingis og framkvæmdarvalds takmarki pólitískt svigrúm þingsins, og er þá e.t.v. komin nógu stór hætta á valdniðslu eða misnotkun valdastofnana. Er ekki nóg að hættna sé til staðar, hvort sem að handhafar valdsins reynast misnota það eður ei?

Fjórða valdið

Oft er talað um fjölmíðla sem fjórða valdið. Ríkisvaldið á að vera mun áhrifameira. En er ríkisvaldið það í raun og veru? Hvort les fólk í dag frekar dóma Hæstaréttar eða horfir á glansbíómyndir um undirheima? Berum saman áhrifamátt ríkisvalds og fjórða valdsins, hvor mátturinn er sterkari? Ræða ráðherrans, lagabókstafirnir eða sjónvarpið? Þetta hafa valdhafar ríkisvaldsins löngu gert sér grein fyrir, og reyna því oft að nota fjölmíðlana til að skapa ákveðinn hugarheim hjá almenningi. En þá má maður spyrja sig um þann hugarheim. Er æskilegt að stjórna mannfjöldanum með hræðsluáróðri í lögregluríki? Hægt er að telja upp endalausar vankanta á þeirri hugmyndafræði og koma þeir alltaf betur í ljós með hverjum degi sem liður, eins og ýmsir geðsjúkdómar sem gjarnan fylgja kvíða, ótta og þessu mikla álagi sem flest okkar búa við. En þá vaknar einnig upp sú spurning hvernig annars ætti að fara að því að láta samfélagið ganga fyrir sig snúðulaust. Er hræðslan eini hvatinn til til að haga sér á tillitssaman og skaðlausan hátt? Hræðslan við það að verða undir stimpli samborgarans, beislis lögreglunnar eða hamri dómarsans? Hvað lætur okkur koma vel fram við aðra? Skilyrðislaus skylda okkar, fyrrnefnd hræðsla, guðshræðsla eða þessi, að margra mati útópíska, innri vissa okkar um að það sé rangt að koma illa fram við aðra? Þetta fer þá svolítið eftir því líka hvort menn taki Darwin sem heilagan og trúi því virkilega að eitt sterkasta eðli mann-skepnunnar sé samkeppnishvötin og að ekkert sé mikilvægara en að „vinna“. Þeir sem aðhyllast þá kenningu trúa líka margir á hið „illa gen“, að sumir fæðist einfaldlega „illir“ og þ.a.l. þurfum við að búa í lögregluríki, þar sem hinir „góðu“ fá sína vernd. Margir fræðimenn, sérstaklega sálfræðingar, hafa fært mjög góð rök fyrir því að allur hræðsluáróður sé af hinu illa, þó hann sé hafður uppi í góðri trú og með mjög göfugan tilgang, þá fylgi honum jafnan slæmar aukaverkanir.

Ríkisvaldið sér um boð og bönn. Fjölmíðlum ber skylda, sökum áhrifamáttarsins sem þeir búa yfir, til að upplýsa okkur og fræða um boðin og bönnin. Þeir eiga að segja okkur frá þeim og af hverju eitt er boðað og annað bannað. Þeir búa yfir þeim góða eiginleika að geta veitt okkur innsæi og skilning á þjáningu nágrannans t.d. með því að segja okkur frá atburðum á áhrifamikinn hátt. Listir og félagsfræði hafa margoft spilað saman á þennan hátt. Skilaboð sem okkur eru send í

dægurlögum, dæmisögum, teiknimyndum og alls kyns sjónvarpsefni hafa meiri áhrif á samvisku og innri sannfæringu margra en lagabókstafurinn. Ríkisvaldið sækir bakland sitt til lýðsins með kosningum, svo sem mest sátt megi ríkja um ákvarðanir á þess vegum. Fjórða valdið er nokkurs konar sjálfstökuvald þar sem hver og einn tekur sér eins stóra köku og hann hefur lyst og getu til að torga. Þannig getum við skrifað bækur, greinar í blöð og gefið út blöð án þess að við höfum til þess neitt sérstakt umboð frá einhverjum en við getum ekki sett lög, dæmt menn og framfylgt lögum og dómum upp á okkar eindæmi.

Fjórða valdið kemur fram

Menn hafa fyrir löngu áttað sig á möguleikum, hagræði og jafnvel nauðsyn samskipta. Sem dæmi má nefna þegar menn fóru að þróa tungumál í öndverðu. Menn áttuðu sig svo á þeim hentugleika að ná til fjarstaddra manna með ákveðinni tækni. Egyptarnir notuðu Papyrus og ritmál, Inkarnir hnútakerfi og Indíánarnir reykmerki. Einnig áttuðu menn sig á þeim þægindum og því öfluga vopni að geta náð til margra í einu og hafa fjölmíðlarnir okkar í dag þróað út frá þeim merku upp-götunum. Uppgötvun sem markaði þáttaskil í þeirri þróun var prentæknin en 1469 var fyrsta einkaleyfið á prentvél gefið út í Feneyjum. Því er ekki auðsvarað hvenær menn áttuðu sig á því fyrst hversu öflugt vopn þetta fjölmíðlavalld er eða gerðu sér almennt fulla grein fyrir því. Það hlýtur að hafa hringt bjöllum hjá einhverjum er ljóst varð hversu mikil og róttæk áhrifin urðu er Marteinn Lúter tók upp á því að negla 95 greinar á kastalakirkjuna í Wittenberg 1517, þar sem að hann deildi mjög á kaþólsku kirkjuna og sukk hennar. Þetta leiddi svo til siðaskipta og meira að segja Íslendingar tóku hinn nýja sið upp aðeins 33 árum síðar. Í byrjun 20. aldarinnar hefur eflaust öllum verið þessi máttur ljós en. 5. janúar 1895 var franski höfuðsmaður Alfred Dreyfus sviptur tign þar sem hann var ásakaður um að selja þjóðverjum hernaðargögn. Dreyfus var svo dæmdur í lífstíðarfangelsi stuttu síðar í réttarhöldum sem voru skrípaleikur. Ný gögn komu fram 1896 sem bentu til þess að majörinn Ferdinand Esterhazy ætti stóran hlut að máli og olli það ringulreið og uppþotum. Esterhazy var leiddur fyrir dóm og sýknaður í klukkustundalöngum réttarhöldum. Émile Zola skrifaði svo í kjölfar þessa opið bréf á forsiðu blaðsins Aurore sem heitir „J'accuse“ eða „ég ákæri“. Þar skammaði hann dómarana fyrir að hylla herinn og fór mikinn um þetta mál allt saman. Zola var dæmdur fyrir að stofna lýðræðinu í hættu mánuði síðar og flúði því til Englands. Tvær fylkingar spruttu upp í kjölfarið, önnur sem talaði máli Zola, hin sem talaði máli hersins. Eftir hávært tímabil mikilla skoðanaskipta var svo dómnum yfir Dreyfus breytt 1906 og því má segja að réttlætið hafi sigrað með hjálp fjölmíðla. Á þessu 10 ára tímabili ræddu menn mikið hlutverk fjölmíðla og gerðu sér fulla grein fyrir því hvaða áhrif þeir geta haft á skoðanir og ákvarðanir fólks.

Hlutverk fjölmíðla

Ólafur Jóhannesson segir fjölmíðla gegna mikilvægu hlutverki í lýðræðislandi í grein sinni um prent-frelsi og nafnleynd, sem birt var í Úlfjótí, 4. tbl. 1969 (bls 316-317). Hann segir þá eiga að vera frjálsa fréttamiðlara, viðhalda opinni gagnrýni og veita stjórnvöldum og öðrum forráða-mönnum aðhald. Þau eiga að leita sannleikans og segja hann, hver sem í hlut kann að eiga. Páll Sigurðsson segir, í riti sínu Fjölmíðlaréttur, gefið út 1997 (bls 40), hlutverk fjölmíðla vera upplýsing, fræðsla, menntun og skemmtun. Fjölmíðlar eiga að bera siðferðislega ábyrgð á efnisvali sínu. Gera þeir það í raun? Virðast þeir ekki stundum huga meira að því hvað selst og þá sérstaklega hjá hvaða fyrirtæki, sem gæti verið að stöðja þá að einhverju leyti, fremur en hvað sé siðferðislega rétt?

Uppeldissjónarmiðin?

Hið frjálsa markaðskerfi opnar margar dyr fyrir auðvald, ríkisstjórnir, fjölmíðla og fleiri sem kunna á það, til að nota sér hið oft veika eðli mannsins með alls konar sálfræðilegum fölsunum eða með annars konar blekkingum. Hver eru siðferðisleg gildi þeirra ímynda er fjölmíðlar ala okkur upp við? Hvernig eiga ungir drengir að verða þegar þeir fullorðnast? Hvernig eiga ungar stelpur að verða þegar þær fullorðnast? Ungir drengir seinustu kynslóða alast mikið upp við stríðsímýndir, hetjur sem drepa stimplaða óvini fyrir heimaland sitt, eins og Rambó og félagar, taka við og framkvæma skipanir en efast ekki um þær. Ungar stelpur alast upp við að vera sætar, hæfileikaríkar í eldhúsinu, heimiliskærar, grannar, ljóshærðar með mikinn barm, og mega helst ekki vigta meira en 50 kíló, eins og Barbie. Sú kynslóð sem er í skólum núna er í úní-sex stemningunni. Strákanir eiga að vera metró og stelpunar að njóta fullkomins jafnréttis. Hvaða ímyndir vill fólk aðhyllast? Hvaða hvatir mannsins eru sterkastar?

Hver eru skilaboðin? Hvert er uppeldissjónarmiðið? Í einræðisríkjum er það hræðslan, í konungdæmum er það stoltið og í lýðræðisríkjum á það að vera dygðin, a.m.k. samkvæmt Montesquieu, en er það raunin með það síðast talda? Litum á heildarmynd efnis þess er okkur birtist dags-daglega í fjölmíðlum, hversu mikið af því ræðst af siðferðislegum sjónarmiðum og hversu mikið ræðst af viðskiptalegum sjónarmiðum? Þegar búið er að greina þau siðferðislegu sjónarmið er þar koma fram, er nauðsynlegt að spyrja hverra manna siðferði þau sjónarmið séu. Hver hefur ákvörðunarvald um það í hverskonar manneskjur ungu kynslóðirnar eiga að þróa og hvernig samfélagið okkar á að vera í framtíðinni? Hver hefur það guðsvald að fá að skapa Jesú- og Maríu- figúrurnar í dag?

Eignarhald færist til

Fyrir fáum áratugum voru öll dagblöð undir áhrifum/stjórn stjórnmalaflokkanna. Ljóst er að vald fjölmíðla hér á Íslandi hefur verið að færast í hendur auðvaldsins undanfarin misseri. Það má segja að mikil breyting hafi orðið á eignarhaldi á fjölmíðlum. Blöðin eru ekki lengur eins hliðholl ákveðnum stjórnmalaflokkum og er því fréttaflutningurinn ekki lengur eins lítaður og áður. Eftir seinni heimsstyrjöldina, hefur almenningur hér á landi, hrifist af „amerísku leiðinni“ í sívaxandi mæli,

þar sem að ríkisafskiptin eigi að vera sem minnst ef yfirleitt einhver. Við erum ein af örfáum vestrænna lýðræðisþjóða sem búa ekki við flóknar reglur á eignarhaldi fjölmiðla. Þá gerist það sem nú hefur gerst. Stór fyrirtæki hafa hrifað til sín fjölmiðlana, og er í raun erfitt að saka þau um það. Þeirra menn hafa spilað eftir leikreglunum. En athuga verður hvaða leiðarljós fyrirtæki á þeirra markaði hefur. Er það að vera varðhundur almennings eða að ávaxta pund sitt? Vafalaust er áhugi fyrirtækja á því síðastnefnda stórum meiri enda hefur það verið yfirlýst markmið þeirra. Vissulega getum við verið sammála um það að það sé til bóta að afskipti stjórnmalaflokka og ríkisvalds minnki en það veitir einstaklingum meiri svigrúm til athafna. En hvaða einstaklingar eru það sem fá meira svigrúm? Við almenningur, sem hvorki höfum peningafúlgu mikla undir höndum né pólitísk ítök? Galli við þetta fyrirkomulag er sá að ef þessi ókjörni fulltrúi fer óskertur með þetta vald ber honum engin bein skylda til að gæta að hagsmunum almennings, og hvað þá ofar eigin hagsmunum. Hann hefur ekki fengið sitt umboð með tilkomu loforða á þann hátt eins og stjórnmalamenn. Hann er ekki undir eins miklu eftirliti almennings. Því eftirliti sem almenningurinn fær að mestu í gegnum fjölmiðlana sem þessi fulltrúi er búinn að eignast. Þetta fyrirkomulag myndi því tæplega falla inni í þá hugmynd Ólafs Jóhannessonar um að fjölmiðlarnir eigi að veita öðrum forráðamönnum þjóðarinnar aðhald, því þeir eru í þeirra eigu. Þessi fulltrúi fær, eðli málsins samkvæmt, meiru ráðið um frétttaflutninginn sem almenningur fær vitneskju um. Hann hefur færi á að ráða magni upplýsinga sem almennt vitneskja okkar og heimssýn byggir að mörgu leyti á. Starf hans er allt annars eðlis en starf stjórnmalamannsins. Hann starfar á öðrum vettvangi, á neyslumarkaðnum, þar sem leikreglurnar og skuldbindingarnar eru ekki alveg eins.

Handhafar fjórða valdsins

Hvort þessi fyrrnefnda þróun sé eitthvað lokatakmark í sjálfu sér eða aðeins skref í átt til frekari umbóta er annað mál. Ríkið hefur haft það að leiðarljósi að tryggja frið og stöðugleika til þess að halda þjóðfélaginu gangandi. Stjórnmalaflokkar notuðu málssvara sína til að sannfæra almenning um ágæti síns flokks til þess að fara með ríkisvaldið. Það hefur aukið fjölbreytileika fjölmiðla að einstaklingar geti eignast þá og tekið þátt í því að upplýsa, skemmta og fræða. Þó svo að afskipti flokkanna af fjölmiðlum hafi stórum minnkað síðustu hálfa öldina eða svo, hafa þau svo sannarlega ekki horfið. Þeir aðilar, sem komið hafa þar inn og temprað einræðisvald þeirra á fréttaflutningi og mótun skoðana almennings, hafa í ýmsu annarra hagsmuna að gæta. Líta verður til þess að allskyns hagsmunir fara þar saman. Þessir aðilar og flokkarnir vilja að stöðugleiki ríki, fólk vinni mikið og eyði miklu, en ekki að það hugsi of mikið. Ríkið vantar peninga í kassann en mun stærri er áhugi auðvaldsins á því sporti. Til gamans má geta þess að Fjodor Dostojevski, rússneskur rithöfundur frá 19. öld, sló fram þeirri kenningu að hugsandi menn væru latir og myndu ekki vinna. Það sem sannaði gáfur þeirra væri að láta þá heimsku vinna fyrir sig.

Bæði ríkið, sem og auðvaldið, hafa í raun minni hagsmuni af því að upplýst og gagnrýnin þjóðfélagsumræða nái að blómstra, heldur að fólk mæti í sína vinnu og eyði sínum peningum í það sem skilar hvorum aðila um sig sem mestum ávinning. Hræðist ríkisvaldið ekki ávallt byltingarkenndar hugmyndir sem í raun og veru geta verið hættulegri en mörg stríðstólin? Þessum aðilum lendir þó saman við og við eins og sápan um fjölmiðlafrumvarpið fræga árið 2004 minnir okkur á. Þar sættu aðilar framkvæmda- og löggjafarvalds sig ekki alls kostar við stóran aðila sem hefur verið að hasla sér völl á fjölmiðlamarkaði hin síðustu ár. En hvar fáum við okkar upplýsingar um þessa deilu? Er það ekki frá öðrum hvorum aðilanum?

Þetta vald er mjög sérstaks eðlis að því leyti að það fær raunverulegt gildi frá almenningi, sama almenningi og ríkisvaldið fær umboð sitt frá með kosningum. Handhöfum fjórða valdsins er í raun veitt óbeint umboð frá fólkinu, en á annan hátt en hjá ríkisvaldinu, þar sem að umboðið er veitt beint með kosningum. Hið óbeina umboð er populískt þar sem að frumskógarlög málin gilda. Þessir umræddu handhafar, þ.e.a.s. stjórnendur fjölmiðlanna, fá þetta umboð óbeint frá fólki í formi peninga, kaupsamninga, áhorfs og skuldbindinga af alls kyns tagi. Hér gilda lögmál markaðarins, lögmál samkeppninnar, lögmál viðskiptalífsins. Hvert er valdið? Getur það verið mótunarvald, uppeldisvald, upplýsingavald eða jafnvel heilapvottavald?

Viðskiptavild og traust eru mikilvægir þættir í viðskiptum. Viðskiptavild fyrirtækja og samsteypna fer mikið eftir ímynd þeirra sem fjölmiðlarnir spegla út á við og umræðunni sem fjölmiðlarnir stýra. Fjölmiðlarnir birta jákvæða umfjöllun um þau fyrirtæki sem kaupa mikið af auglýsingum hjá þeim enda hagsmunir þeirra að vera þeim hliðhollir. Stórir kunnar kunna að geta haft áhrif á það hvort vissar fréttir berist til almennings sem skaðað gætu viðskiptavild þeirra.

Austur - Tímor vs. Kambódía

Dæmi um ritskoðun og stjórn frétttaflutnings

Fjölmiðlar geta haft úrslitaáhrif á það hvort samfélag getur talist lýðræðislegt eða bera einkenni lýðskrums. Hvort fólk taki upplýstar ákvarðanir eða hvort það taki ákvarðanir byggðar á blekkingum getur verið í höndum fjölmiðla. Þeir geta verið spegill samfélagsins jafnt sem mótunarafli. Þeir geta heilapvegið fjöldann eða verið vettvangur lýðræðislegrar, opinna og upplýstrar umræðu. Hér á Íslandi teljum við okkur búa vel hvað heiðarlegan frétttaflutning varðar. Þó ber að nefna að allar erlendar fréttir hérlandis eru keyptur af stórum erlendum fréttastofum, eins og Reuters og AP. Þær byggja því sjaldnast á sjálfstæðri rannsóknarvinnu. Því hefur oft verið slengt fram að Pentagon hafi ítök í þeim fyrirtækjum, og búi í raun yfir einhvers konar ritskoðunarvaldi hjá þeim. Eftirfarandi dæmi styður það.

Noam Chomsky, bandarískur fræðimaður, fjallar mjög ítarlega um eftirfarandi þjóðarmorð í bók sinni, Manufacturing Consent, sem einnig hefur verið gerð heimildarmynd um. Þetta þjóðarmorð segja margir vera það stærsta og hrikalegasta eftir heilförina í seinni heimsstyrjöldinni. Chomsky benti á að frétttaflutningur allra helstu fjölmiðla heims um þjóðarmorðin í Kambódíu væri öllu meiri en um þjóðarmorðin í Austur-Tímor. Ástæðurnar eru einfaldar. Þeir sem að frömdu þjóðarmorðin í Kambódíu, Pol Pot og hans her, voru á þeim tíma opinber óvinur Bandaríkjastjórnar. Þeir sem að frömdu þjóðarmorðin í Austur-Tímor, Suharto og hans her, voru á sama tíma opinber

samstarfsaðili Bandaríkjastjórnar.

Austur-Tímor er gömul portúgölsk nýlenda sem lýsti yfir sjálfstæði sínu eftir langa og blóðuga baráttu árið 1975. Þá hróktust Portúgalar loks í burtu, eftir 400 ára langa setu á Austur-Tímor, og fólkíð á Austur-Tímor fór að byggja upp lýðræðislegt og frjálst samfélag. Þetta samfélag þeirra bar meiri merki raunverulegs frelsis og lýðræðis, en nokkuð annað samfélag er okkur flestum er kunnugt í dag. Indónesum, þar sem á þeim tíma ríkti fasísk einræðisstjórn undir stjórn Suharto, leist auðvitað ekkert á það að Austur-Tímorbúar væru að móta fordæmi af þessum toga á þessu svæði og á þessum tíma. Suharto hafði komist til valda í Indónesíu með hervaldi og með aðstoð CIA árið 1965. Í þeirri valdabaráttu er stóð til 1967 höfðu 500.000 - 1.000.000 manns tapað lífinu, allt fólk sem var á sérstökum listum hjá CIA, og var drepð af her Indónesa að ósk CIA. Indónesíski herinn réðst inn í Austur-Tímor 7. desember 1975, viku eftir að Austur-Tímor hafði lýst yfir sjálfstæði sínu, og frömdu eitt hrottalegasta þjóðarmorð allra tíma, þar sem að mörg hundruð þúsundir manna voru drepnir af her Indónesa. Allt frá smábörnum upp í gamalmenni og allt þar á milli voru geymd í útrýmingarbúðum og drepin, með blessun Jimmy Carter Bandaríkjaforseta (Nóbelsverðlaunahafa!!) og leyfi hans til að banna fréttamönnum aðgang að svæðinu. Sex vestrænir fréttamenn voru þó á svæðinu, en þeir voru myrtir á mjög hrikalegan hátt. Í raun var landinu algjörlega lokað í heilan áratug eftir innrásina. Suharto réðst samt ekki inn í Austur-Tímor, af ötta við að missa vopnaviðskipti sín við Bandaríkin, fyrr en eftir að Henry Kissinger hafði gefið honum grænt ljós. 90% af vopnunum komu frá Bandaríkjunum.

Upplýsingar sem bárust heimsbyggðinni um þetta þjóðarmorð á árunum '75 -'79 væri hægt að rúma í eina litla grein í þessu blaði. Á sama tíma voru Bandaríkjamenn að berjast við Pol Pot og hans liðsmenn, sem einnig voru að fremja þjóðarmorð í Kambodíu, og fréttir af því hefðu fyllt blaðið og mun meira til. Ekkert þúður fór samt í hvað orsakaði ástandið sem skapaðist í Kambodíu, en það voru sprengrjúarásir Bandaríkjamanna '73 -'74. Frétttaflutningur af ástandinu í Kambodíu hófst svo 1975 þegar Bandaríkjamenn fóru að herja á óvininn, þ.e.a.s. Pol Pot og liðsmenn hans. Frétttaflutningnum var greinilega stjórnað. Öll umfjöllun um Austur-Tímor var klippt úr dagblöðum út um allan heim áður en að blöðin fóru í prentun. Fyrir 10 árum var talið að búið væri að útrýma þriðjungi Austur-Tímorbúa. Órói hefur verið ríkjandi í þessu fjölbreytta þjóðfélagi alla tíð síðan að þeir lýstu yfir sjálfstæði, og má m.a. finna nánari upplýsingar um ástandið þar á heimasíðu Amnesty International. Ástæðan fyrir átökunum er greinilega ekki að þeir kunni ekki að fara með

frelsi sitt eða að stjórna landi sínu. Amy Goodman, bandarísk blaðakona, segir að Bandaríkjaforsetar eins og Ford, Carter, Reagan, Bush eldri og Clinton hafi ekki fengist til að tjá sig um málið. Hún bendir á að ráðandi fréttastofur í Bandaríkjunum hafi ekkert minnst á ástandið í Austur-Tímor í 17 ár. Vissulega þræta allir ritsstjórnarnir fyrir það að hafa fengið einhver skilaboð að ofan um að fjalla ekki um þetta þjóðarmorð. Möguleiki er á því að þeir hafa hreinlega ekki vitað um þetta, þ.e.a.s. að þeir hafi verið blekkir kerfisbundið af hagsmunaaðilum. Ef við á hinn bóginn gefum okkur það að þeir hafa ekki verið blekkir, þá hafa þeir haft vitund um staðreyndir málsins. Þeir færu ekki að grafa undan trúverðugleika miðils síns með því að viðurkenna að hafa haft vitneskju um slíka atburði og ekki fært fréttir af.

Hvernig getur gerst að heimsbyggðinni berist ekki þess konar fréttir? Ástæðan er sú að allir stærstu fjölmiðlar heims eru í eign og/eða undir

stjórn fárra fyrirtækja, sem hafa áhyggjur af öðru en frelsi og mannréttindum. Þeir reka fyrirtæki, og fyrirtæki þurfa fyrst og fremst að selja. Til þess getur verið einstaklega hagkvæmt að halda æðri ráðamönnum þjóða eða heims góðum. Í Norður-Ameríku eru 7 leiðandi kvikmyndaver og fleiri en 1.800 dagblöð, 11.000 tímarit, 11.000 útvarpsstöðvar, 2.000 sjónvarpsstöðvar og 2.500 bókaúttefendur. 23 fyrirtæki eiga og stjórna yfir 50% í hverjum miðli. Eitt þeirra fyrirtækja er Bertelsmann, sem nýverið er búið að kaupa upp alla helstu fjölmiðla í Lúxemborg. Lúxemborg er eitt örfáa ríkja Evrópu þar sem ekki gilda lög um eignarhald á fjölmiðlum.

Svo hefur farið með margar aðrar fréttir. Litlu sjálfstæðu fjölmiðlarnir eru einfaldlega of áhrifalítir og búa ekki yfir sömu yfirsýn og þeir stóru. Þessi áðurnefnd fyrirtæki hafa mikla, eða eru sannfærð um að þau hafi mikilla hagsmuni að gæta í því hvers konar mótun eigi sér stað hjá almenningi. Þannig að aðalspurningin hlýtur ávallt að vera: hvaða hagsmunir liggja að baki hvers konar frétttaflutningi, hvers konar sannfæringu, hvers konar sölumennsku.

Nokkur orð að lokum

Þeirri spurningu, sem hefur brunnið á mörgum þjóðfélagsþegninum síðustu daga, hvort fjölmiðlar séu spegill samfélagsins eða mótunarafli, er best svarað með hvoru tveggja... Ef fjölmiðlum mistekst hið fyrrnefnda er hið síðara oft dæmt til að mistakast. Takist þeim að spegla þjóðfélagið tókum við miðilinn alvarlega og þar af leiðandi hefur hann viss áhrif á hugsanir okkar, mótar þær á ýmsan hátt. Á hinn bóginn getur hann verið spéspegill og samt enn verið hið besta mótunarafli, einkum ef hann er ekki gagnrýndur. Eins og Megas sagði: „Þú flettir Mogganum og sérð að það er sannað“.

Það er langur vegur frá því að í grein þessari sé verið að halda því fram að fréttamenn á fjölmiðlum séu óheiðarlegt fólk sem vinnur vinnu sínu eftir skipunum yfirboðara sinna og fylgi þeim í blindni. Við höfum verið mjög heppin hér á Íslandi hvað þetta varðar, íslenskir fréttamenn verða að teljast heiðarlegir. Verði þeim á mistök, svo þeir geri sér grein fyrir, segja þeir upp störfum, ólíkt stjórnmalamönnum. Það er svo annað mál hvað starfsmönnum á fjölmiðlum er mögulegt að vita. Í öllu þessu upplýsingastríði getur réttmæta sýnin oft orðið móðukennd og reynist því nauðsynlegt að geta beitt gagnrýnni hugsun á fréttir liðandi stundar. Þessar fréttir geta skrifað sögu morgundagsins, haft áhrif á vilja almennings í lýðræðislegu þjóðfélagi.

Góði dátinn Sigurjón

Fjalar Jörundsson
fjalarj03@ru.is

Nemendur Háskólans í Reykjavík eru á öllum aldri og með misjafnan bakgrunn. Margir koma beint úr framhaldsskólum og menntaskólum landsins blautir á bakvið eyrun en aðrir hafa kannað önnur og ókunn mið. Einn nemandi sem er að ljúka BS gráðunni frá tölvunarfræðideild hefur reynslu sem fáir Íslendingar geta státað af. Hann starfaði sem atvinnuhermaður í fimm og hálft ár og var m.a. í Bosníu á stríðstíma, tók þátt í að kveða niður stjórnarbyltingu í miðri Afríku og kenndi hermönnum á Arabíuskaganum á hernaðartæki, en þó er hann rétt skriðinn yfir þritugt!

Hann var rúmlega tvítugur og hafði lokið verslunarmenntarprofi frá Verzlunarskóla Íslands þegar hann hélt á vit ævintýranna og gekk í frönsku útlendingahersveitina. Vinur hans hafði með þó nokkrum fyrirvara ákveðið að sækja um í þessa frægu herdeild og ákvað Sigurjón að fara með honum þótt stutt hafi verið í brottför. Þeir félagar héldu til Frakklands til að þreyta tveggja vikna inntökupróf í “Fort de Nogent” virkinu í útjaðri Parísar, ásamt tuttugu og fjórum öðrum umsækjendum. Vinur Sigurjóns hætti eftir viku en sjálfur hélt hann áfram og var einn aðeins þriggja sem komust inn úr þessum hópi. Eftir að pilturinn var formlega kominn í þessa frægu herdeild var hann sendur í fjögurra mánaða herþjálfun í Pýreneafjöllunum. Þar lærði hann að meðhöndla vopn, var í stífri líkamspjálfun og látinn ganga um fjöll með þungan bakpoka og sofa undir berum himni. Þegar leið á grunnþjálfunina þurftu nýliðarnir að velja sér deild og stóð Sigurjóni til boða að velja fallhlífadeild, skriðdrekadeild, fótgönguliðið eða verkfræðideild. Sigurjón valdi verkfræðideildina og hóf þegar nám því tengdu. Hann lærði meðferð sprengiefna, lærði að þekkja mismunandi tegundir sprengja, hvaða tegundir væri best að nota í hverju tilviki auk þess að læra á málmeitartæki og ýmsan öryggisbúnað. Flokkur hans var þjálfður sérstaklega í fjallahernaði.

Bosníustríðið var í hámarki þegar þarna var komið við sögu og var flokkur hans sendur í miðju stríðsátakanna, en hann tilheyrði svokölluðum „hraðsveitum“ Sameinuðu þjóðanna, en friðargæslusveitir þeirra áttu í miklum erfiðleikum þar sem ráðist hafði verið á meðlimi hennar og menn teknir í gíslingu. Í Bosníu komst Sigurjón í hann krappann þegar skotið var á hann og nokkra féлага hans en Sigurjón komst aldrei lengra en að hlaða byssuna þar sem árásmennirnir komu sér burt. Sveit hans lenti í fleiri árásum, til dæmis kastaði áráarmaður handsprengju á tjald sem í voru þrír menn og særðust þeir. Áráarmaðurinn féll fyrir hendi varðmanns á svæðinu. Sigurjón var staddur á Igman fjalli, rétt fyrir utan Sarajevo, þegar sameinaðar hersveitir Bandaríkjamanna og nokkurra Natóríkja réðust inn í borgina. Sveit hans hafði gott útsýni yfir borgina og var að nokkru leyti í miðjum átökunum, en á þá var m.a. skotið með 81mm sprengjuvörpum. Með þessari innrás í Sarajevo lauk stríðinu á Balkanskaga.

Eftir stutt frí á Íslandi var Sigurjón sendur í bækestöðvar franska hersins í Bangui í Mið-Afríku, en Bangui liggur við landamæri Zaire. Svo ótrúlega vildi til að níu dögum eftir komu hans þangað varð stjórnarbylting í landinu og var Sigurjón settur í sveit sem var strax send af stað til að bjarga forsetanum og hjálpa erlendum íbúum höfuðborgarinnar. Á leiðinni þangað bílaði bíll Sigurjóns og komust hann og nokkrir félagar hans hvorki aftur á bak né áfram. Þegar hann komst loks til Bangui var átökunum lokið og tugir stjórnarhermanna fallnir og margir illa særðir. Félagar Sigurjóns vildu gera að sárum

Sigurjón er lengst til hægri

særðra stjórnarhermanna eins og Genfarsáttmálinn kveður á um en lífverðir forsetans sendu hinum særðu hinsvegar kúlu í höfuðið og líkunum ekið í vörubíl út í skóg. Auk Bosníu og Mið-Afríku starfaði Sigurjón í Djibouti við landamæri Eþíópíu og í Qatar syðst á Arabíuskaganum þar sem hann kenndi hermönnum á ýmsan búnað til hernaðar eins og vopn og farartæki. Eftir fimm og hálfsárs dvöl var samningi Sigurjóns lokið og taldi hann þá nóg komið af hermennskunni. Hann hélt heim til Íslands, lífsreyndur maður, þar sem hann kláraði stúdentsprófið og skráði sig síðan í kvöldskóla á tölvubraut Iðnskólans í Reykjavík. Leiðin lá síðan í háskólanám með vinnu hér við tölvunarfræðideildina og síðan í fullt nám þar sem hann útskrifast nú í vor. Við spurðum Sigurjón nokkurra spurninga.

Hvernig finnst þér námið hafa verið?

Námið hefur verið alveg stórkostlegt. Krefjandi nám, viðtækt, mannbætandi og metnaðarfullt. Það hefur þó verið svolítið erfitt síðustu þrjár annir að vera í 100% námi, vinna 50% starf og halda úti 100% vísitölufjölskyldu, en með t.d. upptökum á fyrirlesturum hefur verið hægt að halda áfram að nýta sér fjarnámsáherslur HR og læra þegar hentar.

Ætlar þú að halda áfram eftir BS prófið?

Já, en í hverju veit ég ekki enn. Ég hef áhuga á tölvuöryggi og hef sett mig í samband við skóla í Bandaríkjunum varðandi master í því en ég hef einnig verið að velta fyrir mér að bíða aðeins, taka námskeið í Endurmenntunarfórnun HÍ og sjá aðeins betur hvernig landið liggur og hvar áhuginn reynist hvað þrautseigastur. Sennilega verður það tölvuöryggi þó.

Finnst þér hermennskan hafa hjálpað þér eitthvað í náminu?

Já og nei. Ég hef ekki nýtt mér hermennskuna þannig séð enda engir óvinir eða vindmyllur hér. En aginn, þrautseigjan, þrjóska og dugnaðurinn, sem var barinn inn í genin mín í Frakklandi, hefur nýst mér mikið og haldið mér við efnið, sérstaklega eftir að ég hóf fullt staðarnám samhliða vinnu og fjölskyldu.

Hefur þú verið ánægður með dvöl þína í skólanum?

Já, ég hef kynnst mikið af góðu fólki hérna, tekið þátt í mörgum skemmtilegum verkefnum og kennarnir hafa kennt mér mikið, fyrir utan námið.

Eitthvað sérstaklega jákvætt?

Já, EddiPunkturCentralPunkturIsSkástrikBéBéEss.

Hvað finnst þér um sameiningu THÍ og HR?

Mér finnst þessi sameining stórkostleg. Ég er frjálshyggjumaður og trú á einkaframtakið í menntamálum sem og í öðrum málum. Mér finnst að HR hafi sannað að einkaframtakið sé nauðsynlegt til að bæta menntun og efla. Þessi sameining ber einnig vott um mikinn metnað til að gera betur og að leggja áherslu á raunvísindi, sem ég tel vera nauðsynlegt til að efla tækniframfarir og nýsköpun í atvinnulífinu.

Eftirminnilegasti kennarinn?

Kári Harðar og Ólafur Andri. Þeir eru skemmtilegar persónur og gera námið skemmtilegra. Kári er þeim hæfileikum gættur að geta útskýrt flókna hluti á einfaldan máta og þannig komið skilningnum til skila til nemenda, sem er mjög mikilvægt. Sérstaklega í stærðfræðinni og í Vélbúnaði, sem ég tel að eigi að vera skyldufag, þar sem ég loksins skildi hvernig tölvur virka í raun. Ólafur var með Nýtækni sem ég tel mjög þarft námskeið til að víkka sjóndeildarhringinn í tölvunarfræðinni. Það er nauðsynlegt að skilja að það er hægt að forrita hluti fyrir meira en tölvur. Ólafur er mjög skemmtilegur fyrirlesari og orðheppinn með afbrigðum. Báðir þessir kennarar búa yfir miklu skopskyni og eru hnyttir í tilsvörum og máli. Það er nauðsynlegt að geta hlegið vel í tímum. Maður slakar á, hlustar betur, vaknar – en sumir kennarar svæfa mann að staðaldrí – og lærir góða hluti á sama tíma og maður er að skemmta sér. Alger snilld.

Hefur þú einhvern tímann þurft að leggja við Kringluna út af bílastæðaskorti hér við skólann?

Já, en sérstaklega þegar ég er að mæta eftir kl 9. Ef ég mæti kl 8 þá er nóg af stæðum. En ég tel það ekki eftir mér að labba 100 metra frá bílnum, jafnvel þó það sé rok og rigning.

Hvað finnst þér um að Íslendingar stofni hersveit sem hægt verði að bjóða fram þegar stríðsátök brjótast út eins og t.d. í Bosníu eða Írak?

Ég tel það ekki sniðugt. Til að her sé eitthvað nothæfur verður hann að geta lotið heraga, sem við Íslendingar eigum erfitt með. Við erum víkingar og látum illa að stjórna, erum svo svakalega sjálfstæð. Ég held að við eigum frekar að láta hernaðinn í hendur þeim sem hafa mikla reynslu af honum, t.d. Bandaríkjamönnum og Bretum, en koma frekar inn í dæmið með íhlutun í uppbyggingu og aðstoð eftir stríð. Eins og við höfum gert í Afganistan og fyrrum Júgóslavíu við góðan orðstír. Teppakaup verða þó að eiga sér stað í Teppabúðinni, ekki á Kjúklingastræti.

Nú hafa frændur okkar Danir verið að senda hermenn til Íraks, hvað finnst þér um það?

Ég verð að segja eins og er að ég er og var á móti hernaðinum gegn Írak. Og mér finnst að þjóðarleiðtogar eigi ekki að fylgja Bandaríkjamönnum í blindni eins og Bretar gerðu í Írak. Sama á við um Dani, Spánverja, Ítali og Pólverja. En mér finnst á sama hátt, að

fyrst að menn eru komnir út í þetta, að þá eigi ekki að hörfa til baka heldur klára verkið. Þannig að Danir eiga bara að klára það sem þeir hófu þegar þeir gáfu sig fram. En nota bene, Danir tóku ekki þátt í innrásinni sjálfri heldur eru að taka þátt í uppbyggingu landsins með því að senda hermenn þangað.

Er það rétt að dæmdir glæpamenn geti gengið í frönsku útlandingaherdeildina til að forðast handtöku?

Já og nei. Það eru þarna menn sem eru með skuggalega fortíð og hafa setið inni fyrir eitt og annað. En á sama máta er mönnum sem eru að flýja réttvísina ekki hleypt inn. Og dæmdum morðingjum og ofbeldismönnum ekki heldur. Menn geta ekki forðast handtöku þar. En ef menn hafa setið inni þá hafa þeir borgað skuld sína, ekki satt? Ég kynntist þó mönnum þarna sem voru á glæpastigum en vildu breytast til batnaðar og deildin var þeirra leið til þess. Og sem slík er deildin mjög góð.

Hefðir þú viljað komast til Bangui til að taka þátt í átökunum þar eða varst þú fegin að billinn bilaði?

Ég hef alltaf verið súr yfir því að hafa „misst af stríðinu“. Það var mikið action þarna í tvo daga, action sem ég hefði viljað taka þátt í. Bjarga útlandingunum í burtu og berja niður hina ársfjórðungslegu stjórnarbyltingu í Mið-Afríkúlýðveldinu. Berjast við hlið félaga minna, gera það sem ég hlaut þjálfun í að gera. En kannski voru æðri máttarvöld að verki, kannski var það aldrei mitt hlutverk að fara þangað inn. Hver veit? En í það minnsta lenti ég í mínu eigin ævintýri og skemmtilegum aðstæðum þarna fyrir utan höfuðborgina.

Reynduð þið að gera eitthvað þegar lífverðir forsetans tóku særða hermenn af lífi?

Það er erfitt að svara þessu. Vinir mínir sem horfðu upp á þetta voru 200% af vilja gerðir að stöðva þessi grimmdarverk. Þeir báru virðingu fyrir hinum særðu og ósærðu

en máttu ekkert gera. Sjáðu til, þeir höfðu fengið skipanir um það, eftir að þeir höfðu náð útvarpsstöðinni, að nú stjórnðu lífverðir forsetans málunum. Þeir máttu s.s. ekki skipta sér af. Höfðu fengið skipanir í þá veru. Algert óréttlæti og menn voru mjög sorgmæddir og sárir yfir þessu.

Hvernig leið þér á eftir?

Ég var ekki á staðnum sjálfur, var í raun í 40 km fjarlægð. En þegar ég frétti af þessu fylltist ég viðbjóði og sorg rétt eins og vinir mínir sem voru á staðnum.

Varstu alltaf óbreyttur hermaður?

Nei, ég varð liðþjálfari eftir þrjú ár og átti vísan góðan frama ef ég hefði haldið áfram. Það sögðu yfirmenn mínir mér allavega.

Hefur þú lesið bókina Góði dátinn Svejk?

Nei, hana hef ég aldrei lesið. Ég byrjaði á henni þegar ég var unglingur en ég hafði ekki proska til að skilja hana held ég. Ég kem þó til með að lesa hana einn daginn.

Áttu eitthvað gott lífsmottó?

„Uppgjöf er ekki valkostur.“ Hef fylgt þessu eftir í mörg ár og reynst mér vel. Enda þrjóskur með afbrigðum. Staður hestur segir konan mín.

Við þökkum Sigurjóni fyrir spjallið og óskum honum alls hins besta í framtíðinni.

**Varúð! Ef þú
borðar Tópas á
almannafæri gæti
þú laðað að þér
ókunnugt fólk
sem vill fá að
smakka.**

Viðtöl - nemendur úr THÍ

Jóna M. Ásmundsdóttir
jonam@thi.is

Borgþór Geirsson er fæddur og uppalinn á Borgarfirði eystra. Hann fór í Verkmennta-skóla Austurlands í grunndeild málmíðnaðar og kom svo suður til að klára náms-samninginn 1997 og tók sveinsbréf í Rafsuðu. Um síðustu aldamót kynntist hann svo fólki úr TÍ sem fékk hann til að sækja um í frumgreinadeild skólans, núna fimm árum síðar er Borgþór að ljúka námi á véltækni-sviði og sér ekki eftir neinu af þeim tíma sem fór í námið, félaglífið eða annað sem tengist TÍ eða THÍ.

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna THÍ frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?
Ég fór í frumgreinadeild TÍ í beinu áframhaldi af verkmenntaskóla og sveinsbréfi, og vegna þess hve vel mér líkaði við kennslu, stærð skólans og félagslíf skólans þá valdi ég véltækni-fræðina fram yfir verkfræði í HÍ. Skólinn hefur staðið vel undir mínum væntingum og þykir mér mjög miður að leggja eigi hann niður.

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja THÍ?
Vegna bekkjarkerfis, heimastofna og smæðar skólans þá er félagsandinn í skólanum mjög góður og er það einn helsti kosturinn sem skólinn hefur.

Hvað finnst þér um sameiningu skólanna tveggja, THÍ og HR?
Það eru sett fram háleit markmið með sameiningu skólanna. Ef meirihluti þeirra gengur eftir þá á sameinaður skóli eftir að verða mjög góður og öflugur skóli, en engu að síður munu þær forsendur sem urðu til þess að ég valdi að nema við TÍ breyta við sameininguna.

Hvert er álit þitt á LÍN ? Hvað finnst þér að mætti vera betra?
Álit mitt á LÍN er ágætt, en ég hef aldrei náð þeirri speki alveg að þurfa að refska þeim sem nenna að vinna með skólanum með því að skerða lánin á móti tekjum þeirra. Hefði fundist það eðlilegra að þeir sem hafa fyrir því að vinna ættu að njóta góðs af því.

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?
Stefna ríkisstjórnarinnar er ágæt, en þeir ættu að reyna að framkvæma meira og tala minna. Mér finnst að það þyrfti að skoða betur hvernig fjármunum er úthlutað til skólanna og mismuninn á þeim kostnaði við að halda úti verk- og tækninámi miðað við almennt bóknám.

Hyggur þú á frekara nám eftir THÍ?
Stefnan er sett á mastersnám og gæti nýtt nám hjá sameinuðu skólunum jafnvel orðið fyrir valinu, en núna er áherslan sett á að klára þetta nám sem ég er í.

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka? Hvers vegna?
Ætli það sé ekki bara bland í poka, kann ágætlega við stjórnkerfið eins og það er á Íslandi í dag, er það ekki ágætisblanda?

Hvort finnst þér æskilegra: Praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?
Held að það sé ekki hægt að segja að annað sé æskilegra en hitt, fólk þarf bara að finna hvort það hefur áhuga á sjálft, það gengi aldrei upp ef allir lærðu praktískt nám eða öfugt. Gott jafnvægi er sennilega best.

Ef þú hefðir vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa? Hvers vegna?
Ætli ég verði ekki að velja bjórinn, ef hann myndi lækka um helming þá myndi kortareikningurinn sennilega lækka í sama hlutfalli.

Horfir þú á sjónvarpsefni, og ef svarið er já, hvað horfir þú helst á?
Ég horfi lítið á sjónvarp og þegar ég horfi á það þá er bara horft á það efni sem er í gangi á þeim tíma. Hef ekki fylgst með neinum þáttum þannig að ég geti ekki misst af þeim.

Hvar sérðu sjálfan þig eftir 10 ár?
Ég sé mig nú bara ekki fyrir mér eftir 10 ár og eiginlega ómögulegt að segja hvar maður verður niðurkominn. En vonandi verður maður á einhverjum góðum stað með skemmtilegu fólki.

Elísabet Björney Lárusdóttir. 26 ára. Fædd í Kópavogi. Fluttist til Danmerkur 3 ára og svo á Hvolsvöll 9 ára. Hún lauk stúdentsprófi af málbraut Menntaskólans að Laugarvatni 1998. Flutti til Danmerkur 2001 og fór í tækniháskóla Kaupmannahafnar. Lauk 3 önnum við útflutnings-tækni-fræði þar. Elísabet flutti síðan til Íslands 2003 og hóf nám við THÍ í rafmagnstækni-fræði.

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna THÍ frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?
Hafði áhuga á rafmagnstækni-fræði, fannst það ögrandi og vildi eiga kost á þeim störfum sem þetta nám býður upp á. Valið hefur staðið undir væntingum og ég er mjög ánægð.

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja THÍ?
Mér finnst mórallinn innan skólans mjög góður og uppbyggjandi. Ég er sérstaklega ánægð með félagslífið innan deildarinnar og finnst góður kostur hversu fámenn við erum. Með því hefur náðst betri samheldni.

Hvað finnst þér um sameiningu skólanna tveggja, THÍ og HR?
Vissulega opnar sameiningin margar dyr, sem er alltaf jákvætt. Hins vegar er hætt við að sérstaða THÍ, sem er persónuleg þjónusta, tapist.

Hvert er álit þitt á LÍN? Hvað finnst þér að mætti vera betra?
Mér finnst að tekjumörkin mættu vera hærri og að veiting lánanna væri ekki náms-árangurstengd. Annars er ég mjög þakklát fyrir að þetta yfir höfuð sé til boða.

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?
Þar sem stjórnarmál standa ekki ofarlega í mínum huga hef ég ekki náð að mynda mér sérstaka skoðun í þessum málum.

Hyggur þú á frekara nám eftir THÍ?
Já, eins og staðan er í dag hef ég hug á því. Hins vegar hef ég ekki tekið ákvörðun um hvað það yrði.

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka? Hvers vegna?
Bland í poka. Ég tel að það sé vænlegt að fara hinn gullna meðalveg í pólitík sem og öllu öðru í lífinu.

Elín Rós Þráinsdóttir er fædd 1978. Hún bjó í Svíþjóð þegar hún var lítil en flutti svo í Kópavoginn þegar hún var 8 ára og hefur búið þar síðan. Elín fór í Viðskipta- og tölvuskólann fyrir nokkrum árum síðan og hefur líka verið að vinna. Í frítíma finnst henni skemmtilegast að vera með manni sínum, börnum og vinum. Það er það sem hún metur mest í lífinu.

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna THÍ frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?
Ég hef áhuga á viðskiptum og finnst gaman að skoða og velta upp þessum hlutum. Ég valdi THÍ vegna frumgreinadeildarinnar. Ég gerði mér litlar væntingar til skólans en námið er miklu skemmtilegra heldur en mig grunaði í upphafi.

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja THÍ?
Frábær, ótrúlega heimilislegur og góður.

Hvað finnst þér um sameiningu skólanna tveggja, THÍ og HR?
Ég get ekki séð að það verði annað en öflugur skóli. Fyrir mig sem er byrjuð í námi sé ég ekkert nýtt nema þá einhver fög sem ég get nýtt mér í vali. En helst finnst mér leiðinlegt að tapa THÍ steminguni, sem breytist alveg pottþétt.

Hvert er álit þitt á LÍN? Hvað finnst þér að mætti vera betra?
Ég hef ágætis reynslu af Lánasjóðnum,

Hvort finnst þér æskilegra: Praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?
Þarna finnst mér einstaklingurinn sjálfur koma inni. Það sem hentar mér hentar kannski ekki einhverjum öðrum. En er það samt ekki þannig að þetta helst í hendur hvort við annað? Á bak við praktíkina hlýtur að búa einhvers konar fræði og öfugt.

Ef þú hefðir vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa? Hvers vegna?
Diesel gallabuxur. Það fer mjög í taugarnar á mér hversu dýrar þær eru. En í þeim töluðu orðum spyr ég sjálfa mig: „Ef Diesel gallabuxur væru það ódýrar að allir gætu keypt þær, þætti mér þær þá jafn eftirsóknaverðar og mér finnst þær í dag?“

Horfir þú á sjónvarpsefni, og ef svarið er já, hvað horfir þú helst á?
Mjög takmarkað, það væri þá helst að ég dytti niður á Star Trek þátt.

Hvar sérðu sjálfa þig eftir 10 ár?
Á góðum stað.

ekkert slæmt um hann að segja. Það sem betur mætti fara er að afnema skerðingu námslána vegna tekna. Fáránlegt að geta ekki unnið á sumrin nema blæða fyrir það á veturna.

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?
Ég hef litla skoðun á þessu máli, ég segi bara klassískt að það mætti auka fjárveitingu!

Hyggur þú á frekara nám eftir THÍ?
Já ég held það alveg örugglega. Upphaflega ætlaði ég í endurskoðandann en ég held ég sé alveg döttin út úr því og er bara að skoða valmöguleika. Viðskiptafræði BS er ekkert merkilegt eitt og sér.

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka. Hvers vegna?
Ég verð að segja bland í poka. Kommúnismi hefur aldrei virkað og endar með ósköpum. En það verður líka að hjálpa þeim sem minna mega sín svo hreinn kapitalismi er heldur ekki góður, svo bland í poka hlýtur að vera ágætt.

Hvort finnst þér æskilegra: Praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?
Ef ég á að velja annað hvort þá er meiri fjárfesting í praktísku námi þar sem það nýtist meira. Fræðilegt nám er nauðsynlegt með en ekki eitt og sér. Þetta er svipað og lesa um kynlíf og víta allt um það eða hitt. Hvort mundir þú velja?

Ef þú hefðir vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa? Hvers vegna?
Ég er alveg blank!!!

Horfir þú á sjónvarpsefni, og ef svarið er já, hvað horfir þú helst á?
Ég horfi voðalega lítið á sjónvarp, en ef ég dett inn í það þá er það helst Skjár einn.

Hvar sérðu sjálfa þig eftir 10 ár?
Eftir 10 ár verð ég búin að mennta mig að mestu, komin í varanlegt húsnæði og vinn við eitthvað krefjandi og skemmtilegt.

Svanur Björnsson
swan@ru.is

Viðtöl - nemendur úr HR

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna HR frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?

Mig hafði lengi langað í lögfræði en fannst lítið spennandi það kennslufyrirkomulag sem var við lýði í Háskóla Íslands. Þegar ég frétti að það ætti að fara kenna lögfræði í HR ákvað ég að kanna það nánar. Mér fannst það hljóma mjög spennandi og ákvað því að sækja um. Ég komst inn í fyrstu tilraun og þá var bara að hella sér út í þetta. Laganámið á vel við mig, það er mjög krefjandi og í tengslum við það sem er að gerast í þjóðfélaginu hverju sinni. Það eru viss forréttindi að vera ein af þessum frumkvöðlahópi, fyrstu laganemum Háskólans í Reykjavík og fá að taka þátt í því starfi sem fer fram þar. Lagadeild HR hefur fyllilega staðist væntingar mínar og ég er fullviss um að ég valdi rétt.

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja HR?

Það er ekki hægt að láta sér leiðast í HR, alltaf eitthvað að gerast, líf og fjör.

Hvað er álit þitt á LÍN ? Hvað finnst þér að mætti vera betra?

Ef þú ert námsmaður á Íslandi, þá er LÍN nauðsynlegt, en ekki endilega gott. Á hinum Norðurlöndum er háskólanám álitíð svo mikilvægt að ríkið er reiðubúið að styrkja hvern þann sem það stundar. Hinir norrænu vinir okkar geta því menntað sig, og jafnvel lokið doktorsnámi, án þess greiða krónu fyrir. Íslenskir námsmenn eru ekki svo heppnir, við fáum LÍN, og í bónus magasár yfir því að skulda LÍN fleiri milljónir að námi loknu. Við verðum bara að sætta okkur við það. Lánakerfi LÍN er þannig sniðið að ekki er hægt að fá greitt út lán nema ákveðnar kröfur um náms-árangur séu uppfylltar. Þeir námsmenn sem ekki uppfylla þær kröfur og hafa lífað önnina á yfir-dráttarheimild frá bankanum þurfa einfaldlega að greiða hana eins og hvert annað lán. Það sem mætti vera betra:

- endurskoða kröfur um námsárangur
- hærri grunnframfærsla
- frítækjumark í takt við raunveruleikann
- endurskoða ábyrgðarmannakerfið (það hafa ekki allir kost á ábyrgðamönnum). En þó er samkomulag LÍN við Landsbanka Íslands og KB banka um náms-lánaábyrgðir stórt skref í þá átt að auka jafnrétti til náms.
- skoða þann möguleika að láta hluta af náms-lánunum breytast í styrk, ljúki námsmaður námi á tilskildum tíma.

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna HR frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?

a. Stærðfræði og raunvísindi hafa alltaf heillað mig meira en annað svo sú braut var nokkuð fyrirfram ákveðin. Valið um það, í hvað ég ætti svo að nýta þennan áhuga minn, tók hinsvegar aðeins lengri tíma. Tók í sakleysi mínu áhugasviðspróf á netinu og fékk þar út að það ætti best við mig að verða hljóm-sveitarstjóri. Ég ákvað að tíma ekki að borga pening fyrir að taka Strong próf og fá síðan út jafn afkáralegar niðurstöður, þar sem ég sé mig ekki alveg í anda stjórna hljómsveit. Ég skellti mér því í kynningar hjá hinum og þessum skólum í von um að ég sæi ljósið. Loks var komið að HR og mér leist svona rosalega vel á. Baddý náði svo sannarlega að sannfæra mig um ágæti Háskólans í Reykjavík og tölvunarfræðideildar svo ég sló til, og sé ekki eftir neinu í sambandi við þá ákvörðun. Þessi skóli er ótrúlega hlýr og andrúmsloftið mjög persónulegt. Aðstaðan, kennslan og kennsluaðferðir eru til fyrirmyndar!

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja HR?

Eins og ég sagði áðan. Það ríkir mikil samheldni innan veggja HR, bæði á milli nemenda og kennara. Mín fyrsta upplifun var einstaklega jákvæð á allan hátt og mér fannst ég vera meira en velkomin.

Inga Helga Jónsdóttir, fædd 1977
Laganemi

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?

Ja, ég er a.m.k. ánægð með Þorgerði Katrínu sem ráðherra menntamála.

Hyggur þú á frekara nám eftir HR?

Já, alveg pottþétt, en kannski að maður reyni fyrir sér eitthvað á vinnumarkaðinum eftir fimm ára laganám í HR, ná í smá reynslu - og pening - og fara síðan út í frekara nám.

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka? Hvers vegna?

Kapítalisminn einblínir á hagnað af framleiðslu, að hámarka framlegð. Hann skapar keppni um dreifingu auðs. Reynslan hefur þó leitt í ljós að kapítalisminn elur af sér ójöfnuð nema að meðvitað sé spornað við því og vegið upp á móti honum á annan hátt. Þess vegna verður að vera bland í poka.

Hvort finnst þér æskilegra: praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?

Það verður að vera blanda af hvoru tveggja til að fá sem mest út úr náminu. Það er ekki nóg að vera uppfullur af þekkingu, maður verður líka að kunna að nýta hana.

Ef þú hefur vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa?

Bensín.

Hvar sérðu sjálfa(n) þig eftir 10 ár?

Eftir 10 ár - mmm - ofurkona, gift með 3 börn, hús á Íslandi og á Costa Rica. Starfa hjá utanríkisráðuneytinu.

Elín Rós Þráinsdóttir, fædd 1977
Tölvunarfræðinemi

Guðfinna hélt fyrirmyndarræðu sem var afskaplega upplifgandi fyrir sálina og eldri nemendur tóku vel á móti okkur nýnemunum og gerðu aokkur fyllilega ljóst að hægt væri að leita til þeirra ef við yrðum hjálparþurfi. Þessi skóli inniheldur án efa eitt hressasta starfslíð sem fyrirfinnst á Íslandi og konurnar í móttökunni á 5. hæð eru yndislegar! Varð nú bara að koma því að.

Hvað er álit þitt á LÍN ? Hvað finnst þér að mætti vera betra?

Viðurkenni fúslega að ég hef enga reynslu af þessari stofnun þar sem ég hef aldrei tekið mér námslán.

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?

Ég myndi segja að ríkisstjórnin hefði staðið sig ágætlega en ekki nógu vel.. sérstaklega hvað háskólanám varðar. Vandinn er bæði vegna fjárskorts og einnig vegna skorts á góðu skipulagi. Það þarf þó að hafa í huga að aukin fjárframlög leysa ekki allan vanda.

Hyggur þú á frekara nám eftir HR?

Já, að sjálfsgöðu. Langar þínulítið til að fara út og klára masterinn. Hver veit hvað framtíðin ber í skauti sér?

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka? Hvers vegna?

Best væri að hrista þessu vel saman, svona uppá ríkisdæmið að gera. Of miklar öfgar, í hvora áttina sem er, eru bara ekki nógu sniðugar. Ef kommúnisminn væri ríkjandi væri eflaust meiri hætta á því að allt myndi staðna, öflugt við kapitalismann, þar sem meiri þróunar gæti. Það yrði samt aldrei ne-

Hvers vegna valdir þú þá braut sem þú ert á og hvers vegna HR frekar en aðra skóla? Hefur val þitt staðið undir væntingum?

Áhugasvið mitt hefur einhvern veginn alltaf verið á sviði viðskipta. Ég fór til að mynda í Verzlunarskólann og útskrifaðist þaðan af hagfræðibraut. Valið hjá mér til að byrja með stóð því á milli þess að fara í hagfræði eða viðskiptafræði. Ég ákvað síðan að fara í viðskiptafræði því ég taldi það nám vera praktískari kost fyrir mig. Ég var síðan í engum vafa með val á skóla. Ég vildi framsækinn skóla með góð tengsl við atvinnulífið og ferska kennara og því valdi ég HR. Val mitt hefur staðið vel undir væntingum en þó hafa einstaka kennarar og námskeið valdið mér vonbrigðum.

Hvernig finnst þér félagsandinn innan veggja HR?

Mér finnst hann vera virkilega góður og sérstaklega hafa vísindaferðirnar verið mjög uppbyggilegar og fræðandi. Það er heldur ekki verra að hér eru allir tilbúnir að hjálpa öllum sem myndar gott andrúmsloft.

Hvað er álit þitt á LÍN ? Hvað finnst þér að mætti vera betra?

Ég er almennt sáttur við LÍN. Samt sem áður má alltaf bæta það sem gott er. Ég held t.d. að sjóðurinn þurfi að endurskoða reglur um að lán skerðist við ákveðnar tekjur. Mér finnst tekjumörkin vera allt of lág og mér finnst tekjuskerðing almennt vera letjandi fyrir þá sem vilja vera duglegir eða þá sem þurfa einfaldlega á meiri tekjum að halda. Mér finnst að LÍN eigi einnig að bjóða upp á að greiða lánin út mánaðarlega í stað tvisvar á ári.

Finnst þér ríkisstjórnin vera að standa sig í menntamálum?

Það væri eflaust hægt að skrifa BS ritgerð um þetta. En almennt myndi ég segja þokkalega. Það er samt mjög margt sem má betur fara. Mér finnst til dæmis að það þurfi að endurskipuleggja mjög margt á grunn- og framhaldsskólastigi (ef ég miða við mína eigin reynslu). Það þarf að gera meiri kröfur til barna og unglinga og mér finnst að aginn mætti vera meiri og markmið skýrari. Ég er ekki sammála því að skólagjöld séu of há á háskólastigi og mér finnst hækkun þeirra eðlileg svo lengi sem ekki sé um óskilvirk vinnubrögð að ræða. Ég held að t.d. 100.000 kr. á ári í skólagjöld komi ekki í veg fyrir að einstaklingar geti sótt nám (margir versla t.d. gallabuxur á um 20 þús kall), nema kannski að þeir séu andlega eða líkamlega vanheilir og þá ætti einhvers konar styrkur að vera í boði. Mér finnst almennt að það megi lyfta menntunarstandardi á Íslandi upp um nokkur stig og ég tel að það sé hlutverk ríkisstjórnarinnar í framtíðinni.

Hyggur þú á frekara nám eftir HR?

Já, maður stefnir á áframhaldandi nám þegar maður er búinn að ná sér í smá reynslu hérna heima. Þá er stefnan tekin á nám úti, helst í enskumælandi landi.

inn undir ef það væri smá kommúnismi... Eins og ég segi, bland í poka fyrir mig.

Hvort finnst þér æskilegra: praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?

Æskilegasta námið er það sem fólk hefur áhuga á og velur sér af ástíðu.

Ef þú hefur vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa? Hvers vegna?

Ég myndi velja eitthvað sem lagaði stöðu heimilanna. Væri fint að lækka til dæmis bensín eða tryggingar, það væri öllum til góða. Þó svo súkkulaði sé ofarlega í huga mér akkúrat þessa stundina, myndi ég líklegast velja bensín.

Hvar sérðu sjálfa(n) þig eftir 10 ár?

Ef ég verð ekki orðin bambuslistamaður í Ástralíu, í jeppaferð gegnum Brasilíu eða einhvers staðar í rafting ætli ég verði þá ekki búin að koma mér vel fyrir í húsinu mínu. Búin að eignast 1 eða 2 börn.. jú og kannski kaupa mér hund svona til að lifa þínulítið „on the wild side!“

Benedikt Ólafsson, fæddur 1982
Viðskiptafræðinemi

Af þrennu, hvað myndir þú kjósa: Kapitalisma, kommúnisma eða bland í poka? Hvers vegna?

Ég myndi kjósa bland í poka þar sem blandan væri ca. 90% kapitalismi og 10% kommúnismi. Ég myndi segja að ég væri frekar mikill frjálsbyggjumaður og mér finnst að afskipti stjórnvalda eigi að vera í lágmarki og nánast aðeins vera til að koma í veg fyrir bresti sem geta myndast í frjálsu umhverfi. Ég tel samt sem áður að stjórnvöld eigi að leggja mikla áherslu á mennta- og heilbrigðiskerfið.

Hvort finnst þér æskilegra: praktískt eða fræðilegt nám? Hvers vegna?

Mér finnst vera nauðsynlegt að blanda þessu saman. Ég yrði mjög sáttur við skiptinguna ca. 60% praktískt og 40% fræðilegt. Fræðilegi þátturinn er að sjálfsgöðu mikilvægur en ég held að mesta áskorunin sé að geta yfirfært fræðilega þáttinn yfir í praktískar kringumstæður. Um leið og maður gerir það fá orð og formúlur allt aðra merkingu og eru líklegri til að sitja í manni til frambúðar.

Ef þú hefur vald til þess að lækka eina ákveðna vöru eða þjónustu í verði, hvað myndir þú kjósa? Hvers vegna?

Það koma strax tvær vörur upp í hugann, bensín og afnotagjald RÚV. Ég held að ég myndi láta það vera mitt fyrsta verk að l eggja niður afnotagjaldið.

Hvar sérðu sjálfa(n) þig eftir 10 ár?

Ég sé mig vera að slá holu í höggi á 17 teig á einhverjum góðum golfvelli í Florida í 28 stiga hita. Ef ég horfi ca 5 mínútum aftar í tímann sé ég Britney, caddiinn minn, vera að beygja sig eftir kúlunni ofan í holuna, íklædda mini-pílsi. Annars gæti ég líka vel séð mig og Britney koma með gott come-back í tónlistargeiranum.

Ragnhildur Ágústsdóttir
ragnhildura02@ru.is

Viska – stúdentafélag Háskólans í Reykjavík

Fram að sameiningu hefur verið starfandi eitt stúdentafélag við Háskólann í Reykjavík sem gengið hefur undir nafninu Viska. Meginhlutverk Visku hefur verið að standa vörð um hagsmuni stúdenta við Háskólann í Reykjavík, stuðla að þekkingarmiðlun, aukinni einingu meðal stúdenta, ásamt því að reka öflugt, fjölbreytt og skemmtilegt félagslíf.

Viska hefur haft upp á margt að bjóða fyrir stúdenta hvað varðar hagsmunamál. Má þar helst nefna aðgang að stúdentaíbúðum, málþingum þar sem bjóð þekktir aðilar úr viðskipta- og atvinnulífinu miðla af reynslu sinni til stúdenta ásamt fjölda námskeiða utan hefðbundinnar kennsluskrár sem stuðla að því að veita stúdentum ákveðið samkeppnisforskot að námi loknu. Viska hefur jafnframt veitt skólanum eðlilegt aðhald hvað varðar gæði kennslu, aðstöðu til náms og fleira sem lýtur að nemendum. Auk þess hefur Viska lagt sitt af mörkum við að aðstoða stjórnendur skólans við hvers kyns markaðssetningu og kynningu á skólanum, enda er það ekki síður mikilvægt fyrir nemendur að í skólann ráðist úrvalsnemendur, sem haldi áfram að auka hróður og orðspor skólans í atvinnulífinu.

Þó svo að starfsemi stúdentafélagsins snúist að mestu leyti um hagsmunamálefni er þó óhætt að segja að félagslífið, sem Viska býður stúdentum skólans upp á, sé með eindæmum gott. Það er ávallt líf og fjör og yfirleitt er eitthvað um að vera í hverri einustu viku. Það er ekki síður mikilvægt að taka sér öðru hvoru frí frá skólabókunum og sletta örlítið úr klaufunum. Við þessi tækifæri kynnast nemendur vel innbyrðis og algengt er að í kjölfarið myndist framtíðarvinskapur sem endist ævilangt. Það verður ekki einungis til þess að auðvelda námið til muna og gera það enn áhugaverðara og skemmtilegra sökum góðs félagsskaps, heldur stuðlar þetta einnig að öflugri tengslaneti sem mun án vafa nýtast vel í framtíðinni.

Kosningar Visku hafa ávallt farið fram á vordögum, nánar tiltekið í lok mars. Fyrsta verkefni núverandi stjórnar var að skipuleggja síðustu gleði annarinnar, hina árlegu vorferð Visku. Vorferðin var haldin að prófum og verkefnavinnu lokinni, í blálok skólaársins 2003-2004. Markmiðið var að fagna lokum annar og bjóða sumarið velkomið í allri sinni dýrð. Haldið var í Hvalfjörðinn, þar sem grillað var ofan í mannskapinn í kvöldsólinni og matnum skolað niður með dýrindis guðaveigum. Nemendur voru að vonum kampakátir eftir langa og stranga törn undanfarinna vikna og tóku fagnandi á móti sumri og sól.

Þegar líða fór á sumarið hófst undirbúningsvinnan þó fyrst fyrir alvöru. Verið var að skipuleggja dagskrá skólaársins 2004-2005. Fyrsti atburður ársins var að venju hin árlegu Viskuútilega sem haldin var í Prastarskógi eins og undanfarin tvö ár. Útilegan er ávallt haldin helgina áður en skólinn hefst formlega. Hún er því frábær vettvangur fyrir nýnema til að kynnast og fyrir eldri nema að hittast á ný eftir langt sumarfrí. Markmiðið var að sjálfsögðu að hrista saman hópinn og gleðjast yfir nýju skólaári. Veðrið lék við viðstadda og gleðin stigmagnaðist eftir því sem líða tók á kvöldið. Þýrla á vegum Ölgerðar Egils Skallagrímssonar mætti á svæðið og vætti kverkarnar og mýkti raddböndin fyrir brekkusönginn sem tók fljótlega við. Eftir brekkusönginn tók við standandi gleði í partytjaldinu sem entist langt fram á nótt. Mikið ofsalega var gaman að skólinn væri að byrja...

Strax fyrstu helgina eftir að skóli var settur var haldin glæsileg vísindaferð á vegum tveggja af helstu samstarfsfyrirtækjum Visku, KB banka og EJS. Eftir fræðandi fyrirlestur um starfsemi fyrirtækjanna og samstarf þeirra við Visku, hélt mannskapurinn í veislusal í turni Kringlunnar þar sem gleðin hélt áfram. Þetta var aðeins forsmekkurinn að því sem beið nemenda á næstu vikum og mánuðum.

Í lok september stóð Íþróttaráð Visku fyrir golfferð á Grindavíkurgolfvöll.

Þátttakendum var skipt niður í „holl“ sem hver ræsti frá ákveðinni braut hins níu holu vallar. Mikið kapp var í fólki og baráttan um gullið var gífurleg. Það voru þó ekki allir með til að vinna heldur fyrst og fremst til að taka þátt – þeirra á meðal var ég sjálf, enda get ég ekki beint stáað mig af skorkorti þessarar ferðar. Að keppni lokinni voru það rjóðir en kátir þátttakendur sem héldu heim á leið eftir vel heppnaða ferð.

Næsti stóri atburður á vegum Visku var hin glæsilega Vetrahátíð. Hún er einskonar „mini“ útgáfa af stóru árshátíðinni sem haldin er eftir áramót. Vetrahátíðin var að þessu sinni haldin í nýuppgerðum og glæsilegum salarkynnum á Hótel Örk í Hveragerði. Veislustjóri var hinn óborganlegi Þorsteinn Guðmundsson og Geir Ólafsson mætti á svæðið og tók lagið og sporið við mikinn fögnuð viðstaddra. Í kjölfarið tók dansinn að duna og voru viðstaddir sammála um að hátíðin hefði tekist afar vel. Hún gaf því fyrirheit um það sem koma skyldi á árshátíð Visku sem er að sjálfsögðu mun veglegri í alla staði.

Að jólafríi loknu tók nýtt skólaár við. Þá voru í fersku minni þær gríðarlegu hörmungar sem dundu yfir í Asíu og því ákvað Viska að standa fyrir góðgerðar-teiti. Lofað var að allur ágóði yrði lagður fram til styrktar fórnarlömbum hamfaranna. Skorað var á stjórn skólans að jafna þá upphæð sem safnaðist. Partíðið tókst sérlega vel, frábær mæting var meðal nemenda og ljóst var að allir voru tilbúnir að leggja sitt af mörkum. Þetta endaði svo með því að Viska og Háskólinn í Reykjavík gáfu 100.000 krónur til styrktar bágstöddum á hamfarasvæðunum og verður það að teljast nokkuð gott.

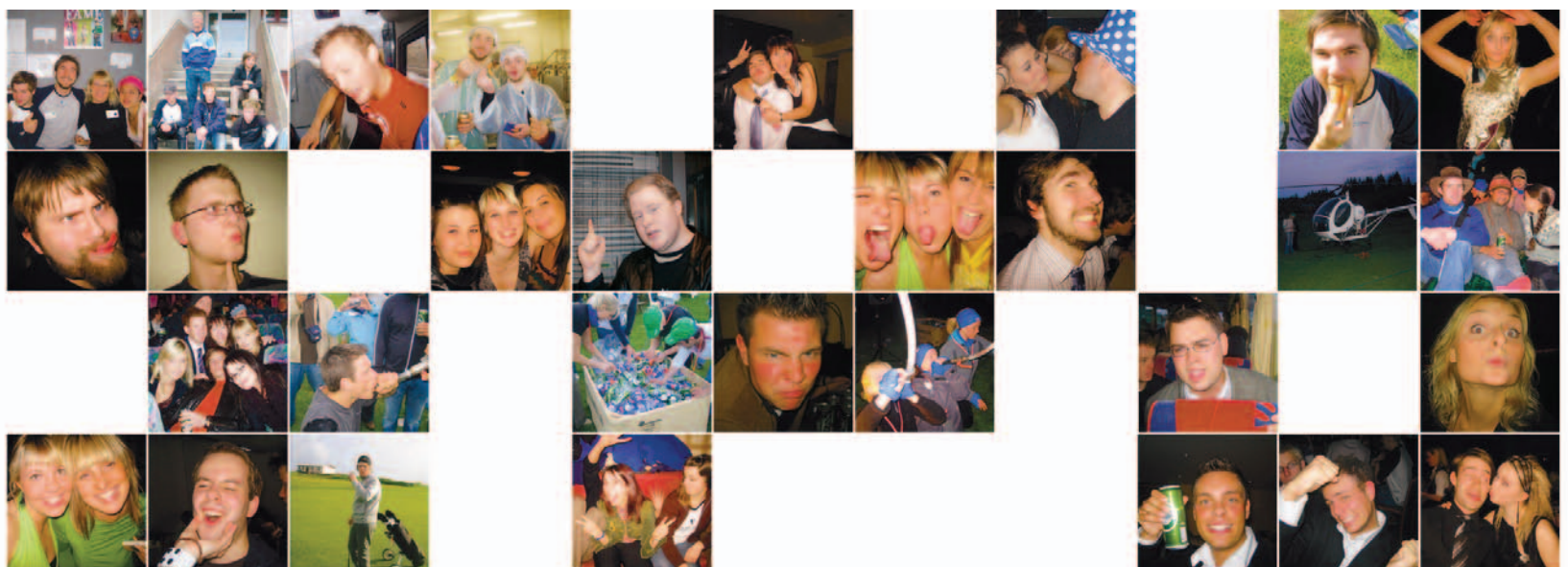
Allir ofantaldir atburðir teljast til stórra atburða á vegum Visku í tengslum við félagslífið. Það er þó auðvitað mun meira af minni atburðum, eins og vísindaferðum sem eru nánast haldnar hverja einustu helgi, enda eru stúdentar úr Háskólanum í Reykjavík eftirsóttir og fyrirtæki landsins hafa því mikinn áhuga á að kynna starfsemi sína fyrir þeim.

Það eru þó enn tveir stórir atburðir eftir á vegum Visku. Annar þeirra er sá allra stærsti og veglegasti – auðvitað árshátíðin. Þar sem verið er að sameina Háskólann í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands hefur einnig verið ákveðið að sameina stúdentafélögin. Hið nýja stúdentafélag mun bera heitið Stúdentafélag Háskólans í Reykjavík. Þetta er því í raun síðasta árshátíð Visku. Því hefur Viska haft það að markmiði við undirbúning árshátíðarinnar að gera hana eins glæsilega og kostur er. Ákveðið hefur verið að halda árshátíðina í stórglæsilegum húsakynnum Gullhamra. Boðið verður upp á einstaklega glæsilegan þriggja rétta veislumálsverð, hinn stórskemmtilegi og óútreiknanlegi Villi Þingó mun sinna starfi veislustjóra, Páll Óskar Hjálmtýsson mun þeyta skífum og taka í kjölfarið upp þráðinn og syngja ásamt Bogomil Font og Milljónamæringunum, sem koma til með að spila fyrir dansi fram á nótt. Það stefnir því allt í að árshátíðin í ár verði sú glæsilegasta í sögu Visku og þá er nú mikið sagt!

Að lokum mun Viska, í samvinnu við stúdentafélag Tækniháskóla Íslands, Technis, sjá um kosningar til hins nýja félags, Stúdentafélags Háskólans í Reykjavík, en úrslit þeirra verða kynnt 18. mars næstkomandi. Það hefur lengi verið vinsælt að starfa á vegum stúdentafélagsins. Þeir sem eru í forsvari fyrir nemendur fá dýrmæta reynslu sem reynist oft ómetanleg þegar á vinnu-markaðinn er komið. Félagsstörf veita viðkomandi aðilum oftar enn ekki ákveðið samkeppnisforskot þegar barist er um störf, svo ekki sé talað um hversu mikils slík reynsla er metin þegar sótt er um framhaldsnám erlendis. Það stefnir því allt í spennandi og skemmtilega kosningabaráttu.

Undanfarið ár hefur verið gríðarlega skemmtilegt og í raun má segja að ég hafi aldrei haft jafn mikla ánægju af lífinu og tilverunni eins og eftir að ég hóf nám við Háskólann í Reykjavík. Ég á því fastlega von á því að í framtíðinni muni ég líta til baka til ára minna hér í skólanum sem skemmtilegustu ára ævi minnar.

Greinarhöfundur er formaður Visku

Ásgeir Ingason
asgeiri@thi.is

Technis, nemendafélag Tækniháskóla Íslands

Segja má að Technis hafi verið stofnað formlega í nóvember 1976. Fram af því hafði þó verið starfrækt nemendafélag sem hafði það hlutverk að skipuleggja skemmtanir fyrir fámennan nemendahóp skólans. Félagið gaf út lítið fréttabréf í mörg ár og má segja að það hafi verið kveikjan að stofnun formlegs nemendafélags í nóvember 1976. Upp úr því vatt starfsemi nemendafélagsins uppá sig og fyrr en varði var til sterkt nemendafélag, sem hélt nemendahópum skólans saman með öflugu skemmtanalífi, en samkvæmt gömlum fundargerðum er ljóst að bjórkvöld voru haldin í skólanum löngu áður en bjórin var leyfður.

Technis hefur lengst af verið félag sem hefur haldið utan um skemmtanir, en seinustu ár hefur það færst í vöxt að nemendafélagið sé í hagsmunabaráttu fyrir félagsmenn sína. Nemendum Tækniháskólans hefur fjölgað ört undanfarin ár og því má segja að starfsemi nemendafélagsins hafi orðið meiri með hverju árinu. Íþróttakeppnir milli bekkja hafa færst í vöxt undanfarin ár og skemmtanir verið stærri með hverju árinu.

Þó svo að Technis hafi staðið fyrir fjölda viðburða þetta árið, eins og undanfarin ár, má segja að sameining Tækniháskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík hafi sett sterkan svip á veturinn.

Skólaárið 2004-2005 hófst af krafti þegar bekkjarmót í körfubolta var haldið í húsakynnum Kennaraháskóla Íslands í byrjun september. Hart var barist og má segja að þetta mót hafi lagt grunninn að mikilli og skemmtilegri baráttu milli bekkja í skólanum. Fyrsta bjórkvöld vetrarins var haldið á Sólon og mætti þar fjöldi eldri nemenda, til að hittast aftur eftir sumarfrí, og fjöldi nýnema til að kynnast hvor öðrum. Á þessu var ljóst að veturinn átti eftir að verða viðburðaríkur og skemmtilegur.

Í lok september var hið árlega golfmót Technis haldið í Brekkukoti í Mosfellsbæ. Mikill áhugi var fyrir mótinu og var full skráning í mótið. Mikið var um skemmtileg tilpríf á vellinum og má segja að mikill keppnisandi hafi haft skemmtileg áhrif á alla viðstadda.

Fjöldi viðburða er mikill, t.d. leit Þorsteinn Guðmundsson við í lok september og var með uppistand sem kætti alla viðstadda. Kareoke-keppni Technis var haldin á Óliver í Glæsibæ 8. október og má segja að þar hafi sönghæfileikar nemenda berlega komið í ljós. Íþróttamótin héldu áfram og var bekkjarmót í knattspyrnu haldið á Leiknisvelli með miklum tilprífum.

Í byrjun nóvember var svo enn eitt bjórkvöldið haldið til að hvíla nemendur á náminu. Var haldið á Klúbbinn þar sem stórsveitin Sex Volt hélt uppi fjörunu fram eftir nóttu.

Síðasta íþróttamót annarinnar var haldið í Veggisport en þar kepptu nemendur um hinn eftirsóttu titil: „Skvassameistari THÍ“

Botninn var svo sleginn í þessa önn með feikna öflugu jóladjammi þann 17. desember á Gauki á Stöng.

Vegna sameiningar THÍ og HR hafði nemendafélagið í nógu að snúast, enda þeirra hlutverk að fylgjast með því að engir nemendur skólans verði hlunnfarnir

í sameiningarferlinu. Ljóst er að Technis hefur haft ábyrgðarmiklu hlutverki að gegna og verið í stöðugu sambandi við hlutaðeigandi aðila í sameiningarferlinu, bæði hvað varðar hagsmuni núverandi nemenda sem og verðandi.

Nýtt ár hófst með nýnemakvöldi á Hverfisbarnum. Yfir tvö hundruð nemendur hófu nám í janúar við skólann og því feiknagott tækifæri fyrir alla að kynnast.

Technis og Viska stóðu fyrir sameiginlegri menningarferð á Akureyri helgina 28. janúar. Var lagt af stað á föstudagsmorgni og komið aftur á sunnudegi. Þótti ferðin í alla staði vel heppnuð og var hún mikilvægur liður í sameiningu nemendafélaganna sem og nemendahópanna.

Bjórkvöld var haldið á Pravda í byrjun febrúar og var það kærkomið tækifæri til að líta uppúr námsbókunum og fara út á lífið.

Ljóst er að margir munu sakna Tækniháskóla Íslands í þeirri mynd sem við þekkjum hann í dag. Hann hefur lífað í 40 ár en nú er hann að renna sitt skeið. Í tilefni að því þótti Technis við hæfi að halda rokktonleika á Gauki á Stöng þar sem stærstu rokk sveitir landsins kvöddu skólann með nemendum og öðrum Íslendingum. Hljómsveitirnar Ensími, Hoffman, Dimma, Lirmill og Bacon spiluðu jarðarfararsálma og rokktonlist frameftir nóttu fyrir fullu húsi. Tónleikarnir vöktu mikla athygli enda þema kvöldsins útför Tækniháskólans.

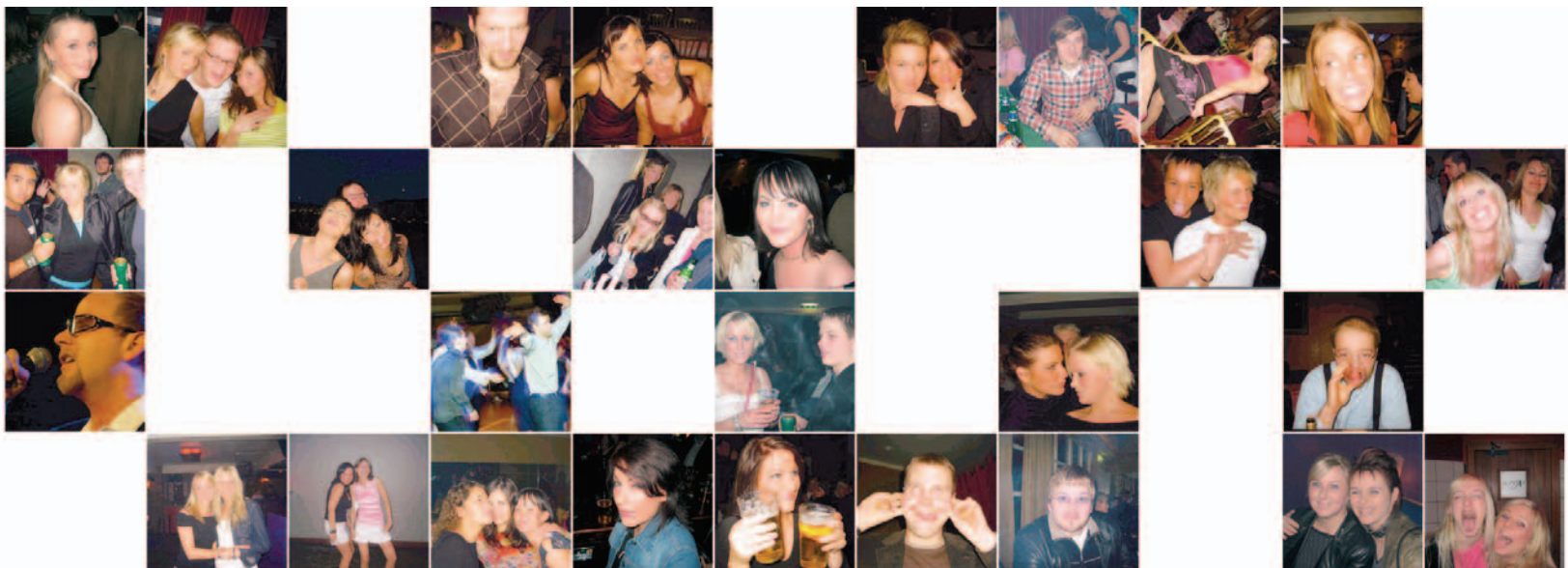
Stærsti viðburður í sögu nemendafélagsins er án efa síðasta árhátið Technis. Verður hún haldin á Broadway þann 3. mars og verður hún með veglegasta móti. Þriggja rétta máltíð verður yfir fjölda skemmtiatriða sem munu ljúka á stór-sveitinni í svörtum fötum, sem mun leika fyrir dansi fram eftir nóttu.

Technis og Viska hafa verið í miklum sameiningarviðræðum undanfarið sem hafa gengið að öskum í alla staði. Ljóst er að nýtt geysiöflugt stúdentafélag mun líta dagsins ljós eftir kosningar, en þær verða haldnar 18. mars.

Sameining nemendahópanna er stór þáttur í sameiningu skólanna og því mikilvægt að nýtt stúdentafélag sé öflugt og haldi vel utan um alla félagsmenn sína. Það eru tveir ólíkir hópar ungs fólks sem munu stúdera við sama háskóla og er ljóst að tveir ólíkir kultúrar munu samtvinnast. Það er vandasamt verk að sameina tvo ólíka hópa en með öflugu fólki í öflugu stúdentafélagi mun það takast og nýir og spennandi tímar munu ganga í garð. Ekki er nokkur vafi á því að kosningarnar verða gríðarlega spennandi, enda mikil ábyrgð sem á eftir að hvíla á herðum nýs félags.

Veturinn hefur verið með eindæmum viðburðaríkur og hlakka ég mikið til að fylgjast með og vera virkur þátttakandi í framvindu mála í nýjum sameinuðum háskóla.

Greinarhöfundur er formaður Technis

Stafræn dreifing tónlistar

Stefán Hjörleifsson
stefan@tonlist.is

Sögu tónlistardreifingar á netinu má rekja aftur til ársins 1994 þegar skapandi tónlistarmenn öðluðust vettvang til að koma tónlist sinni á framfæri. Þetta fyrirbæri, sem bar nafnið Internet Underground Music Archive (IUMA) náði þó aldrei flugi en þremur árum síðar setti lítið fyrirtæki í Ameríku í loftið vefinn mp3.com. Markmiðið var að auðvelda ungu tónlistarfólki, sem hlaut ekki náð fyrir eyrum hefðbundinna útgefenda, að koma list sinni á framfæri. Ári síðar, eða 1998 opnaði síðan fyrsta vefsetrið sem seldi tónlist á netinu. Þetta vefsvæði, eMusic.com er enn við líði vestanhafs og býður tónlist á mp3 formi.

Árið 1999 opnaði ungur háskólanemi, Shawn Fannig, fyrstu þjónustuna sem gerði notendum netsins kleift að skiptast á tónlistarskrám frítt. Þetta var auðvitað Napster sem naut mikilla vinsælda um hríð eða þar til hljómplötuframleiðendur unnu mál sem þeir höfðuðu á hendur fyrirtækinu fyrir ólöglega dreifingu tónlistar. Næsta árið spruttu upp nokkur sambærileg vefsvæði eins og my.Mp3.com og Kazaa, sem sum hver eru enn í loftinu. Munurinn á þeim skráarskiptaforritum sem þessi vefsvæði notuðust við og Napster var sá að ekki var um miðlægan gagnagrunn að ræða heldur ganga þau út á það að veita notendum netsins aðgang að einkatölvum annarra notenda.

Upp úr árinu 2000 vöknudu stóru útgáfufyrirtækin til lífsins og fóru að hefja tilraunir með löglegar dreifileiðir tónlistar á netinu fyrir alvöru. Vestanhafs setti Sony Music Entertainment vefþjónustuna Duet í loftið og fljótlega fóru Sony í eina sæng með Universal og nafninu var breytt í Pressplay. Áður en Pressplay var formlega sett í loftið hafði þriðji útgáfurisinn, EMI, gert leyfissamning við fyrirtækið um afnot af tónlist sinni. Í Evrópu hóf OD2 (On Demand Distribution) að sanka að sér tónlist en meðal stofnenda þess fyrirtækis var tónlistarmaðurinn Peter Gabriel.

Næstu árin opnuðu nokkrar þjónustur í Bandaríkjunum og meðal þeirra voru vefsvæði sem náðu ekki almennilegu flugi, eins og MusicNet og Rhapsody. Í Evrópu styrkti OD2 stöðu sína, opnaði útibú í nokkrum löndum og fór meðal annars í samstarf við fjarskiptarisann Tiscali í suður-Evrópu, MTV í nokkrum löndum og MSN í Bretlandi.

Síðustu vikuna í apríl 2003 má hins vegar segja að ákveðin straumhvörf hafi átt sér stað. Þá opnaði Apple vinsælustu tónlistarþjónustuna til þessa í Bandaríkjunum, iTunes. Reyndar fengu Íslendingar forsmekkinn af þessari framtíðardreifileið, því í þessari sömu viku opnaði íslenska fyrirtækið MúsikNet Tónlist.is vefsetur þar sem nálgast mátti yfir 20.000 íslensk lög, í fyrsta sinn löglega og í fullri sátt við hagsmunaaðila íslensk tónlistarlífs. Í dag má nálgast yfir 300.000 lög frá stærstu útgefendum heims á Tónlist.is

Enn sem komið er hafa íslenskir tónlistaráhugamenn ekki haft tækifæri til að versla á erlendum

vefsvæðum vegna höfundaréttmála en nálgast má megnið af þeirri tónlist sem komin er á netið í gegnum Tónlist.is. Hvað sem framtíðin ber í skauti sér virðist ljóst að næstu árin munu svokölluð staðbundin vefsvæði, sem selja staðbundna tónlist, verða ofan á. Reynslan sýnir að hvar sem slík vefsvæði eru opnuð er bróðurpartur þeirra laga sem sótt eru sungin af lista-mönnum sem syngja á viðkomandi tungumáli. Þannig virðast Íslendingar vilja íslenska tónlist, Frakkar franska tónlist, Þjóðverjar þýska tónlist o.s.frv.

Á síðasta ári tífaldaðist sala á netinu miðað við árið áður og hljómplötuframleiðendur binda miklar vonir við þessa framtíðardreifileið. Enn sem komið er fer aðeins um 2% af heildarsölu tónlistar fram í gegnum netið en helstu greiningarfyrirtæki heims á þessu sviði spá því að salan verði um 30% árið 2008. Netið hefur nú þegar tekið yfir smáskífumarkað í Bandaríkjunum og Bretlandi, og í fyrsta sinn árið 2004 fengu rétthafar meira út úr því að selja tónlist á netinu en eftir hefðbundnum leiðum, þ.e. á geisladiskum.

Það sem er talið líklegast til að keyra þessa þróun áfram er sala á svokölluðum MP3 spilurum eða iPod. Fólk getur nú verslað tónlist á vefsvæðum eins og iTunes eða Tónlist.is og yfirfært á spilara sem hafa allt að 40 GB minni. Til að gera sér grein fyrir magni tónlistar sem hægt er að geyma og hlusta á, þá má auðveldlega koma fyrir 10.000 lögum í mjög þokkalegum gæðum á slíkum spilurum. Það þýðir um 800 geisladiska sem fólk getur tekið með sér út að ganga, í ræktina, tengt við bílagræjurnar eða hljómfletningstæki heimilisins.

Netið er reyndar ekki eina stafræna dreifileiðin sem fyrirfinnst í dag, því nú þegar er farið að dreifa tónlist í farsíma. Komnir eru á markað farsímar sem geta geymt um 1 GB af gögnum eða um 250 – 300 lög í fullri lengd. Færa má fyrir því rök að síminn verði það tæki sem fólk sæki tónlist og annað afþreyingarefni á í framtíðinni, því nánast allir eiga farsíma og ekki er líklegt að það breytist. Hinn hefðbundni vesturlandabúi tekur jafnan með sér þrjá hluti hvenær sem hann fer að heiman: Veski, lykla og farsíma. Það gæti reynst of mikið að bæta við fjórða hlutnum og því vilja símaframleiðendur mikið til þess vinna að gera símana þannig úr garði, að þeir geti geymt afþreyingu eins og tónlist. Þessi þróun er þó háð því að flutningsgeta verði næg til að sækja tónlist beint í símann, en þess má geta að víða erlendis er komin í loftið svokölluð 3G tækni sem gerir það kleift. Gera má ráð fyrir að boðið verði upp á slíka tækni eða sambærilega, s.s. Edge á Íslandi, fljótlega.

Á örfáum árum hefur því orðið bylting á sviði stafrænnar dreifingar og hljómplötuframleið endur og greiningarfyrirtæki eru sammála um að þetta breytta neyslumunstur á tónlist muni gerast hraðar en nokkurn óraði fyrir. Hún þykir minna um margt á breytinguna frá vinyl yfir í geisladiskinn. Þá tók það nokkur ár að þróa tæknina en þegar hún varð almenn þá var plötunni nánast skipt út fyrir diskinn á einni nóttu. Það verður því væntanlega stutt í að Íslendingar fái alla heimsins tónlist í gegnum vefsvæði eins og Tónlist.is fyrir sanngjarnt verð og geti notið hennar hvar og hvenær sem er.

TÓNFRELSI

Með tónfrelsi getur þú notið tónlistar á Tónlist.is á þægilegan og einfaldan máta, án allra skuldbindinga.

Þú getur valið úr hundruðum þúsunda laga sem þú getur hlustað á, búið til þinn eigin geisladisk eða yfirfært á mp3 spilara, allt eftir þínu höfði.

Tónfrelsi fæst í verslunum BT og Skifunnar.

Kynntu þér málið á www.tonlist.is

TÓNLIST.IS

Asgeir Bragason
asgeir04@ru.is

Gríðarleg lífsreynsla

Róbert Rafn Birgisson er búsettur í Hafnarfirði og er nemandi á lokaönn í HR. Hann útskrifaðist úr Flensborgarskólanum í Hafnarfirði af hagfræðibraut, tölvulínu og lá leið hans að því loknu í viðskiptadeild Háskólans í Reykjavík. Síðastliðið haust dvaldi hann í Rotterdam sem skiptinemi við Rotterdam School of Management. Ásgeir Bragason settist niður með Róberti á dögnum og fékk hann til að svara nokkrum spurningum.

Hvað kom til að þú valdir viðskiptafræði?

Ég var svolítið óákveðinn í fyrstu, hafði áhuga á lögfræðinámi líka. En þegar ég var búinn að meta kostina og gallana þá sá ég að viðskiptafræðin hentaði mér betur. Það passaði líka vel að velja viðskiptafræði eftir að hafa verið á hagfræðibraut í menntaskóla.

Einhver sérstök ástæða fyrir því að HR varð fyrir valinu?

Já, ég var búinn að heyra frá öðrum nemendum að þetta væri mjög góður skóli. Ég vissi að þetta væri dýrt nám en ég taldi að aðstaðan hérna, sem er náttúrulega frábær og kennararnir, sem eru framúrskarandi, hefði bara meira að segja. Svo er það þannig að í Háskóla Íslands er maður bara eins og dropi í hafinu, hérna er allt miklu persónulegra.

Varstu búinn að kynna þér háskólamarkaðinn mikið áður en þú tókst þá ákvörðun að fara í HR eða kom kannski ekkert annað til greina?

Já, ég var búinn að spá í þessu lengi og vel. Ég kynnti mér Háskóla Íslands, Háskólann í Reykjavík og Tækniháskóla Íslands. Bifröst kom ekki til greina þar sem mér fannst það mikið vesen að fara hugsanlega á heimavist og borga þar leigu plús það að skólagjöldin þar eru enn hærri en í HR.

Hvað er það sem þú leggur meiri áherslu á í náminu?

Ég hef áhuga á mannauðsstjórnun, eins og er allavega. Ég er einmitt að skrifa lokaritgerð sem tengist mannauðsstjórnun. Það er áhugasviðið eins og það er í dag. Síðan getur það svo breyst þegar ég fer á vinnumarkaðinn.

Nú fórst þú út sem skiptinemi síðasta haust til Rotterdam, hvernig var það?

Það var æðislega gaman. Ástæðan að baki því var sú að Reynir félagi minn sem fór með mér minnst á þetta við mig og annan félaga okkar (Hafþór Húna) hvort við gætum ekki farið saman allir þrír til Leipzig í Þýskalandi. Það var upprunalega hugmyndin og tókum við báðir mjög vel í hana. Þegar við fórum svo að kanna þetta vildi svo illa eða skemmtilega til að það bættist annar í hópinn sem vildi einnig fara til Leipzig. Þá vorum við orðnir fjórir og það var hreinlega of mikið. Við vissum reyndar að það höfðu farið þrír saman önnina á undan til Leipzig og það hefði sennilega gengið upp í þetta skipti einnig, en fjórir var því miður of mikið. Þar sem fjórði maðurinn var sameiginlegur félagi okkar allra (Kolbeinn) ákváðum við að skipta þessu upp þannig að það færu tveir til Leipzig og tveir eitthvert annað. Það lenti á mér og Reyni að fara eitthvað annað þar sem við vorum með lægri einkunnir. Í rauninni má segja að Rotterdam hafi verið síðasti kosturinn af tveimur öðrum, þ.e.a.s. Kaupmannahöfn og London. Þar sem CBS háskólinn í Kaupmannahöfn er gríðarlega vinsæll skóli settum við hann í annan valkost ásamt London en komust því miður ekki að á þessum stöðum. Við hefðum auðvitað getað valið fleiri skóla, eins og til dæmis á Spáni eða á Grikklandi, en vandamálið við það er að önnin þar er eitthvað lengri, nær eitthvað fram í febrúar. Þar sem ég er á lokaönn og er að skrifa lokaritgerðina þá var það ekki góður kostur. En Rotterdam var laust og þó við vorum smá efns fyrst ákváðum við að stökkva á það. Það reyndist bara vera miklu betra en við bjuggumst við og hefði ég svo sannarlega sett þennan skóla sem fyrsta valkost ef spólað væri til baka.

Hvernig tilfinning var það að vera allt í einu kominn í skóla þar sem allt fór fram á

ensku og í samfélag þar sem hollenska er töluð?

Fyrsta vikan var svolítið ruglingsleg fyrir mér. Þarna var allt kennt á ensku ásamt því að samnemendur töluðu ensku þannig að þetta var svolítil breyting fyrst. Það var hins vegar minna mál en ég hélt að aðlagast þessu. Verð samt að játa það að ég lærði voða lítið í hollensku enda tala langflestir hollenskir nemendur reiprennandi ensku og eru mjög jákvæðir fyrir því að tala ensku.

Hvernig var skólinn og námið í samanburði við HR?

Þetta virkar þannig að námið þarna úti er á „mastersleveli“ og það var svolítið vesen að fá þetta í gegn þar sem við erum á „bachelor leveli“ hérna heima. En á endanum fórum við á „masters level“. Það kom svo bara í ljós að masterinn úti var ekki það mikið þyngri en bachelorinn hérna heima, við réðum bara nokkuð vel við námið að mínu mati. Fyrirlestrarir þarna úti eru frekar leiðgjarnir, ekki eins skemmtilegir og hérna heima. Maður er þrjá til fjóra tíma í senn bara að hlusta á fyrirlestur í einu fagi. Reyndar er það þannig að nemendur þurfa að vera mjög virkir og tala mikið saman í tímum og leysa verkefni sem þeir þurfa svo að kynna nánast í hverjum tíma. Þannig að tíminn fór ekki bara í það að hlusta á leiðinlegan fyrirlestur hjá kennaranum – sem betur fer. Vinnuálagið er annars mikið og þetta er krefjandi nám.

Svo reyndist netaðgangur þarna úti engan veginn standast samanburð við HR. Þetta var eins og að fara nokkur ár aftur í tímann. Miðað við það sem ég sá þá er HR mjög framarlega í þessum málum. Tölvuaðstaðan var ekki upp á marga fiska og maður varð ekkert var við þráðlaust net þarna úti. Þeir sem voru með fartölvur þurftu að berjast um aðstöðu á hverjum degi, bara til þess eins og geta tengt sig netinu og komist í rafmagn þar sem það voru svo fáar innstungur. Annars var yfir höfuð erfitt að komast í tölvu, þetta er nefnilega stór skóli með 18 þúsund nemendur í heildina.

Hvernig gekk að aðlagast lífinu þarna úti? Var boðið upp á stuðningskerfi fyrir skiptinema?

Ég myndi segja að aðlögunin hafi bara gengið vel. Það er boðið upp á svokallað „Buddy“ stuðningskerfi fyrir skiptinema þar sem hollenskur nemandi býður sig fram og aðstoðar skiptinema fyrstu vikurnar auk þess að vera skiptinemum innan handar alla önnina. Ég var svo heppinn með að minn „Buddy“ bauðst til að koma á flugvöllinn í Amsterdam og sækja okkur. Hann keyrði okkur svo í skólann og sýndi okkur svæðið, íbúðina þar sem við áttum að búa og sagði okkur frá öllu sem við þurfum að vita. Við bjuggum á svona „campus“ fyrir skiptinema en það er mjög mikið af þeim í skólanum. Þetta er mjög alþjóðlegur skóli.

Var þetta bara strembið nám út í gegn, eða gafst einhver tími til að slappa af og njóta lífsins?

Nei, þetta var alls ekki bara strembið nám. Mikið var lagt upp úr félagslega þættinum, eins og t.d. að kynnst krökkum frá annarri menningu, skilja aðra menningu, og læra að blanda geði við fólk frá öðrum heimshlutum. Þá var oft glatt á hjalla og sameiginlegt áhugamál allra skiptinemana var oft stundað, drekka bjór og fara út á lífið. Það eru álagstímar í náminu þarna eins og hér heima en maður eyddi tímanum eitthvað öðruvísi þarna úti. Við fengum tækifæri til þess að ferðast talsvert. Við fórum t.d. með tveimur stelpum frá Tævan og einum strák frá Finnlandi í ferðalag til Belgiu og Parísar. Það var nefnilega þannig að önnin skiptist í tvennt þarna úti með vikufri á milli. Að sjálfsögðu hefðum við getað nýtt tímann til þess að lesa í viðskiptalögfræði eða alþjóðavæðingu í þessu vikufri en við ákváðum að gera eitthvað skemmtilegra í staðinn þar sem við vorum nú í Mið-Evrópu. Ég og félagi minn fórum því fyrst til Berlínar og þaðan til Leipzig til að hitta íslensku skiptinemana sem dvöldu þar. Það var gríðarlega gaman að koma þangað og sjá hvernig þeir lifðu. Nú þaðan lá svo leiðin til Vínarborgar í Austurríki og svo til Prag, sem er einmitt mjög vinsæll ferðamannastaður hjá Íslendingum þessa stundina. Ég mæli með að fólk komi þangað þar sem Prag er mjög skemmtileg og aðlaðandi borg.

Þetta hefur væntanlega verið geysileg lífsreynsla, er þetta eitthvað sem þú hefðir vilja sleppa?

Já, þetta var gríðarlega skemmtileg lífsreynsla og eitthvað sem ég sé alls ekki eftir að hafa prófað og ef fólk hefur tækifæri á að fara út sem skiptinemar og víkka sjón-deildarhringinn, þá mæli ég eindregið með því.

Eitthvað að lokum sem þú villt koma til skila til þeirra nemenda sem hafa hug á að fara út sem skiptinemar?

Ég mæli með að þeir fari upp á skrifstofu og spjalli við námsráðgjafana, þær Björgu og Karenu, því nóg er af vandamálum sem upp geta komið. Við hugðumst t.d. fara í fullt nám þarna úti og taka áfanga á „mastersleveli“ sem heitir International Business Project en gátum það ekki þar sem við vorum ekki sérhæfðir á neinu sviði. Þetta var svolítið vesen. En við ákváðum að fara hina leiðina sem var að taka tvö próf í fjarnámi við HR, viðskiptalögfræði og alþjóðavæðingu og voru prófin föxuð út til okkar og setið yfir okkur. Þetta voru allt tillögur frá námsráðgjöfunum og mæli ég enn og aftur með að nemendur tali við þá, sérstaklega útaf öllum þessum vandamálum sem geta komið upp. Svo er náttúrulega til fullt af bæklingum um hina og þessa skóla sem eru í samstarfi við HR og gott að skoða þá vel og svo er um að gera að tala við nemendur sem hafa farið út sem skiptinemar og hafa þ.a.l. reynslu af þessu öllu saman og leita ráða hjá þeim.

Góður sigur nemenda THÍ

Hrafnhildur J. Moestrup Jóna M. Ásmundsdóttir
hrafnhildurj@thi.is jonam@thi.is

Þrír nemendur úr rekstrardeild THÍ tóku þátt í alþjóðlegri nemendakeppni sem haldin var í Austurríki í lok apríl 2004. Þetta var í tíunda sinn sem keppnin var haldin. Þessi keppni er á vegum samstarfsnets sextán háskóla og rannsóknarstofnana í Evrópu, sem Tækniháskólinn er aðili að.

Að þessu sinni kepptu þrír nemendur á þriðja ári í viðskiptafræði, þær Pálína Mjöll Pálsdóttir, markaðssviði, Árdís Ármannsdóttir, markaðssviði og Helga Kristjánsdóttir, vörustjórnunarsviði. Þær unnu verkefnið í samstarfi við nemendur í tveimur öðrum skólum frá Tékklandi og Austurríki.

Við hittum stelpurnar og forvitnuðumst um hvernig keppnin fer fram og hvernig staðið var að undirbúningi.

Hvað stóð keppnin lengi yfir ?

Keppnin stóð yfir í 5 daga.

Hversu langur var undirbúningurinn ?

Til að byrja með leituðum við eftir samstarfsaðilum og fengum við nemendur frá Austurríki og Tékklandi til samstarfs. Í framhaldi af því var verkefnið skilgreint og unnið og tók þetta ferli tvær annir.

Hvað voru margir sem tóku þátt í keppninni?

Við vorum eini hópurinn sem kom frá Íslandi, en alls voru 14 þjóðir sem tóku þátt og mynduðu 19 lið í heildina. Það er mismunandi hvað margir nemendur koma frá hverri þjóð.

Er undankeppni ?

Nei, það er engin undankeppni, það er valið úr umsóknum.

Eru reglur um hversu langt nemendur þurfa að vera komin í námi ?

Þátttakendur þurfa að vera á 3. ári, eða það er a.m.k. skilyrði Tækniháskólans.

Hver er tilgangurinn með svona keppni ?

Við teljum að megintilgangurinn sé að stuðla að samstarfi evrópuþjóðanna. Svo öðlast maður dýrmæta reynslu við að vinna alþjóðlegt verkefni. Það var líka frábært að kynna nemendum frá öðrum þjóðum og sjá hvernig þeir vinna og það var margt sem kom á óvart.

Um hvað var verkefnið ?

Það er alltaf ákveðið þema í keppnunum og í þessu tilviki var það stækkun Evrópusambandsins (ESB). Við ákváðum að skoða hvaða áhrif stækkun Evrópusambandsins kæmi til með að hafa á frumkvöðlastarfssemi og hvort það opnaði fleiri möguleika fyrir frumkvöðla.

Við bárum samstarfsþjóðirnar saman, okkur þótti það tilvalið þar sem þessar þjóðir tengjast Evrópusambandinu á ólíkan hátt. Tékkland var á leiðinni inn í ESB, Austurríki var inni og Ísland ekki í ESB.

Eru nemendur styrktir á einhvern hátt?

Tækniháskólinn styrkti okkur með flugi, gistingu og fæði.

Eru verkefnið alltaf í takt við raunveruleikann (námið)?

Þetta verkefni var mjög í takt við raunveruleikann, þar sem miklar breytingar voru í Evrópusambandinu á þessum tíma. Við fengum dýpri skilning á starfssemi ESB. Við kepptum í viðskiptariðli og gátum því nýtt þau fræði sem við höfum lært í THÍ.

Fenguð þið verðlaun fyrir ykkar frammistöðu ?

Við fengum ferðina út og það var í raun verðlaunin fyrir okkur. Jafnframt fengum tvo verðlaunagrip, einn fyrir að vinna í okkar riðli og hinn fyrir kynningarbás sem var í upphafi keppninnar. Þar kynntum við samstarfslöndin og verkefnið. Tilgangurinn með kynningunni var að hvetja aðra nemendur til að koma á fyrirlesturinn okkar.

Mælið þið með því að nemendur taki þátt í svona keppni ?

Já alveg hiklaust! Keppni sem þessi er mjög krefjandi og lærdómsrík og má segja að hún standi uppúr í náminu í THÍ. Að fá tækifæri til að vinna með öðrum þjóðum er ómetanlegt. Við mælum með því að nemendur nýti sér öll þau tækifæri sem gefast.

Að lokum vilja stelpurnar þakka Tækniháskólanum fyrir þetta frábæra framlag og hvetja alla sem hafa áhuga, að taka þátt.

Pálína M. Pálsdóttir, Árdís Ármannsdóttir og Helga Kristjánsdóttir

SAMSKIP

Útskrift MBA nemenda við HR

Í því samfélagi sem við búum í er mikið um löng og oft flókin nöfn á hinu og þessu. Til að gera okkur auðveldar fyrir – eða kannski ekki, er allt morandi í skammstöfunum. Margir bílar eru t.d. útbúnir ABS hemlakerfi og ESP stöðugleikakerfi með spólvörn og við horfum á DVD mynddiska, CNN eða jafnvel MTV í sjónvarpinu. Það sama á við um þær gráður sem maður hlýtur við útskrift úr háskóla, B.S., M.S., Ph.D. og svo mætti lengi telja. En hvað tákna þessar skammstafanir? Flestir hafa eflaust heyrt um þessar gráður – en færri vita þó hvað þær standa fyrir. Ásgeir Bragason settist niður og komst að ýmsu sniðugu. Athuga þer þó að hér er aðeins stiklað á stóru. Mun fleiri gráður finnast, en þessar eru hvað algengastar.

Bachelor gráður

B.S., B.Sc. og B.A. gráðurnar kannast flestir við, þar sem þær eru hvað algengastar. Til þess að hljóta þessar gráður þarf fólk í flestum tilfellum að ljúka þriggja ára háskólanámi. Skammstafanirnar standa fyrir ensku orðin „Bachelor of Science“ og „Bachelor of Arts“. Þær eru reyndar latneskar að uppruna og standa fyrir baccalaureus scientiarum og baccalaureus artium og tengjast, eins og nöfnin gefa til kynna, raunvísindum og hugvísindum. Í almennu tali er þó notast við ensku orðin. Munurinn á gráðunum liggur fyrst og fremst í námsefninu. Síðastliðin hundrað ár hefur „Bachelor“ gráðum fjölgað mikið umfram hinar hefðbundnu B.S., B.Sc. og B.A. gráður. Má þar til dæmis nefna B.B.A. (Bachelor of Business Administration), B.Mus. (Bachelor of Music) og B.Ed. (Bachelor of Education) en þá gráðu hljóta þeir sem ljúka námi í hinni nýju kennslufræðideild sameinaða háskólans.

Mastersgráður

Þegar fólk hefur lokið grunnnámi við háskóla getur það haldið áfram námi og hlotið mastersgráðu en mastersnám er rannsóknartengt framhaldsnám. Hér er oftast um eins til tveggja ára nám að ræða. Í slíku námi er, líkt og í grunnnámi, skrifuð lokaritgerð en ritgerð í mastersnámi er mun viðameiri. Enn og aftur eru hinar hefðbundnu gráður á sviði raunvísinda og hugvísinda líkt og með „Bachelor“ gráðurnar, og bera heitin M.S., M.Sc. (Master of Science, magister scientiarum) og M.A. (Master of Arts, magister artium).

Ásgeir Bragason
asgeir04@ru.is

Háskólagráðurnar

Vitaskuld er hægt að hljóta fleiri mastersgráður eins og til dæmis M.Ed. (Master of Education), þ.e. mastersgráða í kennslufræðum, MSIM (Master of Science in Investment Management), M.P.H. (Master of Public Health) og M.L. (Master of Law) sem er mastersgráða í lögfræði. Það má til gamans geta að hinn sameinaði háskóli mun hefja nýtt meistaranám í lögfræði og lýðheilsufræðum næsta haust þar sem nemendur hljóta M.L. og M.P.H. gráðu að loknu námi. Hægt er að lesa nánar um það annars staðar í blaðinu. MBA gráða fellur einnig undir mastersnám og er hér um meistaragráðu í stjórnun á viðskiptasviði að ræða (Master of Business Administration). Þetta er hagnýtt nám fyrir þá sem hafa háskólapróf og reynslu af stjórnunarstörfum. Í þessu námi skrifa nemendur ekki umfangsmikla lokaritgerð líkt og í mastersnámi, heldur er löggóð rík áhersla á að leysa ýmis raunverkefni sem tengjast náminu. Mjög algengt er að stjórnendur í fyrirtækjum hafi MBA gráðu.

Doktorsgráður

Doktorsgráða er háskólagráða af hæsta stigi. Það eru til tvenns konar doktorsgráður, rannsókn- og heiðursgráður. Doktorsnámi lýkur oftast með viðamikilli fræðiritgerð. Algengasta doktorsgráðan er Ph.D. (*Philosophiæ Doctor* eða *Doctor of Philosophy*) og er hún veitt í t.d. hugvísindum, listum og raunvísindum. Til að hefja doktorsnám þurfa nemendur að hafa lokið grunnnámi í háskóla. Ef viðkomandi hefur hlotið mastersgráðu tekur doktorsnám þrjú ár en annars tekur það fimm ár. Eins og með bachelor- og mastersgráðurnar eru fleiri gráður í boði, eins og til dæmis Ed.D (*Doctor of Education*) sem er doktor í kennslufræðum og D.P.H. (*Doctor of Public Health*) en það er doktor í lýðheilsufræðum. Heiðursgráðu hljóta þeir sem lagt hafa talsvert fram á ákveðnum sviðum þó það sé ekki endilega á akademísku sviði. Sem dæmi má nefna að Vigdís Finnbogadóttir, fyrrum forseti Íslenska lýðveldisins, er heiðursdoktor og heiðursprófessor við marga háskóla og stofnanir víðsvegar um heiminn. Titillinn doktor er notaður af þeim sem hlotið hafa doktorsgráðu. Í fáum tilvikum nota heiðursdoktorshafar titilinn. Titillinn doktor er einnig notaður af fólki innan lækna-stéttarinnar, hvort sem það hefur lokið doktorsprófi eður ei, og veldur það gjarnan misskilningi.

Annað merkilegt

Kandidatar útskrifast eftir fjögurra til sex ára nám. Hér er um sérhæfingu í ákveðnu fagi að ræða. Dæmi um gráður eru: Cand. oecón í viðskiptafræði og cand. Scient í raunvísindum. Nokkuð algengt er að fólk hafi „diplóma“ í einhverju fagi. Hér er ekki um háskólagráðu að ræða heldur prófskírteini sem veitt er fyrir eins til tveggja ára nám eftir grunnnám í háskóla.

Það sem hefur valdið misskilningi hjá fólki eru titlar sem kennarar bera gjarnan. Sumir kennarar bera sem dæmi titlana dósent og aðjúnkt. Hér er ekki um prófgráður að ræða. Orðið aðjúnkt er til að mynda notað í háskólakennslu um fastráðinn stundakennara. Orðið aðjúnkt er komið af danska orðinu adjunkt en upphaflega á orðið rætur að rekja til latínu – rétt eins og svo mörg önnur orð.

Útskrift BS nemenda við HR

VERÐBRÉFASTOFAN

Suðurlandsbraut 18, Reykjavík, sími 570 1200, www.vbs.is

TÆKNIHÁSKÓLI
ÍSLANDS
Technical University of Iceland

Ágrip af sögu THÍ

Guðbrandur Steinþórsson
gst@thi.is

Árið 1960 var Tæknifræðingafélag Íslands stofnað. Eitt af þeim málum sem það tók á stefnuskrá sína var að koma á fót námi í greininni hérlendis. Um tíma var starfræktur visir að undirbúningsnámi við Vélaskólann. Umræðan um stofnun tækniskóla, sem hefði það hlutverk að veita iðnaðarmönnum framhaldsmenntun á háskólastigi, fór af stað.

Tækniskóli Íslands tók svo formlega til starfa þann 2. október 1964. Þá voru skráðir til náms 48 nemendur í undirbúningsdeild og 13 í fyrsta hluta tæknifræðináms. Fastráðnir kennarar voru 8 að rektor meðtöldum.

Það er við hæfi að minnast hér fáeinna einstaklinga sem komu að því undirbúningsstarfi sem var undanfariinn að stofnun skólans. Gunnar Bjarnason, þá skólastjóri Vélaskóla Íslands, hafði í nokkur ár á undan starfrækt undirbúningsnám fyrir tæknifræði. Af forystumönnum Tæknifræðingafélags Íslands á þessum árum má nefna Jón Sveinsson, sem um langt árabil starfrækti skipasmíðastöðina Stálvík. Ásgeir Pétursson, þá lögfræðingur í menntamálaráðuneytinu og síðar sýslumaður og bæjarfógeti, var formaður tækniskólanefndar, en hún undirbjó lagafrumvarp fyrir skólann. Ekki er síður rétt og skylt að minnast þáverandi menntamálaráðherra, Gylfa P. Gíslasonar, sem vann ótullga að því að af stofnun skólans yrði, studdi við skólann út sína ráðherratið og var velunnari hans til æviloka. Fjölmargir aðrir lögðu hönd á plóginn og skal hlutverki þeirra ekki gleymt.

Tæknifræðinámið hefst haustið 1964. Aðeins var í fyrstu boðið nám fyrsta árs og héldu nemendur til dánmerkur til að ljúka námi. Þessi skipan hélst í véltæknifræði til 1994 og í rafmagnstæknifræði til 1998. Árið 1969 fékkst heimild til að starfrækja nám til lokaprófs í byggingatæknifræði og hefur það verið gert síðan.

Tækniskólanum var beint inn á nýtt svið árið 1966 en þá hófst kennsla í meinataekni.

Þróun skólans, vöxtur og aukið framboð náms.

Þeir fyrstu sem skólinn útskrifaði með fullgilt lokapróf voru meinataeknar, árið 1968. Næst kom byggingatæknifræðin en fyrstu tæknifræðingarnir útskrifuðust 1971.

Frá árinu 1972 var skólanum formlega skipt í deildir, annars vegar frumgreinadeild og hins vegar sérgreinadeildir, eins og það var orðað þá. Árið 1973 staðfesti menntamálaráðuneytið að allt nám í sérgreinadeildum Tækniskólans væri á háskólastigi. Þessi viðurkenning var skólanum sérstaklega mikilvæg, einkum í ljósi þeirrar umræðu sem síðan hefur farið fram um hin mismunandi skólastig. Með deildaskiptingunni fékk hver deild umtalsvert forræði um eigin fagleg málefni. Í byrjun voru deildirnar: Frumgreinadeild, byggingadeild, véladeild og meinataeknadeild, sem síðar fékk nafnið heilbrigðisdeild. Hverri deild var fenginn deildarstjóri og kennurum markaður aðalstarfsvettvangur innan viðkomandi deilda.

Á 8. áratugnum varð nokkur aukning á námsframboði. Farið var að huga að námi í hinum hefðbundnu tæknigreinum, sem væri styttra en fullt tæknifræðinámi en veitti möguleika á að sinna tæknistörfum. Settar voru á fót námsbrautir fyrir tækna eins og það hét á þeim tíma. Fyrstu raftækarnir útskrifuðust 1971, fyrstu byggingatækarnir 1976 og fyrstu véltækarnir 1977. Árið 1981 var

heitinu breytt í iðnfræðinga og hefur verið svo síðan. Í kjölfar umræðu um þörf á að koma á fót menntun fyrir þá sem starfa við sjávarútveg var stofnuð útgerðardeild árið 1976, og útskrifaði hún fyrstu útgerðartæknana 1977. Upp úr útgerðardeildinni var svo rekstrardeildin stofnuð 1985.

Árið 1982 fól þáverandi menntamálaráðherra skólanefnd að gera tillögur að framtíðarþróun skólans, þar með talið um breytingar eða nýjungar í námsframboði. Nefndin vann að þessu verki með

stjórnendum skólans og skilaði tillögum til ráðherra. Margt nýmæli var í tillögum nefndarinnar og höfðu þær veruleg áhrif á þá þróun sem síðan varð. Eitt af því sem sett hefur mestan svip á starfsemi skólans, og er árangur af því starfi sem skólanefndin vann á þessum tíma, er stofnun rekstrardeildarinnar en hún varð arftaki útgerðardeildarinnar sem hafði starfað frá 1976.

Hin nýja rekstrardeild varð fljótlega fjölmennasta deildin. Í byrjun var boðið upp á stutt nám, eins á hálfis árs, en fljótlega var það lengt í 2 ár, og var útskriftarheitið iðnrekstrarfræðingur. Námið var að mörgu leyti þverfaglegt, blanda af viðskiptagreinum og tæknigreinum. Deildin þróaðist og árið 1988 var boðið nám í iðnaðartæknifræði, skipulagt í nánu samstarfi við aðila atvinnulífsins. Það var upphaflega tveggja og hálfis árs nám og tekið eftir iðnrekstrarfræðina. Fyrstu iðnaðartæknifræðingarnir útskrifuðust 1990.

Í framhaldi af örrí þróun og aukningu námsframboðs var reglugerð skólans breytt árið 1986. Þá var fest í reglugerð sú deildaskipting sem var í gildi fram til 2002, þ.e. frumgreinadeild og svo sérgreina-deildirnar: byggingadeild, rafmagnsdeild, véladeild, heilbrigðisdeild, rekstrardeild.

Mælt fyrir byggingunni

Tvær breytingar urðu í heilbrigðisdeildinni á þessum árum: Námið í meinataekni var lengt og prófgráðan nú B.Sc. Hin breytingin var sú, að tekin var upp kennsla í röntgentækni í kjölfar þess að röntgentæknaskólinn var lagður niður.

Það var fastur liður, nánast árlega, á þessum árum að fara fram á heimild til að starfrækja nám til lokaprófs í véltæknifræði og rafmagnstæknifræði. Þessar málaleitanir hlutu ekki þær undirtektir stjórnvalda sem vænst var. Það var ekki fyrr en á 10. áratugnum sem heimild fékkst til að kenna vél- og orkutæknifræði til lokaprófs. Fyrstu tæknifræðingarnir á því sviði útskrifuðust um áramótin 1997–98. Árið 1999 fékkst heimild til að kenna upplýsingatæknifræði við rafmagnsdeild og fyrsta útskrift var um áramótin 2002–2003.

Í rekstrardeild átti sér einnig stað töluverð þróun. Eins og áður er sagt var námið í iðnrekstrarfræði lengt í tvö ár um 1990. Iðnaðartæknifræðin sem tilheyrði deildinni var aðskilin frá rekstrarnáminu og færð í svipað skipulag og hinar tæknifræðinámsbrautirnar árið 1994. Kennsla í útflutningsmarkaðsfræði til B.Sc. prófs hófst 1992, og var námið fyrst skipulagt sem þriggja missera nám að lokinni iðnrekstrarfræði. Árið 1997 var þessari tilhöggun breytt og teknar upp tvær námsbrautir, hvor um sig eitt ár, að loknu prófi í iðnrekstrarfræði. Var hér um að ræða alþjóðamarkaðsfræði annars vegar og vörustjórnun hins vegar, og lýkur hvorri braut með B.Sc. prófgráðu.

Áður var greint frá því að nemendur voru 61 talsins við upphaf skólans árið 1964. Þeim hefur fjölgað ár frá ári, um 1990 losaði fjöldinn 400 og skólaárið 2001 – 2002 voru þeir um 700, og hefur fjölgað enn síðan.

Þróun skólans hefur og einkennst nokkuð af umræðu um tilvist þess náms sem skólinn hefur starfrækt, framtíð þess og tilvist, og þá hvar og hvernig ætti að vista það. Strax áður en skólinn náði 10 ára aldri hafði ein nefnd um þessi mál verið starfandi. Sú nefnd lagði meðal annars til að stofnaður yrði einn tækniháskóli sem tæki við kennslu í verkfræði og tæknifræði, og að sá skóli yrði starfræktur á Akureyri. Áður er getið vinnu skólanefndarinnar árin 1983–84. Árin 1995–96 var starfandi nefnd sem menntamálaráðherra skipaði til að huga að fyrirkomulagi náms í tæknifræði og verkfræði og gera tillögur um framtíðarskipulag þeirra mála. Sátu í þeirri nefnd fulltrúar frá félögum verkfræðinga og tæknifræðinga, Tækniskóla Íslands og Háskóla Íslands, auk formanns sem ráðherra skipaði án tilnefningar. Sú nefnd komst ekki að sameiginlegri niðurstöðu. Hér er ekki rými til að greina frá öllum þeim nefundum sem skipaðar hafa verið til að fjalla um málefni skólans né verkum þeirra. Til þess þyrfti lengra rit.

Af húsnæðismálum

Skólinn hefur alla tíð verið í leiguhúsnæði, ef frá er talið tímabil þegar skólinn átti hæð í Skipholti 37. Fyrstu árin í húsnæði Vélaskóla Íslands, á 8. áratugnum, var starfsemin yfirleitt á tveim stöðum, í Skipholti 37 og á Hótel Esju, en þar var byggingadeildin til húsa.

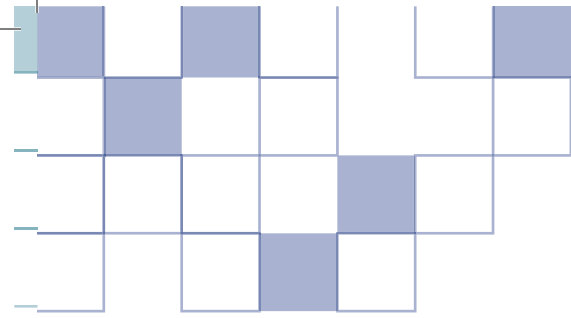
Í húsnæðismálum urðu ákveðin tímamót árið 1975. Þá fékk skólinn inni að Höfðabakka 9 og hefur verið þar síðan. Starfsemin var þá loks komin á einn stað. Rýmið hefur þrisvar verið stækkað og í öll þau skipti voru þrengslin orðin starfseminni fjötur um fót. Fyrsta stækkunin varð 1989, næst 1997 og nú síðast árið 2003. Það húsnæði sem skólinn hefur haft undir starfsemi sína ber þess óneitanlega merki að hafa ekki verið hannað með þá starfsemi í huga, en þó hefur tekist nokkuð vel að innrétta það svo það sé þökkalega nothæft sem kennsluhúsnæði.

Á tuttugu ára afmæli Tækniskólans árið 1984 var skólanum afhent gjafabréf þáverandi menntamálaráðherra fyrir byggingarlóð á Keldnaholti. Eftir því sem best er vitað er lóðin enn óhreyfð.

HÁSKÓLINN Í REYKJAVÍK
REYKJAVÍK UNIVERSITY

- vertu framúrskarandi

Ágrip af sögu HR

Steinn Jóhannsson
steinn@ru.is

Háskólinn í Reykjavík er rekinn af Sjálfseignarstofnun Verzlunarráðs Íslands um viðskiptamenntun (SVÍV) og lýtur stjórn sem skipuð er af Verzlunarráði. Skipun í háskólaráð HR endurspeglar mikilvæg tengsl háskólans við atvinnulífið, en hlutverk skólans er að efla samkeppnishæfni íslensks atvinnulífs. Leiðarljós skólans frá upphafi eru nýsköpun, tækniþróun og alþjóðasamskipti. Framtíðarsýn skólans er að öðlast alþjóðlega viðurkenningu fyrir kennslu, rannsóknir og stjórnendamenntun.

Í háskólaráði sitja, fimm valinkunnir einstaklingar úr atvinnulífinu. Háskólaráð ræður rektor sem skipar í stöður deildarforseta og yfirmanna stoðsviða. Framkvæmdastjórn skólans skipa rektor, deildarforsetar, framkvæmdastjóri og fjármálastjóri. Háskólinn í Reykjavík hefur þjónustusamning við menntamálaráðu-neytið sem m.a. kveður á um að ríkið greiði fyrir kennslu, tiltekna upphæð fyrir hvern stúdent.

TVÍ

Kennsla á háskólastigi á vegum Verzlunarskóla Íslands (VÍ) kom fyrst til umræðu á ráðstefnu árið 1971. Hugmyndin varð að veruleika 17 árum síðar þegar menntamálaráðuneytið samþykkti stofnun Tölvuháskóla Verzlunarskóla Íslands (TVÍ) þann 6. júlí 1986. TVÍ var settur í fyrsta sinn þann 15. janúar 1988 og var starfræktur í húsnæði Verzlunarskóla Íslands um tíu ára skeið. Á þeim tíma útskrifaði skólinn 302 kerfisfræðinga. Þorvarður Elíasson var stjórnandi TVÍ frá upphafi og gegndi því starfi til ársins 1998 þegar Viðskiptaháskólinn í Reykjavík (VHR) var stofnaður að hans frumkvæði

VHR

Í októbermánuði árið 1992 úthlutaði Reykjavíkurborg lóðinni að Ofanleiti 2 til fyrirhugaðrar byggingar nýs viðskiptaháskóla, en nefnd undir forsæti Dr. Þorláks Karlssonar hafði árið 1988 kannað möguleika á stofnun slíks skóla í tengslum við Verzlunarskólann. Árið 1995 var Ormar Þór Guðmundsson arkitekt ráðinn til að teikna nýja háskólabyggingu og þáverandi menntamálaráðherra Björn Bjarnason tók fyrstu skóflustunguna þann 7. apríl 1997. Hið nýja húsnæði var u.þ.b. 4000 fermetrar og var það von þeirra sem stóðu að skólanum að það myndi duga næstu árin. Viðskiptaháskólinn í Reykjavík (VHR) var settur í fyrsta sinn þann 4. september 1998 og rektor hans var Dr. Guðfinna S. Bjarnadóttir. Við VHR störfuðu tvær deildir, tölvunarfræðideild, sem byggði á starfi TVÍ, og viðskiptadeild. Nikulás Hall var fyrsti deildarforseti tölvunarfræðideildar VHR og Agnar Hansson fyrsti deildarforseti viðskiptadeildar. Auk

þess var stofnuð við hinn nýja skóla Símennt VHR, sem var framlag skólans til símenntunar starfsmanna og stjórnenda í atvinnulífinu. Fyrsti framkvæmdastjóri Símenntar VHR var Halla Tómasdóttir.

Aðsókn að skólanum var frá upphafi mjög mikil. Til að mynda sóttu u.þ.b 750 stúdentar um nám við hinn nýja skóla árið 1998 og einungis var þó unnt að bjóða 195 þeirra skólavist. Var þessi mikla aðsókn langt umfram væntingar stjórnenda. Á fyrsta starfsári skólans var nemendafjöldinn rúmlega 300. Flestir stunduðu nám í tölvunarfræði eða um 240 stúdentar. Meðal þeirra nýjunga sem boðið var upp á við VHR var fjarnám í tölvunarfræði, sem markaði skólanum sérstöðu.

HR

Í janúar 2000 var nafni skólans breytt í Háskólinn í Reykjavík (HR) þar sem gamla nafnið þótti ekki nógu lýsandi fyrir hina fjölbreyttu starfsemi skólans. Einkum var erfitt að fá vísinda- og fræðimenn á sviði tölvunarfræði til starfa í viðskiptaháskóla. Einnig var í umræðunni að fjölga deildum og efla starfsemi háskólans m.a. vegna áskorana frá fulltrúum atvinnulífsins. Árið 2001 hófst kennsla til MBA prófs við viðskiptadeild í samvinnu við níu virta háskóla beggja vegna Atlantshafsins og stuttu seinna hófst nýtt

nám við deildina fyrir einstaklinga úr atvinnulífinu, svokallað háskólanám með vinnu (HNV). Nemendum í HNV var boðið að stunda nám til BS-gráðu í viðskiptafræði eða ljúka námi með diplómagráðu (45 einingar) í viðskiptafræði þar sem hægt var að velja milli þriggja sviða. Eftirspurnin eftir þessu námi varð strax mikil og var aðeins hægt að taka inn hluta þess stóra hóps sem sótti um. Þannig bárust skólanum rúmlega 1200 umsóknir haustið 2001, en einungis var hægt að bjóða um 600 stúdentum skólavist. Haustið 2001 voru nemendur HR um 1100 og sama misseri var ný viðbygging skólans tekin í notkun. Um var að ræða 4000 fermetra stækkun í viðbót við þá 4000 sem fyrir voru og bætti stækkunin úr brýnni húsnæðisþörf skólans.

Árið 2002 var þriðja deildin stofnuð við skólann, lagadeild HR. Var það stór stund í sögu skólans og í raun sögulegur viðburður í íslensku samfélagi. Þórður S. Gunnarsson var ráðinn sem fyrsti forseti lagadeilar. Aðsókn stúdenta að hinni nýju deild var mikil og sóttu rúmlega 200 stúdentar um þau 70 sæti sem í boði voru. Ehnfremur var nú í fyrsta skipti boðið BA-nám í lögfræði á Íslandi. ML-nám mun hefjast við lagadeild haustið 2005.

Haustið 2003 var í fyrsta skipti boðið meistaranám í tölvunarfræði við HR. Stefna skólans var að auka vægi rannsóknartengds framhaldsnáms og bjóða nemendum að stunda hluta af náminu

við erlenda samstarfsháskóla. Sama ár var nemendafjöldinn orðinn um 1300. Rannsóknarstofnunum við HR hefur fjölgað jafnt og þétt, skólaárið 2003-2004 voru þær orðnar fimm talsins. Tvær í tölvunarfræðideild, tvær í laga-deild og ein í viðskipta-deild.

Vorið 2002 hófst formlega starfsemi alþjóðaskrifstofu HR. Hlutverk hennar er að efla tengsl og samvinnu við erlenda háskóla og stofnanir. Samstarfið stuðlar að aukinni þátttöku HR í hinum ýmsu áætlunum Evrópusambandsins á sviði vísinda, menntunar og þjálfunar. Alþjóðlegt samstarf gefur jafnframt tækifæri til þróunar á námsbrautum og námskeiðum í samvinnu við virta háskóla víða um heim. Samstarfið gefur einnig tækifæri til stúdenta- og kennarskipta. Stúdentaskipti gefa háskólastúdentum tækifæri til þess að læra tímabundið við erlenda háskóla á námstíma sínum. Eitt af leiðarljósum HR er alþjóðasamskipti og því er lögd áhersla á að sem flestir stúdentar eigi kost á að dvelja erlendis á námstímanum. Jafnframt stækkar árlega hópur þeirra erlendu skiptistúdenta sem stunda nám við skólann.

HR hefur lagt ríka áherslu á námið sé hagnýtt, verkefnatengt og í tengslum við atvinnulífið. Mörg verkefni eru unnin í fyrirtækjum, t.d. lokaverkefni nemenda í tölvunarfræði og nýttast þannig fyrirtækjunum í áframhaldandi vinnu/með beinum hætti. Rannsóknir eru vaxandi þáttur í skólastarfinu og við upphaf skólaársins 2004-2005 voru starfandi sex rannsóknarsetur við skólann í þremur deildum. Stefnt er að enn frekari uppbyggingu vísindastarfs við háskólann. Stúdentar voru um 1400 talsins við upphaf skólaársins og fastir starfsmenn um 100.

Háskólinn í Reykjavík hefur þróast ört og státar þegar af viðtæku samstarfi við erlenda háskóla og íslenskt atvinnulíf. Skólinn hefur útskrifað rétt tæplega 1200 stúdenta sem nú eru starfandi úti í atvinnulífinu eða í framhaldsnámi hér heima eða erlendis.

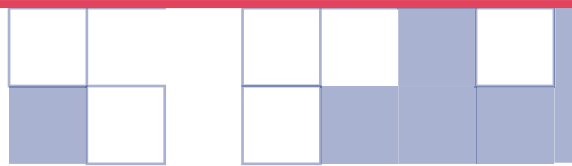
Á 5. ára afmæli skólans var nemendum skólans boðin terta með mynd af skólanum að Ofanleiti 2.

Sameinaður skóli

Á vormánuðum 2004 boðaði menntamálaráðherra, Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, þær Guðfinnu S. Bjarnadóttur og Stefáníu Katrínu Karlsdóttur rektor Tækniháskóla Íslands (THÍ) á sinn fund. Efni fundarins var samvinna eða sameining HR og THÍ. Í kjölfar fundarins voru teknar upp formlegar viðræður um sameiningu skólanna. Þegar þetta er ritað liggur fyrir Alþingi frumvarp um að leggja THÍ niður og sameina rekstur skólanna tveggja. Guðfinna S. Bjarnadóttir hefur verið ráðinn rektor nýs sameinaðs háskóla Stefnt er að því að nýr sameinaður háskóli taki til starfa í júlí 2005 og verður þá reksturinn að fullu sameinaður. Fyrirsjáanlegt er að kennsla muni fara fram í núverandi húsnæði skólanna að Höfðabakka og í Ofanleiti fyrstu misserin. Áætlað er að nemendur í hinum nýja skóla verða ríflega 2500 og boðið verður upp á fjölbreytt nám í fjórum deildum; tækni- og verkfræðideild, viðskiptadeild, lagadeild og kennslufræði og lýðheilsufræðideild. Verkfræðideild og kennslufræði- og lýðheilsufræðideild eru nýjar deildir sem hefja starfsemi við hinn nýja háskóla.

f.v. Ingimundur Sigurpálsson (formaður S.A.), Guðfinna Bjarnadóttir (HR), Þorgerður K. Gunnarsdóttir (menntamálaráðherra), Stefánía K. Karlsdóttir (THÍ), Jón K. Ólafsson (formaðurVÍ), Vilhelmur Jósefsson (formaður SÍ)

Atli Rúnar Halldórsson
atli@athygli.is

Guðfinna rektor sættir sig ekki við minna en sæti í úrvalsdeild

„Sameinaður háskóli verður mun öflugri en Háskólinn í Reykjavík og Tækniháskóli Íslands eru nú báðir til samans. Eitt af leiðarljósum sameiningarinnar er að skapa háskóla í fremstu röð. Við störfum með ýmsum af bestu háskólum heimsins og sækjum hugmyndir í smíðju þeirra sem þykja skara fram úr á sínum sviðum á alþjóðavettvangi, háskóla á borð við MIT og Harvard. Við ætlum okkur að leika í úrvalsdeild í framtíðinni og sættum okkur ekki við neitt minna!“ segir Guðfinna S. Bjarnadóttir rektor nýja háskólans og leggur þunga áherslu á orð sín. Hún hefur stjórnað Háskólanum í Reykjavík frá upphafi 1998. Nemendur og starfsfólk skólans eru 1450 talsins í vetur en í sameinuðum skóla munu starfa frá og með hausti 2005 alls um 2.700 stúdentar, starfsmenn og fastráðnir kennarar, auk stundakennara.

Það er því í nógu að snúast á stóru heimili um þessar mundir og jafngott að rektorinn er fjarri því að teljast verkfælinn. Guðfinna er þekkt fyrir að hugsa stórt og setja markið hátt, en ná því samt. Henni hefur reyndar verið líkt við orkuver, svo mikill er krafturinn og ákefðin að láta hlutina ganga fljótt og vel. Verkin hennar tala reyndar skýrt í Háskólanum í Reykjavík. Undanfarnar vikur hefur hún farið um skólana báða, sem eru að renna saman í einn, til að eiga orðastað við starfsmenn og stúdentar og hlusta á sjónarmið þeirra um sameiningarmálið, eða hvaðeina sem fólki liggur á hjarta.

„Ég hef frá upphafi tamið mér að hitta stúdentar og annað samstarfsfólk í byrjun árs til að fylgja eftir starfsmannastefnu skólans og halda vakandi umræðu um framtíðarsýn og tækifæri og um kosti og galla starfseminnar. Þetta er bara ákveðinn stjórnunarstill og myndi ekki breytast þó svo ég gerðist togaraskipstjóri eða bankastjóri! Það kom greinilega í ljós á fundunum núna að

yfirgnæfandi meirihluti stúdentar í báðum skólum er jákvæður gagnvart sameiningunni og horfir bjartsýnn til framtíðar. Samrunaferlið er ekki flókið tæknilega eða lagalega, mannlegi þátturinn er hins vegar afar flókin og skiptir mestu máli. Þar eru virðing og gagnkvæmt traust lykilatriði. Sumir hafa ákveðnar efasemdir um eitt og annað. Það er fullkomlega eðlilegt. Margar spurningar og ábendingar hafa komið fram á þessum fundum. Sumt má leysa strax, annað er sett í ákveðinn farveg. Bæði stúdentafélögin hafa formlegt hlutverk í samrunanum og nemendur geta tekið þátt í vinnunni á þeim vettvangi eða gegnum deildirnar sínar. Þeir geta svo auðvitað komið erindum sínum beint til yfirstjórnar skólans.“

Óvissan er lærdómsrík!

Nýnemar segjast sumir hverjir vera óvissir um stöðu sína í ljósi sameiningarinnar, einkum í Tækniháskólanum. Guðfinna kannast við þetta en svarar því til að óvissa fylgi jafnan breytingum af öllu tagi. Raddir efasemda og óvissu séu eðlilegar, en í

raun ekki meira áberandi en ætla mætti.

„Fyrsta árs nemar innrituðu sig í tiltekið nám. Þeir halda sínu striki á núverandi námsbrautum á hvorum stað. Ekki stendur til að hætta við eða loka á neitt með samrunanum. Aðalatriðið er að bræða saman tvo menningarheima í einn en það gerist ekki í grænum hveli. Ég bendi stúdentunum á að nýta sér óvissu skólasameiningarinnar sem hluta af lærdómsferlinu! Sumir þeirra munu síðar meir stjórna sameiningum fyrirtækja og samruni skólanna er lærdómsrík reynsla.“

Vantar mun fleiri tækni- og verkfræðinga á Íslandi

Sameining Háskólans í Reykjavík og Tækniháskólans átti sér stuttan aðdraganda og hjólin snerust strax hratt. Stjórnendur beggja skóla höfðu hug á því að setja á laggir verkfræðideildir. Háskólaráð Háskólans í Reykjavík samþykkti slíkt fyrst í júní 2001 og lagði erindið á borð þriggja menntamálaráðherra á þremur árum. Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, núverandi menntamálaráðherra, kallaði rektora skólanna tveggja á sinn fund í júní 2004 og spurði hvort ekki væri hægt að stilla þarna saman strengi. Nokkrum vikum síðar hófust formlegar viðræður sem lyktaði með samkomulagi um sameiningu. Ný tækni- og verkfræðideild í nýjum háskóla tekur til starfa í haust og hún verður auðvitað rekin í þeim alþjóðlega frumkvöðuls- og nýsköpunaranda sem á að svífa yfir vötnum í háskólanum.

„Við höfum boðið laganám með alþjóðlegu ívafi og þannig skapað okkur sérstöðu. Sama munum við gera í nýju tækni- og verkfræðideildinni,“ segir Guðfinna.

„Það þarf að útskrifa miklu fleiri tækni- og verkfræðinga á Íslandi. Við segjum reyndar að tækni- og verkfræðimenntaðir Íslendingar verði aldrei of margir. Í Finnlandi útskrifast um 30% háskólaþéttleiki úr tækni- og verkfræðideildum og hlutfallið er um 20% annars staðar á Norðurlöndum – nema á Íslandi þar sem það er aðeins um 10%. Höfum við ekki treyst of mikið á fiskinn og sofnað á verðinum?”

Brýn þörf er á nýrri og öflugri tækni- og verkfræðideild sem um leika hverju sinni ferskir, alþjóðlegir straumar fagsins. Markmiðið er að fjölga háskóla-menntuðu fólki og stuðla að því að Íslendingar selji hugvit og þekkingu í mun ríkari mæli en við þekkjum nú. Markmiðið er líka að stúdentar í tækni- og verkfræðideild læri að búa til fyrirtæki og skapa störf. Við ætlum okkur að stofna sprotafyrirtæki innan rannsóknarstofnana skólans. Þetta er nám sem á að skjóta fleiri og styrkari stöðum undir atvinnulíf landsins.“

Hófleg skólagjöld!

Sameinaður háskóli verður rekinn á líkan hátt og Háskólinn í Reykjavík. Hann verður einkarekinn sem þýðir að ríkið gerir við hann þjónustusamning og greiðir tiltekna upphæð fyrir hvern stúdent í námi. Skólagjöld verða innheimt líkt og í HR.

„Hófleg skólagjöld eru sjálfsöð og eðlileg. Þau eru nú 99.000 krónur fyrir haustönnina 2004 hjá okkur núna þannig að nám til BS prófs kostar innan við 600.000 krónur ef því er lokið á þremur árum. Þetta er talsvert minna en kostar að hafa barn í leikskóla og vegna Lánasjóðs íslenskra námsmanna skerða hófleg skólagjöld hreint ekki jafnrétti til náms. Vert er að geta þess að á hverju ári höfum við þurft að takmarka inntöku nemenda vegna mikillar eftirspurnar, sum árin hafa 3 umsækjendur verið um hvert pláss.“ segir Guðfinna S. Bjarnadóttir, rektor.

„Ég trúi því að fleiri ljúki BS gráðu á þremur árum í skólum sem innheimta skólagjöld.. Þegar stúdentar greiða fyrir þjónustuna leggja þeir hart að sér til að ná árangri og komast út á vinnumarkaðinn eða í frekara nám. Þeir eru líka kröfuharðir gagnvart skólanum, kennurum og kennslunni og þá er eins gott að skólinn standi sig og bjóði góða kennslu í grunnnámi og rannsóknir í framhaldsnámi.“

Samtök atvinnulífsins, Samtök iðnaðarins og Verslunarráð Íslands verða bakhjarlar nýja háskólans og Guðfinna leggur áherslu á mikil og nán samskipti við fyrirtæki landsins í þágu hins akademíska starfs og atvinnulífs.

„Fyrst og fremst vil ég sjá ríkisvaldið tryggja háskólanum fjármuni til að halda uppi öflugri starfsemi, enda byggist hagsæld á Íslandi einfaldlega á því hvernig okkur tekst til í háskólakennslu og rannsóknum. Svo vil ég að fyrirtækin starfi með okkur. Ég vil að þau sjái hag sinn, og jafnframt samfélagslega skyldu sína, í að leggja sitt af mörkum, þau greiði fyrir prófessorsstöður og styrki uppbyggingu vísinda- og rannsóknarstarfsemi með fjárframlögum og aðstöðu.“

Stærðfræði er skemmtileg

„Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir menntamálaráðherra hvatti okkur til þess að færa stærðfræði til vegs og virðingar í nýju kennslufræðideildinni, sem tekur til starfa í sameinuðum háskóla í haust. Við tókum hana á orðinu. Meira að segja er ákveðið að efna til þjóðaráttaks á vegum deildarinnar um kennslu og þekkingu í stærðfræði. Átakið hefur hlotið vinnuheitið **Stærðfræði er skemmtileg**,” segir Guðfinna S. Bjarnadóttir, rektor.

„Ég er sjálf stúdent úr stærðfræðideild Kennaraháskólans og veit að fátt er meira spennandi en kennslufræði í stærðfræði. Við vildum fá góð ráð frá þeim fremstu á þessu sviði í heiminum við að marka kennslufræðideildinni umgjörð og stefnu. Margir viðmælenda okkar bentu í sömu átt, á Columbia University á Manhattan í New York. Þangað hringdum við og var boðið í heimsókn. Þar tókst samstarf sem leiddi til þess að heimspekkir prófessorar Columbia urðu formlegir ráðgjafar okkar við að móta deildina og ætla að kenna þar líka. Þessa sömu aðferðafræði notuðum við þegar MBA námið var skipulagt. Við spurðum: Hvar er þetta best gert? Svör fengust og niðurstaðan er samstarf við níu erlenda úrvals viðskiptaháskóla um MBA nám.

Okkur gengur ótrúlega vel að fá hingað framúrskarandi fólk á öllum

sviðum til að veita ráð og flytja fyrirlestra. Sumir koma aftur og aftur, til dæmis Paul Claudel, alnafni og sonarsonur eins frægasta skálds Frakka. Ég spurði Claudel um daginn hvers vegna hann gæfi sér tíma til að koma til Íslands enn og aftur og hann svaraði: “Það er eitthvað í umhverfinu hér sem togar í mig, einhver ólýsanleg orka. Og svo eru stúdentarnir skemmtilega krefjandi. Þeir eru vel að sér og ögrandi í spurningum og athugasemdum. Þannig halda þeir manni sífellt á tánum.“

Fleiri gestir okkar segja svipaða sögu og svo hjálpar okkur að Ísland er í tísku víða um heim. Það er ekki bara klisja heldur veruleiki!“

Vatnsmýri eða Urriðaholt?

Sameinaður háskóli verður rekinn í núverandi húsum við Höfðabakka og Ofanleiti næstu tvö árin en stefnt er að því að byggja yfir hann og flytja í nýtt hús á árinu 2007. Guðfinna S. Bjarnadóttir rektor segir að staðsetningin sé til athugunar og ákvörðunar að vænta innan tíðar.

„Við erum einkum að kanna tvo möguleika í samstarfi við stjórnendur Reykjavíkurborgar og Garðabæjar, annars vegar Vatnsmýri og hins vegar Urriðaholt. Ég sé fyrir mér heildstætt háskólahverfi, sérhannað frá grunni, í anda þess sem best gerist í þessum efnum í Bandaríkjunum og á Norðurlöndum. Umhverfi sem vænlegt er til að skila árangri. Við erum að tala um nútíma háskóla-byggingar með fyrirlestrasölum og íþróttaaðstöðu, vísindastarfsemi, sprota-fyrirtækjum og tengslum við rannsóknarstofnanir. Þarna yrði leikskóli fyrir börn stúdenta og starfsmenn, kaffihús, þjónusta af ýmsu tagi og yfirbyggðar götur og torg. Slíkt háskólasamfélag er ekki til hérlendis en líklega kemst Bifröst næst því.“

Urriðaholt

Vatnsmýri

RÉTTAR UPPPLÝSINGAR — FARSÆLLI OG ÖRUGGARI VIÐSKIPTI

Á www.LT.is færðu aðgang að upplýsingum um:

- hlutafélagabáttöku einstaklinga
- tengsl einstaklinga við gjaldþrota hlutafélög
- stjórnir hlutafélaga og prókúruhafa
- ársreikninga skilaskyldra félaga
- alvarleg vanskil

VILTU DRAGA ÚR ÁHÆTTUNNI SEM FYLGIR REIKNINGSVIÐSKIPTUM ÞÍNS
FYRIRTÆKIS OG LÁGMARKA AFSKRIFTIR VIÐSKIPTAKRAFNA?

Upplýsingar og þjónusta okkar auka gagnsæi og öryggi í viðskiptum.

L Á N S T R A U S T H F.

F O R V A R N I R Í F J Á R M Á L U M

Lánstraust hf. / Brautarholt 10-14, 105 Reykjavík / Sími: 550-9600 / Fax: 550-9601 / adgangur@lt.is / www.lt.is

Í FRÉTTUM ER ÞETTA HELST

Stjórnendur þurfa að vita þegar fyrirtæki þeirra er í fréttum og þegar fjallað er um málefni tengd rekstri þeirra. Góð yfirsýn yfir það sem gerist í viðskiptalífinu stuðlar að bættum rekstri.

Það er tímafrekt að fylgjast með útvarpsfréttum, sjónvarpsfréttum, fréttatengdum þáttum útvarps og sjónvarps, fréttum dagblada, landsmálablada og um 80 annarra prentmiðla. **Við vöktum allar fréttir... alla daga.**

ÞJÓNUSTA FJÖLMÍÐLAVAKTARINNAR TRYGGIR ÞÁ YFIRSÝN
SEM ÞÚ ÞARFT YFIR VIÐSKIPTATENGÐAR FRÉTTIR

- Fréttavöktun
- Gagnasafn fréttar
- Greining fréttaumfjöllunar, innihalds- og ímyndargreining
- www.fmv.is

F J Ö L M Í Ð L A V A K T I N E H F.

A U G U & E Y R U A T V I N N U L Í F S I N S

Fjölmiðlavaktin ehf. / Brautarholt 10-14 / Sími: 550-9660 / Fax: 550-9601 / fmv@fmv.is / www.fmv.is

Daði Rúnar Jónsson
dad102@ru.is

Kennslufræði og Lýðheilsudeild

Nýjar leiðir í kennslufræðum

segir Inga Dóra Sigfúsdóttir, forseti kennslufræði- og lýðheilsudeildar Háskólans í Reykjavík.

Næsta haust hefst kennsla í Kennslufræði- og lýðheilsudeild Háskólans í Reykjavík. „Pegar við byrjuðum að skoða hvernig við ætluðum að framkvæma þetta, gerðum við það með því að kanna hvaða skólar væru fremstir í kennslufræðum og leituðum eftir samstarfi við þá. Áhersla verður lögð á rannsóknamiðað nám. Nemendur vinna raunhæf og krefjandi verkefni í samvinnu við aðrar deildir Háskólans sem og fyrirtæki og stofnanir hérlendis og erlendis. Jafnframt verða nemendur deildarinnar þjálfaðir til forystu og stjórnunar á sviði kennslu og lýðheilsu,“ segir Inga Dóra.

Áhersla á að auka þekkingu barna og ungmenna

Inga Dóra segir að deildin muni bjóða upp á nám fyrir breiðan hóp fagfólks, sem vinnur að því að auka þekkingu barna og ungmenna, efla þroska þeirra, heilsu og velferð. Námið ætti að höfða til þeirra sem vilja afla sér kennsluréttinda og vinna innan skólakerfisins, en einnig til þeirra sem vilja vinna að velferð barna og ungmenna í samfélaginu, svo sem í félags- og heilbrigðisþjónustu og við skipulags- og samfélagsmál.

Hvar er þörfin brýnust?

„Pegar við fengum tækifæri til að setja á laggirnar kennslufræðideild, hugsuðum við með okkur: Hvar er þörfin brýnust? Brýnasta þörfin er í stærðfræðinni, því íslenskir nemendur hafa ekki komið nógu vel út í samanburðarrannsóknum, sem gerðar hafa verið í stærðfræði og raungreinum. Við erum í 10-15 sæti OECD þjóða meðal 15 ára nemenda í stærðfræði. Við eigum að geta staðið mun framar. Stærðfræðin er skemmtileg og börn eiga rétt á að upplifa það, kynnast því að það sé gaman að takast á við stærðfræðileg viðfangsefni,“ segir Inga Dóra og bætir því við að stærðfræðin leggur grunninn að starfi á fjölmörgum sviðum vísinda, viðskipta og tækni. Þekking og kunnátta í stærðfræði og raungreinum sé þannig undirstaða efnahagslegra framfara og samkeppnishæfni þjóða.

Stærðfræði er skemmtileg

„Við ætlum að fara af stað með stærðfræðiátak á Íslandi sem hefur vinnuheitið Stærðfræði er skemmtileg, þar sem verða mörg skemmtileg viðfangsefni, þ.á.m. stærðfræðibúðir og stærðfræðinámskeið fyrir börn og almenning. Þar verða farnar óhefðbundnar leiðir til að læra stærðfræði, og er markmiðið ekki einungis að bæta stærðfræðiþekkingu heldur einnig breyta viðhorfum fólks til hennar. Hugmyndin að baki þessu stærðfræðiátaki er að taka þátt í og virkja þá hreyfingu sem risið hefur upp á síðustu árum. Hreyfingu meðal almennings í landinu um mikilvægi góðrar stærðfræðikennslu í skólum landsins og þýðingu hennar fyrir þjóðfélagið allt.

Rannsóknatengt nám

Talað er um að við deildina muni starfa rannsóknasetur, hvað felur það í sér? „Kennarar og

nemendur deildarinnar munu hafa aðgang að stórum gagnagrunni sem byggður hefur verið upp á undanförnum árum af rannsóknastofnun sem nefnist Rannsóknir og greining. Gagnagrunnurinn hefur að geyma upplýsingar um fjölmarga þætti er varða ungt fólk á Íslandi. Þar á meðal er um að ræða viðamiklar upplýsingar um námsárangur barna og ungmenna, liðan í skóla og aðra námstengda þætti, svo og upplýsingar um ýmsa þætti er tengjast lýðheilsu í viðu samhengi,“ segir Inga Dóra og nefnir einnig þessu tengt að leitast verði við að nemendur og kennarar skólans birti rannsóknir sínar í alþjóðlegum fag tímaritum.

Þverfaglegt nám

Nú er mikið rannsóknastarf innan skólans, verður ekki eitthvert samstarf við þær deildir sem þegar eru í skólanum? „Það verður lögð áhersla á þverfaglegt samstarf utan og innan Háskólans. Leitast verður við að nýta þekkingu á öðrum sviðum, bæði hvað snertir kennslu og rannsóknir. Kennarar úr öðrum deildum skólans munu taka þátt í kennslunni og jafnframt bjóða nemendum deildarinnar að taka valnámskeið við aðrar deildir innan skólans. Rannsóknir deildarinnar verða að sama skapi þverfaglegar. Þannig verður leitast við að virkja samstarf við rannsóknafólk í öðrum deildum skólans.“

Ætlum að hafa áhrif á íslenskt samfélag

„Á undanförnum áratugum hafa félags- og menningarlegar breytingar haft áhrif á líf fólks með ýmsum hætti. Margar þessara breytinga eru mjög jákvæðar. Þeim fylgja tækifæri, frelsi og jafnrétti, sem við bjuggum ekki við áður. Að sama skapi hafa fjölmargar rannsóknir sýnt fram á að örar þjóðfélagsbreytingar koma gjarnan niður á félagslegri einingu samfélagsins sem hafa áhrif á almenna liðan og hegðun barna og ungmenna. Umhverfi og aðstæður barna og ungmenna hafa mikil áhrif á velferð þeirra, og fagfólk sem vinnur að málefnum barna og fjölskyldna gegnir æ mikilvægara hlutverki. Traust og fagleg þekking á högum, liðan og aðstæðum barna og ungmenna styður við þroska þeirra.“

Hvernig mun nýja deildin taka á þessu? „Við munum bjóða upp á menntun fyrir fólk sem hyggst vinna að fræðslu og stuðningi við börn og ungmenni í samfélaginu innan og utan skólanna, eða hafa áhrif á aðstæður þeirra og umhverfi í gegnum skipulag og stjórnun.“

Að hvernig fólkí eruð þið að leita í námið? „Við vonumst eftir að fá fólk með viðan bakgrunn inn í námið, kennara, og fólk með B.S. eða B.A. gráður úr ýmsum greinum. Við ætlum að hafa áhrif á íslenskt samfélag og efla þekkingu, hag og liðan ungs fólks. Til þess þurfum við öfluga nemendur.“

Hverjir eru bestir?

Háskólinn í Reykjavík hefur vaxið hratt og markmið hans hefur verið að miða sig við það sem best er gert. „Við erum að byggja upp nýtt nám í frekar nýjum skóla, svo við skoðuðum allt sviðið og fundum hvar er verið að gera þessa hluti best. Penn State University í Pennsylvaníu og Columbia háskóli í New York standa mjög framarlega á þeim sviðum sem við erum að fara inn á. Við höfðum einfaldlega samband við þessa skóla og báðum þá um að aðstoða okkur við að byggja upp góða kennslufræðideild.“

Hvernig tóku þeir í það? „Þeir tóku þessu mjög vel. Allir sem ég ræddi við í Columbia voru heillaðir af hugmyndunum sem við vinnum út frá hér við skólann, sveigjanleikunum, kraftinum og þeim akademísku gildum sem eru höfð að leiðarljósi. Svo er því ekki að neita að Ísland er í tísku, þannig að það hentar okkur vel, og við nýtum þann meðbyr.“ Segir Inga Dóra sem fór til Columbia og ræddi við prófessora á sviði stærðfræðikennslu og lýðheilsufræða. „Þeir eru mjög meðvitaðir um það hversu framarlega þeir standa, þeir sögðu meira að segja sjálfir að allt gott og allt slæmt sem hefði átt sér stað í kennslufræði síðustu áratugi hefði komið frá Columbia háskólanum.“

Íþróttasvið

„Háskólinn í Reykjavík og Íþróttakademían í Reykjanesbæ hafa gert með sér samstarfs-samning um kennslu í íþróttufræðum. Kennslan mun að mestu leyti fara fram í glæsilegu hús-næði ÍAK í Reykjanesbæ.“

Er þetta ekki bara bein samkeppni við Íþróttaskólann á Laugarvatni? „Auðvitað er þetta viss samkeppni við hann, en við lítum frekar á þetta sem aukid val fyrir fólk. Við munum vera með aðrar áherslur. Við erum ekki að miða okkur við hvað þar er verið að gera, heldur hvar við sjáum þörfina mesta.“

Af hverju er Háskólinn í Reykjavík að taka þátt í íþróttamenntun? „Vaxandi kröfur um fagmennsku eru gerðar til þeirra sem annast kennslu og þjálfun barna og ungmenna. Mikilvægt er að börn og ungmenni fái jákvæða upplifun af íþróttum og líkams- og heilsurækt í æsku, meðal annars með tilliti til líkamsræktar á fullorðinsárum. Háskólinn í Reykjavík vill taka þátt í og hafa áhrif á með hvaða hætti þessum kröfum er mætt. Það gerir hann með því að bjóða framúrskarandi nám í íþróttufræðum.“

Augun opin fyrir nýjum tækifærum

Sá grunur læðist að blaðamanni að Háskólinn í Reykjavík láti ekki staðar numið eftir að þessar deildir fara af stað og muni halda áfram að leita eftir því hvar þörf er á menntun í þjóðfélaginu. „Já, við komum til með að halda augunum opnum fyrir fleiri deildum, munum byrja á þessu og taka svo næstu skref eftir 1-2 ár,“ segir Inga Dóra að lokum.

Lýðheilsusvið

Boðið verður upp á tvær námsgráður, M.P.H. í lýðheilsufræðum (Master of Public Health) og M.Ed. í lýðheilsu- og kennslufræðum.

M.P.H í lýðheilsu veitir til að mynda möguleika á að vinna að skipulagi og framkvæmd verkefna á sviði lýðheilsu á vettvangi sveitarstjórna, heilbrigðis- og félagsþjónustu sem og í skólum. Jafnframt veitir námið góða innsýn í stjórnun og stefnumótun lýðheilsu, rannsóknir og mat á árangri verkefna með áherslu á fjölmarga þætti sem hafa áhrif á heilsu og lífsgæði barna og ungmenna.

M.Ed. í lýðheilsu- og kennslufræðum veitir lögvernduð réttindi til að starfa sem kennari innan grunn- og framhaldsskóla á Íslandi þar sem sérstök áhersla er lögð á þætti sem hafa áhrif á heilsu barna. Með því að tengja lýðheilsu og kennslufræði gefst einstakt tækifæri fyrir kennara að styrkja stöðu sína til að auka þekkingu barna og ungmenna, efla þroska þeirra, heilsu og velferð. Nám til M.Ed. gráðu í lýðheilsu- og kennslufræðum veitir jafnframt undirbúning til að vinna að stefnumótun og stjórnun á þessu sviði sem og rannsóknum og mati á árangri þjónustunnar.

Stærðfræði og raungreinasvið

Á þessu sviði verður boðið upp á námsgráðuna M.Ed. á stærðfræði/raungrein-asviði. Gráðan veitir lögvernduð réttindi til að starfa sem kennari innan grunn- og framhaldsskóla á Íslandi þar sem sérstök áhersla er lögð á stærðfræði- og raungreinakennslu. Kennarar útskrifaðir af stærðfræði- og raungreinasviði munu búa að góðri menntun í faginu; menntun sem er sérsníðin að þörfum þeirra sem kennara. Þeir munu geta tekist á við margbreytileg viðfangsefni á sviði stærðfræði og raungreina og búa yfir færni til að kenna nemendum á þeim sviðum. Þeir geta að sama skapi orðið leiðandi í þróun kennslu og námsefnis.

Íþróttufræðisvið

Á þessu sviði verður boðið upp á námsgráðuna B.Ed. í íþróttufræðum. Markmið námsins í íþróttufræði við kennslufræðideild HR er að undirbúa verðandi íþróttufræðinga sem best undir störf er lúta að ráðgjöf, kennslu, þjálfun og stjórnun á fjölmörgum sviðum íþróttar, líkams- og heilsuræktar.

Mynd af: Húsnæði ÍAK í Reykjanesbæ, þar sem kennslan mun að mestu leyti fara fram.

Spennandi nýtt nám í tækni- og verkfræðideild - tæknifræði, tölvunarfræði, verkfræði -

Ný tækni- og verkfræðideild sameinaðs háskóla HR og THÍ byggir á traustum undirstöðum tæknideildar THÍ og tölvunarfræðideildar HR. Þar verður áfram í boði öflugt nám í tæknifræði og tölvunarfræði eins og verið hefur, en jafnframt eru spennandi nýjungar fyrirhugaðar. Meðal nýjunganna eru námsbrautir í fjármálaverkfræði, heilbrigðisverkfræði og rekstrarverkfræði sem ekki hafa verið kenndar hér á landi fram til þessa og því kærkomin viðbót fyrir nemendur sem vilja starfa á þessum sviðum. Aðrar mikilvægar nýjungar eru MSc nám fyrir tæknifræðinga, hugbúnaðarverkfræði og iðnaðarverkfræði með sérstakri áherslu á hátæknihönnun. Auk þess mun deildin bjóða margar spennandi nýjungar í sí- og endurmenntun fyrir starfandi tæknifólk, fjarnám verður áfram í þróun og nýjar kennsluaðferðir reyndar.

Sérstök áhersla tækni- og verkfræðideildar er að varðveita þau góðu samskipti sem verið hafa milli nemenda innbyrðis og milli nemenda og kennara. Stefnt er að því að takmarka hópastærðir, fylgjast náið með framvindu nemenda og styðja þá í því að uppfylla námskröfur. Konur eru sérstaklega boðnar velkomnar í tækni- og verkfræðideild enda hefur fjöldi þeirra í tæknifræði, tölvunarfræði og verkfræði verið alltof lítil.

Nýjar námsbrautir

Fjármálaverkfræði þjónar atvinnustarfsemi sem er í örum vexti í takt við vaxandi flækjustig fjármálamarkaða og fjármálaafurða. Fjármálaverkfræðingar beita verkfræðilegum aðferðum til þess að greina, herma og besta fjármálatengd verkefni. Í námi fjármálaverkfræðinga er talsverð áhersla á stærðfræði, tölfræði, upplýsingatækni, hermun og bestun, auk fjármálafræði, lögfræði og hagfræði. Auk þess mun námið tryggja nemendum ákveðna tæknimenntun þannig að fjármál og fjárhagsleg greining samhliða tæknilegri og rekstrarlegri greiningu geti farið fram. Markmið fjármálaverkfræðinámsins í tækni- og verkfræðideild er að mennta lykilstarfsmenn fjármálafyrirtækja og annarra fyrirtækja þar sem djúpur skilningur á fjármálamörkuðum skiptir máli.

Heilbrigðisverkfræði er ein mesta vaxtargrein verkfræðinnar erlendis, en hefur ekki verið boðin hérlandis. Heilbrigðisverkfræði er þverfaglegt fræðasvið sem samþættir verkfræði við grunnþekkingu á mannslíkamanum og skilning á því hvernig hann virkar í heilbrigðu ástandi, í veikindaástandi og við slys. Meðal þess sem er fengist við í heilbrigðisverkfræði eru gerviliðir, hjartagangráðar, myndgreining, lungnavélar, geislafræði, o.f.l.

Rekstrarverkfræði er þverfaglegt svið þar sem fengist er við rekstur og stjórnun í viðtækri merkingu. Einkenni rekstrarverkfræði er þó að beitt er sk. verkfræðilegum aðferðum við úrlausn verkefna og ákvarðanatöku. Rekstrarverkfræðingar eru vel að sér í stærðfræði, tölfræði og aðgerðagreiningu en hafa einnig undirstöðu þekkingu í viðskiptafræði og lögfræði. Mikilvægt er að rekstrarverkfræðingar hafi einnig góða innsýn í upplýsingatækni og kerfishönnun. Markmið rekstrarverkfræðinámsins í tækni- og verkfræðideild er að mennta framtíðarstjórnendur og leiðtoga sem geta tekist á við spennandi nýsköpunarverkefni, útrásarverkefni og uppbyggingu tækifæra í atvinnulífinu.

Hugbúnaðarverkfræði er angi tölvunarfræði þar sem sérstök áhersla er lögð á byggingu stórra hugbúnaðarkerfa, þ.m.t. verkefna- og gæðastjórnun.

Hugbúnaðarverkfræðingar hafa einnig haldgóðan grunn í undirstöðugreinum verkfræði.

Dr. Bjarki A. Brynjarsson
Deildarforseti tækni- og verkfræðideildar

Iðnaðarverkfræðingar fást almennt við margvísleg verkefni í iðnaði svo sem rekstur og stjórnun, hönnun og vörupróun, greiningu og bestun. Markmiðið er að tvinna saman rafmagns-, tölvu- og véltækni þannig að iðnaðarverkfræðingurinn hafi góða yfirsýn yfir hönnun og rekstur flókinna véla og kerfa sem byggja á þessum tæknigreinum.

Samspil tæknifræði og verkfræði

Tækni- og verkfræðideild hefur tekið þá stefnu að byggja upp tæknifræði og verkfræði sem sjálfstæðar greinar. Deildin mun bjóða upp á tæknifræði til embættisprófs og MSc gráðu í greinum sem byggja á hefðbundnum iðngreinum (bygginga, véla- og rafmagnstæknifræði) og jafnframt verkfræði til BSc og MSc gráðu á fjölmörgum hefðbundnum og nýjum sviðum. Með því að líta á tæknifræði og verkfræði sem sjálfstæðar námsleiðir er tryggt að sérkenni tæknifræði annars vegar og verkfræði hins vegar haldist samtímis því sem tekið er tillit til vaxandi krafna um aukna menntun innan greinanna með því að bjóða framhaldsnám.

Rannsóknir

Rannsóknir eru ófrávikjanlegur þáttur í háskólastarfi og jafn mikilvægur kennsluþættinum. Tækni- og verkfræðideild hyggst stunda rannsóknir á öllum fræðasviðum sem fengist er við innan hennar. Þess er vænst að rannsóknarstarfið verði í nánú samstarfi við fyrirtæki og stofnanir innanlands og erlendis. Sérstök áhersla er á að veita nemendum möguleika á því að taka þátt í rannsóknarverkefnum sem hluta af námi sínu og eru námsbrautir sérstaklega uppbyggðar með þetta í huga.

Símenntun

Tækni- og verkfræðideild mun keppa að því að bjóða “viðskiptavinum” sínum bestu þjónustu á sviði tækni- og verkfræðimenntunar sem völ á er. Þjónustan er samsett úr grunn- og framhaldsmenntun á námsbrautum deildarinnar og símenntun. Hugmyndafræði símenntunar byggir á því að tæknifólk í atvinnulífinu þurfi með reglubundnum hætti að koma inn í deildina til þess að fara yfir þekkingu sína og færni og bæta við þar sem við á. Á sama hátt og læknar þurfa að fylgjast vel með tækninýjungum og nýjum lyfjum, þarf tæknifólk reglulega að huga að þekkingu sinni, fá inn nýjar hugmyndir, aðlaga sig að breyttum aðstæðum og dýpka fyrri þekkingu. Sú nálgun sem hér er lýst er nýjung hér á landi og fágæt erlendis, en lýsir þeirri framsækni sem deildin vill státa af.

Góðir atvinnumöguleikar

Atvinnumöguleikar þeirra sem hafa trausta tæknimenntun eru afar góðir. Nemendur sem útskrifast úr tækni- og verkfræðideild munu gegna lykilhlutverki í fyrirtækjum í hátækni, framkvæmdum og fjármálum svo eitthvað sé nefnt. Styrkleiki þeirra felst í traustri fræðilegri undirstöðu og viðtækri faglegri þekkingu sem þeir hafa aflað í nánum tengslum við atvinnulífið.

Sameinaður háskóli HR og THÍ mun þjóna atvinnulífinu og styðja við þá jákvæðu þróun sem orðið hefur í nýsköpun, tækniþróun og alþjóðavæðingu íslenskra fyrirtækja. Við viljum að nemendur fái sem besta menntun og ljúki námi með brennandi áhuga á að stofna ný fyrirtæki, vinna að rannsóknum og þróun, eða starfa í öflugum fyrirtækjum hér á landi eða erlendis.

HiveLite

Práðlaust internet
2GB niðurhal
4Mb tenging

AF HVERJU ERUM VIÐ AÐ
BJÓÐA UPP Á ÞRÁÐLAUST
INTERNET MEÐ HRAÐARI
TENGINU OG MEIRA
NIÐURHALI EN HINIR
Á AÐEINS

3.990
Á MÁNUÐI?*

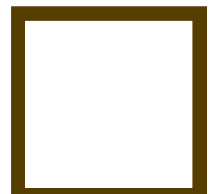
*M.v. 12 mánaða samning.

AF ÞVÍ AÐ VIÐ ERUM HIVE.

Hive Lite er ný og hagkvæm áskriftarleið sem færir þér práðlaust internet, 2GB niðurhal, 4Mb tengingu og fullkominn tækjabúnað ásamt allri uppsetningu án aukagjalds.

Hive.is Hlíðasmári 12, 201 Kópavogur Þjónustusími 414 1616 hive@hive.is

Hive

Viðtöl við skiptinema

Asa B. Tryggvadóttir
asabt@ru.is

Name: Tomasz Cichy (Tækniháskólinn)
Age: 21
Country: Poland
School: The Karol Adamiecki University of Economics in Katowice (AE Katowice).

Why Iceland?

- I thought it could be the best place to visit cause I had heard a lot of goods things about it and none of my friends had ever been there.

What is the funniest Icelandic word you know?

- Still don't know any.

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Shy, friendly, and unstoppable.

What has surprised you most about Iceland?

- E.g. empty streets, I thought that Reykjavik would be much more smaller.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- Be prepared to change your point of view on Europe, only being here you can realise all the differences.

Tell us about your funniest experience in Iceland.

- Every weekend night was spent in Reykjavik city center and it was very exciting but it still not enough to choose something funny.

Name: Inker-Maaria Nieminen (Tækniháskólinn)
Age: 20
Country: Finland
School: Helsinki Business Polytechnic

Why Iceland?

- My mom has a lot of Icelandic friends and she has always been a big fan of Iceland. I had never been to Iceland before I became an exchange student, but I've always been interested in Iceland because of the beautiful

pictures I've seen and the nice Icelandic people I've met.

What is the funniest Icelandic word you know of?

- Funniest.. hmm. No words that you could print in your newspaper ;)

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Fun, friendly, and helpful - really!

What has surprised you most about Iceland?

- Mostly the people. They say that Icelanders are reserved and shy, but that is absolutely not true. At least I've only met very nice persons, who always want to help, speak English and talk about their country.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- Save a lot of money before you go to Iceland. Not the cheapest country, you know! Have lots of fun and try to meet as many Icelandic people as possible.

Tell us about your funniest experience in Iceland.

- We went to a school trip to Akureyri. Didn't really know where we were going - just heard the words "science trip" and "party". So, we packed our party clothes with us, just to find out that there is the most terrible storm ever in Akureyri. After dressing up in protective plastic clothing, we found ourselves in the middle of a meat factory. Well, it's even more fun having all these surprises..

Name: Jonna Schröder (Tækniháskólinn)
Age: 24
Country: Germany, Hamburg
School: Lueneburg - Germany

Why Iceland?

- Hmmm..... a good question :-) First of all, my whole life I've wanted to come to Iceland, because I have an Icelandic horse at home. And also THI is a partner university of my local university in Germany.

What is the funniest Icelandic word you know?

- I don't know how to write this word....."Skita-place" ???!! (in english: shit-place or so?!)

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Friendly. They like to drink very much :-) - stylish.

What has surprised you most about Iceland?

- It's not very cold here, as I thought when I arrived to Iceland.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- Take more normal clothes with you, cause you feel like a farmer, when you go out on the weekend with your wool clothes.....:-)

Name: Jean Raphael Peculier (Háskólinn í Reykjavík)
Age: 22
Country: France
School: Lyon 3 university

Why Iceland?

- Why not, to be honest I wanted an English speaking country and I went to all the school's websites and there I found that HR was the most interesting among those and also cause it's located in a capital. Moreover I thought that it would be very different than other people's choices who were looking to go abroad.

What is the funniest Icelandic word you know?

- HAH , etna.

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Friendly, straightforward, and drunk.

What has surprised you most about Iceland?

- It's a much more developed country than I expected.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- Better work before you come and save a huge amount of money and then start drinking beer to forget about the hard stuff. Also drop your girlfriend before you come here.

Tell us about your funniest experience in Iceland

- Joker, that involves too many people and I don't want to get anyone into trouble...

Name: Andres Alvarez (Háskólinn í Reykjavík)
Age: 21
Country: Mexico
School: ITESM

Why Iceland?

- I think it is a great opportunity to learn from a country in which culture and nationality is

so well preserved throughout history. Also, I like the landscape a lot and the nature stuff.

What is the funniest Icelandic word you know of?

- All of them jájá.

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Serious, honest, and respectful.

What has surprised you most about Iceland?

- Loneliness.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- Bring a lot of money jájá.

Tell us about your funniest experience in Iceland

- I bought fish guts thinking it was butter, and I did not realize it until I spread it in my toast jájá.

Name: Martha Terzoudi (Háskólinn í Reykjavík)
Age: 20
Country: Greece
School: Athens University of Economics and Business

Why Iceland?

- Because for me it is like the craziest place that I could choose to go for 5 months. It is totally different from my country so it is a fantastic experience.

What is the funniest Icelandic word you know?

- Actually the only word that I hear every day is 'takki fyrir' which probably has a lot of different meanings but I know it only as thank you.

How would you describe Icelandic people in 3 words?

- Crazy, drunk (the weekends) and hard-working.

What has surprised you most about Iceland?

- That the weather is not as cold as I expected and that it is a very expensive country.

What words of advice would you give to your friends if they were coming to Iceland?

- To bring me some cigarettes because everything here is very, very, very expensive, to be prepared to drink many litres of beer and never sleep through the weekends.

Tell us about your funniest experience in Iceland.

- When we arrived at Keflavik Airport the Icelandic authorities didn't let us pass because one of the group had a typo on his passport that said that he was born in 1885. We thought that we were going to spend the night in the airport but fortunately in the end he let us pass. From that moment the funny stories that have happened to us are numerous.

Tilvalið fyrir Smuguna, Jan Mayen og allar styttri ferðir niður Laugaveg.

klæddu þig vel

66° NORTH

Kringlan Reykjavík, Lækjargata 4 Reykjavík, Faxafen 12 Reykjavík
Miðhraun 11 Garðabæ, Glerárgata 32 Akureyri og söluðólar um land allt.

Við þekkjum bækurnar okkar

Sérþekking og þjónusta

Í yfir 35 ár hefur Bóksala stúdenta séð um að útvega háskólafélki nauðsynlegan bókakost til náms og fræðastarfs. Sérþekking starfsfólks Bóksölunnar og yfirsýn yfir heim vísinda og fræða gera hana einstaka meðal íslenskra bókaverslana.

Fullkomin vefverslun

Á www.boksala.is er fullkomin vefverslun þar sem skoða má úrvalið, leita að bókatitlum eða höfundum og versla í ró og næði á einfaldan og öruggan hátt.

bóksala stúdenta

Stúdentaheimilinu v/Hringbraut – s: 5 700 777

L'ORÉAL PARIS

DERMO-EXPERTISE

Nýtt 24 tíma rakakrem

HAPPYDERM

Geislandi og falleg húð sem ljómar af hamingju

- HappyDerm inniheldur Phyto Dorphine sem unnið er úr kakóbauninni og byggir upp varnarkerfi húðarinnar.
- HappyDerm bindur raka í húðinni og kemur í veg fyrir ofþornun. Húðin verður frískleg og mjúk.

Útsöluaðilar

Lyf & heilsa Austurstræti
Lyf & heilsa Austurveri
Lyf & heilsa Firði
Lyf & heilsa Hellu
Lyf & heilsa Keflavík
Lyf & heilsa Kringlunni
Lyf & heilsa Melhaga
Lyf & heilsa Mosfellsbæ

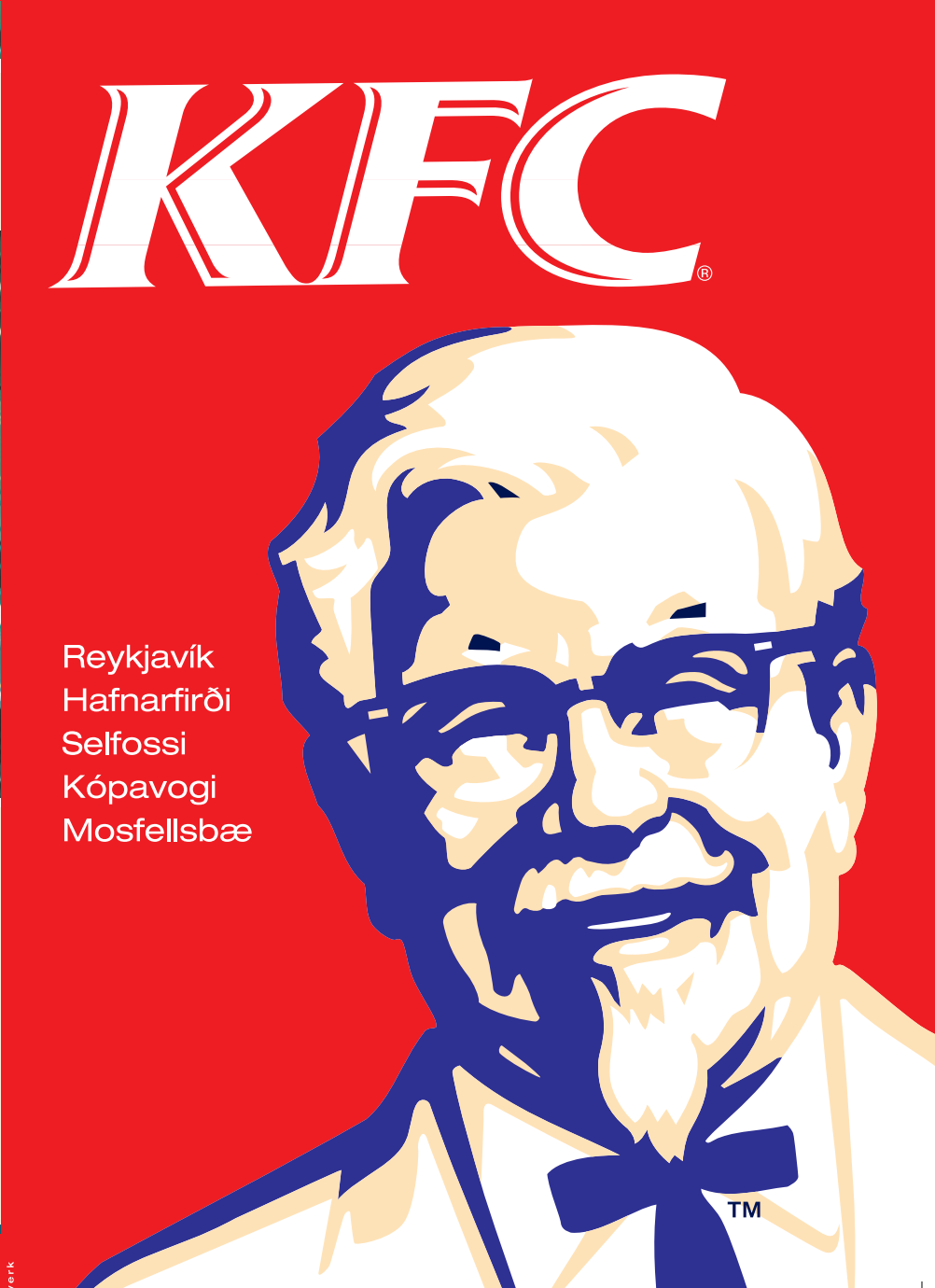
Apótekarinn Akureyri

Hagkaup Akureyri
Hagkaup Skeifunni
Hagkaup Smáralind
Hagkaup Spöng
Lyfja Laugavegi
Lyfja Lágmúla
Lyfja Smáratorgi

Því þú átt það skilið.

L'ORÉAL PARIS

KFC

Reykjavík
Hafnarfirði
Selfossi
Kópavogi
Mosfellsbæ

TM

Engar áhyggjur

Ný þjónusta fyrir HP Compaq fartölvur

HP Compaq nc4010

HP Compaq nc6000

HP Compaq nc8000

Þegar kemur að því að velja tölvubúnað skipta gæði og þjónusta höfuðmáli.

HP Compaq nc fartölvurnar eru tilvaldar í margmiðlun og fyrir kröfuharða notendur. Frábært jafnvægi er á milli tækni og ferðaeiginleika. Fartölvurnar veita notendum frelsi til að vinna á skrifstofunni, heima eða erlendis. Þær eru sterklega byggðar og verja harða diskinn vel sem veitir gagnaöryggi. Þær eru með þráðlausar lausnir og aðgengilegan aukabúnað sem gerir þær einstaklega fjölhæfar.

Engar áhyggjur er hraðþjónusta fyrir allar nýjar HP Compaq nc fartölvur*

- sækjum og sendum ef bilum kemur upp
- viðgerð innan 24 klst. á fyrsta ári
- nc fartölvurnar eru fluttar inn af Opnum kerfum, eina viðurkennda innflutnings- og þjónustuaðila HP á Íslandi
- þriggja ára alþjóðleg ábyrgð

*Þessi þjónusta er fáanleg fyrir allar HP Compaq nc og nw fartölvur
Sjá nánari upplýsingar á vefslóðinni, www.ok.is/engarahyggjur

Við erum stolt af þessum fartölvum, enda hafa þær fengið fjölda viðurkenninga

Kynntu þér málið á www.ok.is/engarahyggjur

HP Business Partners, sölu- og þjónustuaðilar:

HP Búðin	Reykjavík	sími: 568 5400
Samhæfni	Reykjanesbæ	sími: 421 7755
Tölvuþjónustan	Akranesi	sími: 430 7000
TRS	Selfossi	sími: 480 3300
Stefna	Akureyri	sími: 464 2288

Fæst einnig hjá söluaðilum HP á Íslandi:

Reykjavík: Office1, Oddi, Penninn

Landsbyggðin: Tölvun Vestmanneyjum, NetX Egilsstaðir, Tölvusmiðjan Egilsstaðir og Neskaupsstaður, Snerpa Ísafirði, Bókavarslun Þórarins Stefánssonar Húsavík.

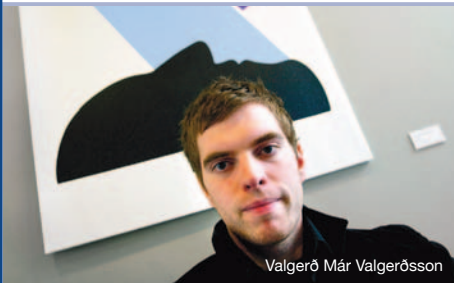
OPIN KERFI

Ingi Ú. Helgason
ingiulfar@ru.is

Viðtöl við starfsmenn KB banka

Sú spurning sem viðskiptafræðinemar heyra hvað oftast er eitthvað á þessa leið: „Eruð þið ekki svo margir, fáid þið nokkuð vinnu?“ Það er að sjálfsögðu rétt að viðskiptafræðingar eru orðnir þó nokkuð margir, sem leiðir til þess að fleiri verða um hituna þegar góð störf eru annars vegar. Til þess að sjá hvernig hugsanleg framtíð stórs hluta nemenda Háskólans í Reykjavík verður fór Háskólablaðið á stúfana og ræddi við fyrrverandi nemendur. Pau Valgarð Már Valgarðsson og Berglind Guðjónsdóttir starfa bæði hjá KB Banka og við ræddum við þau um fortíð, framtíð og nútíð.

Valgerð Mær Valgerðsson

Í hverju felst starf þitt?

Ég starfa á eignarstýringarsviði, nánar tiltekið í sjóðastýringu, þar sem ég ásamt öðrum sé um að stýra erlendum sjóðum fyrir bankann. Starfið felst í því að greina markaði og fyrirtæki og finna kaupaþækifæri á þeim mörkuðum. Alls starfa 24 í deildinni en eignastýringarsvið er í raun sjálfstætt fyrirtæki sem kallast Rekstrarfélag KB Banka. Við erum tveir sem vinnum mjög mikið saman við stýringuna en erum hluti af stærra teymi sem vinnur mikið saman.

Hvernig finnst þér þú undirbúinn undir starf þitt frá HR (kostir og gallar)?

Ég tel mig vera mjög vel undirbúinn eftir námið í HR. Maður kynnist ákveðnu viðhorfi í skólanum, það var mikill metnaður og heilbrigð samkeppni milli nemenda. Þá hefur hópastarfið, sem er eitt af einkennum skólans, hjálpað mikið enda er nauðsynlegt að hafa samskiptahæfileika í bland við þekkingu.

Í hvaða átt reyndir þú að stefna að í sérhæfingu?

Ég lagði mesta áherslu á bæði markaðsfræði og fjármál sem hefur komið mér að góðum notum í mínu starfi. Hins vegar reyndi ég að taka fjölbreytta kúrsa til þess að fá sem besta yfirsýn og komast að því á hverju ég hafði mestan áhuga.

Bestu og verstu kúrsarnir í HR?

Það er svo sem erfitt að segja, maður lærði alltaf eitthvað í hverjum kúrs fyrir sig. En það sem stendur hvað helst upp úr eru tímarnir hjá Jóni Ormi og Jóhanni Viðari. En auðvitað eru einhverjir kúrsar sem að maður hefur minni áhuga á en eru kannski ekki slæmir. Ég held að það fari eftir því hvar áhugasviðið hvers og eins liggur hversu skemmtilegir þeir eru.

Hvað varð til þess að þú valdir þetta starf?

Ég sóttist eftir vinnu hér þar sem KB Banki er auðvitað eitt mest spennandi fyrirtækið á landinu. Fyrirtækið hefur vaxið mjög hratt undanfarin ár og mig langaði að taka þátt í þeim vexti. Starfið sem ég er vinna í dag hentar mínu áhugasviði mjög vel þannig að ég er ánægður með það.

Hvernig er að vinna í KB banka og kom eitthvað þér á óvart?

Ég er mjög ánægður hjá KB Banka og hef gaman af því að starfa hér. Ég er að vinna með mjög hæfu fólki á hverjum degi og er því stöðugt að læra eitthvað nýtt. Ég hafði kannski frekar ómótaðar hugmyndir um hvernig starfið væri í svona stóru fyrirtæki áður en ég byrjaði, en það er gífurlegur metnaður og kraftur hér innanhús og það er vandað vel til verka. Ég hef ekki miklar áhyggjur af því að tynast í bankanum en það er vissulega hægt um leið og maður fer að sætta sig við hlutina. En með dugnaði og metnaði er hægt að komast hjá því.

Hvernig er með að vinna erlendis, getur þú komist til dótturfyrirtækjanna í hinum megin við hafið?

Bankinn hefur, eins og allir vita, vaxið mjög mikið undanfarið og er með starfsstöðvar í Skandinavíu, Luxembourg og London svo eitthvað sé nefnt, og með því koma tækifæri. Starfsmenn eru eitthvað að færast til og þá sérstaklega til Luxembourgar, einnig eru verkefni mikið unnin milli landa. Danska starfsstöðin hefur eðlilega danska starfsmenn sem þekkja vel inná þann markað og sama má segja um hin löndin. Án þess að ég viti það þá tel ég, að ef einhver myndi sækjast sérstaklega eftir flutning á ákveðinn stað og væri hæfur, þá eru ágætir líkur á að það gæti orðið.

Geturðu mælt með einhverju fyrir núverandi nemendur, hvað varðar námið og við að fá vinnu?

Það er þá helst bara klisjurnar um að vera duglegur og kunna vel það efni sem lagt hefur verið fyrir. Hvað annað varðar þá er það helst að kunna að vinna sjálfstætt sem og í hóp. Hvað varðar vinnu er það helst að skorast aldrei undan verkefnum heldur taka því sem kemur og klára það vel. Einnig er mjög mikilvægt að þora að sýna frumkvæði í starfi og námi.

Eftirminnileg saga úr HR?

Ég held að allir í mínum árgangi muni eftir þeim „tæknilegu örðugleikum“ sem einn samnemandi lenti í með fartölvluna sína í tíma. Kennir manni að opna aldrei neitt sem maður fær sent í miðjum tíma!

Hvað sérðu þig gera á næstu 10 árum?

Ég stefni á að fara í master en þó ekki fyrr en ég veit nákvæmlega í hvaða nám og hvernig það muni nýtast mér. Ég held að það sé mjög hölt að ná sér í reynslu áður en í mastersnám er haldið til þess að vita fyrir-víst-hvar-áhugasviðið liggur. Stefnan hjá mér er að fara út og komast í góðan skóla en ég tel það mjög mikilvægt að mennta sig meira. Ég gæti svo einhvern tímann séð mig stofna eigið fyrirtæki eins og námið í skólanum miðaði aðeins að, spurning bara hvenær á lífsleiðinni það verður. Annars eru markmiðin að vera ánægður í lífi og starfi, hvort sem það er hér eða erlendis.

Berglind Guðjónsdóttir

Í hverju felst starf þitt?

Mínu starfi má helst skipta upp í tvo flokka, annars vegar einstaklingsþjónustu, þar sem við veitum einstaklingum ráðleggingar hvað varðar persónuleg fjármál. Hinsvegar er KB banki að fara að leggja enn meiri áherslu á þjónustu við smærri og meðalstór fyrirtæki þar sem fjölbreyttar fjármögnunarleiðir eru sniðnar að þörfum hvers og eins. Þar sem það er mjög mikilvægt að fá góða ráðgjöf þegar farið er út í stofnun nýrra fyrirtækja munum við bjóða upp á heild-

stæða fjármálaþjónustu fyrir rekstraraðilana. Ég, ásamt öðrum samstarfsfélögum, mun leggja mikla áherslu á þjónustu við þessa aðila.

Hvernig finnst þér þú undirbúinn undir starf þitt frá HR (kostir og gallar)?

Mér finnst ég mjög vel undirbúin frá skólanum og sá tími og sú reynsla, sem ég hef aflað mér á þessum árum, hefur opnað fyrir mér ákveðna sýn á markaðinn. Eftir þriggja ára háskólanám tileinkar maður sér ákveðinn hugsunarhátt sem nýtist manni vel í starfi. Það var mikið um hópastarf í HR, sem auðveldar manni að vinna náði með samstarfsaðilum sínum, og ég tel að það geti haft góð áhrif á líðsheld fyrirtækisins. Það er því mjög spennandi að fá að vinna hjá KB banka sem er eitt framsæknaasta fyrirtæki landsins.

Hvað gallana varðar dettur mér hreinlega ekkert í hug, held að háskólanám komi sér aldrei illa, verð að segja pass við því.

Í hvaða átt reyndir þú að stefna að í sérhæfingu?

Ég lagði sérstaka áherslu á markaðsfræðina og síðan reyndi ég að taka þá áfanga sem tengdust fjármálum, hagfræðin hefur einnig alltaf vakið mikinn áhuga hjá mér.

Bestu og verstu kúrsarnir í HR?

Ég myndi segja að bestu kúrsarnir hafi verið hagfræði kúrsarnir hjá henni Lilju Móses sem kveiktu að mörgu leiti áhugann á þeirri fræði. Fjármálamarkaðs kúrsinn var líka mjög góður sem Þórarinn (Pétursson) kenndi. Þá voru þeir aldrei leiðinlegir tímarnir hjá Jóni Ormi enda býr hann yfir hafsjö af fróðleik. Annars held ég að flestir áfangarnir hafi skilið eitthvað eftir sig þó maður hafi ekki upplifað þá alla jafn áhugaverða.

Hvað varð til þess að þú valdir þetta starf?

Mér finnst mjög áhugavert að vinna hjá svona ört vaxandi og framsæknu fyrirtæki eins og KB banki er. Bankinn er leiðandi aðili á íslenskum fjármálamarkaði og því mjög spennandi að fá að taka þátt í þeirri starfsemi sem þar er í gangi í dag. Ég myndi segja að þetta sé gífurlega dýrmæt og skemmtileg reynsla sem mun koma sér vel í framtíðinni.

Nú setur skólinn töluvert þúður í frumkvöðlafræði, stefnir þú að því að stofna eigið fyrirtæki á endanum?

Í mínum huga er það að stofna mitt eigið fyrirtæki og vera sjálfstæður atvinnurekandi stór draumur sem ég stefni á að uppfylla í framtíðinni. Þangað til vil ég afla mér eins mikillar reynslu og þekkingar og ég get. Ég held að fæstir geri sér grein fyrir því hversu mikil vinna sé fólgin í því að ganga alla leið og stofna nýtt fyrirtæki, hvað þá að láta allt batterið ganga upp. Þess vegna held ég að reynsla og þekking á markaðnum sé mikill kostur áður en haldið er í þann leiðangur.

Hvernig er að vinna í KB banka (eitthvað sem kom þér á óvart)?

Það er mjög skemmtilegt og góður andi er innan fyrirtækisins. Það er mikið af nýjungum og margt að gerast. Eins og markaðurinn er orðinn í dag eru stöðugar breytingar og það er því mikilvægt að vera fljótur að tileinka sér þær. Þar sem ég hafði ekki unnið hjá einkareknu fyrirtæki áður en ég kom í KB banka þá kom það mér helst á óvart hversu mikill hraði og metnaður er innan bankans. Það er lögd mikil áhersla á það að vanda vel til verka þrátt fyrir mikið annríki hjá hverjum og einum starfsmanni.

Hvernig er með að vinna erlendis, getur þú komist til dótturfyrirtækjanna hinu megin við hafið?

Ég hef bara ekki velt því fyrir mér, en ég hef gaman af því að ferðast, þannig að ef það byðist þá myndi ég kanna þann möguleika. Það færi þó mikið eftir stað og stund hvort að það myndi henta mér. Ég hef ekki heyrt um marga sem hafa farið til að starfa hjá dótturfyrirtækjum KB banka erlendis, en bankinn er með starfsemi í tíu löndum þannig að líklega hafa allnokkrir gert það.

Geturðu mælt með einhverju fyrir núverandi nemendur, hvað varðar námið og við að fá vinnu?

Ætli ég myndi ekki ráðleggja þeim að nýta námsárin vel því það á eftir að skila sér í framtíðinni. Fyrir mig voru þessi ár í HR rosalega skemmtilegur tími og það sem stendur upp úr hjá mér er helst hvað maður kynnist mikið af skemmtilegu fólki, það er alveg ómetanlegt. Skipulag og metnaður er blanda sem ég held að skili góðum árangri. Markmiðasetning og góðir samskiptahæfileikar eru líka mikilvægir kostir sem og að vera mótækilegur fyrir öllum þeim nýjungum sem að markaðurinn í dag býður upp á. Með að fá vinnu er það aðallega að byrja ekki of seint. Best er að nota sumrin í að fá reynslu, þó það borgi ekki eins vel kemur það sér vel eftir útskrift.

Eftirminnileg saga úr HR?

Það var svolítið fyndið þegar einn kennarinn okkar tók upp á því að labba út í miðjum tíma. Í fyrstu héldum við að hann væri eitthvað fúll en hann hafði víst löngu verið búinn að segja að tímanum væri lokið. Hann talaði bara svo lágt að við heyrðum ekki í honum.

Hvað sérðu þig gera á næstu 10 árum?

Ég stefni að því að mennta mig frekar í framtíðinni en það er enn óvíst hvenær ég geri það. Ég er ekki enn búin að gera það upp við mig á hvaða sviði ég hef mestan áhuga á að sérhæfa mig í. Í augnablikinu myndi ég helst halda eitthvað markaðsfræði- eða fjármálatengt. Þá geri ég ráð fyrir að fara út fyrir landssteinana til þess. Í framtíðinni vona ég að mér hafi tekist að ná þeim markmiðum sem ég hef sett mér í dag. Stefnan er sett á að lifa hamingjusómu lífi og eignast fjölskyldu. Vonandi mun ég ná bæði langt í lífi og starfi.

Aðgengi á vefnum í ólestri

Yfirskrift þessarar greinar gæti virst býsna mótsagnakennd í fyrstu. Það vita það raunar allir að vefurinn er óendanlegur brunnur upplýsinga um allt milli himins og jarðar, aðgengilegur öllum sem vilja nýta sér. Vefurinn er ekki bara opinn til upplýsingaöflunar heldur einnig útgáfu. Sumir vilja jafnvel tala um byltingu í fjölmiðlun sem kom t.d vel í ljós þegar forseta-kosningarnar í BNA stóða yfir á síðastliðnu ári. Allar grasrótar-hreyfingar með snefil af áhuga og innsæi voru búnar að koma sér upp öflugum vefsíðum þar sem hægt var að nálgast upplýsingar sem ekki komu fram í hefðbundnum fjölmiðlum. Það má með vissu hugsa sér góða tíma fram undan ef sama þróun heldur áfram.

En hvers virði er vefurinn ef aðeins útvaldir geta notið hans? Því miður hefur vefurinn ekki náð að standa undir þeim væntingum sem til hans hafa verið gerðar. Skýrsla sem unnin var af Disability Rights Commission í Bretlandi síðastliðið sumar komst að þeirri niðurstöðu að aðeins 19% af 1000 vefsíðum sem voru kannaðar stóðust algjörar lágmarkskröfur aðgengilegrar hönnunar og aðeins tvær vefsíður náðu viðunandi útkomu. Helstu vandamálín voru of flókin viðmót og valmyndakerfi, ósamhæfni við aðstoðartól eins og skjálesa (Forrit sem lesa upp texta af skjá), enginn texti með grafískum myndum og hreyfimyndum o.m.fl. Aðrar sambærilegar kannanir sem hafa verið gerðar leiða svipaðar niðurstöður í ljós. Engin ástæða er heldur til þess að ætla að ástandið hér á landi sé eitthvað betra en í nágrannalöndum okkar eða annars staðar þar sem vefurinn hefur náð útbreiðslu.

Það er ekki mjög erfitt að hugsa sér að netið og vefurinn geti verið mikilvægur þáttur í lífi fatlaðs einstaklings sem á erfitt með að sækja hefðbundna þjónustu í sínu hverfi eða bæjarfélagi. Í dag er hægt að sinna mörgum daglegu þörfum sínum úr stofunni heima og ný þjónustusvið bætast við reglulega. Sú krafa að vefurinn virki fyrir alla,

óháð hvers konar fötlun eða getu er í mínum huga sjálfsgott og í raun þáttur af grunnmannréttindum hvers og eins.

Þó svo að vefurinn sé ungur að árum og langt frá því að ná fullum þroska þá hefur alltaf verið hugsað vel fyrir aðgengi við hönnun hans. Þetta má t.d sjá á orðum Sir Tim Berners-Lee, sem er réttlæga nefndur faðir veraldarvefsins, þegar hann segir: „The power of the web is in its universality. Access by everyone regardless of disability is an essential aspect”.

En hver ætli ástæðan fyrir þessu slæma gengi vefsins sé? Ég tel að hérna sé einfaldlega um að kenna skorti á námi sem tekur þætti vefsíðugerðar til greina, nánar tiltekið þann þátt sem snýr að notandanum. Mér vitandi eru engin námskeið í Háskólanum í Reykjavík eða annars staðar hér á landi sem kenna slíka forritun fyrir vefinn (HTML, CSS og JavaScript) af einhverri alvöru. Nóg er samt af fólki sem kann að forrita flókin gagnagrunnskerfi í .NET umhverfi eða róbóta með gervigreind. Það virðist því hafa myndast einskonar gjá sem þarf að brúa til þess að málefni fatlaðra á vefnum geti komist í ásættanlegt horf. Það þarf meira af fólki á vinnumarkaðinn sem hefur þekkingu á þessu ákveðna sviði hugbúnaðargerðar. Hingað til hafa fyrirtæki hér á landi þurft að treysta á áhugamenn til þess að klára sín verkefni. Þessu þarf að sjálfsögðu að breyta.

Ekki þyrfti nema eitt vandað námskeið, t.d inn í tölvunarfræðina við Háskólann í Reykjavík til að koma þessu máli á rétta braut. Hér er ekki um að ræða flókna fræðigrein eða neitt í þá veru, heldur mætti kenna undirstöðuatriði á einu misseri og gott betur.

Til glöggvunar má geta þess að ákveðið fyrirtæki í Reykjavík sem gerir mikið af vefsíðum auglýsti um daginn eftir starfsfólki í vefforritun. Annar veggja umsækjendanna hafði enga reynslu en var að lesa bók um málið en hinn hafði gert einstaka vefsíður fyrir vini og kunningja. Fyrirtækið þarf hugsanlega að vísa kúnnum frá vegna skorts á starfsfólki. Þessi skortur kemur ekki aðeins niður á aðgengileika á íslenskum vefsíðum heldur einnig almennum gæðum.

Andri Sigurðsson
andris04@ru.is

Hér á ég heima

Hugsadu vel um heimili þitt.
Þú ert öðrum fyrirmynd.

VÍNBUÐ
lífur, lærum & njótum

www.vinbud.is

Endurvinnslustöðvar Sorpu á 8 stöðum á höfuðborgarsvæðinu taka við flöskum og dósum til flokkunar og endurnýtingar.

papco
...bestir á bossann

papco
...bestir á bossann

papco
...bestir á bossann 😊

Svanur Björnsson
swan@ru.is

Fingurinn á bak við hnappinn

Í öllu þessu fjaðrafoki seinasta árs, þá kom mér mest á óvart hvað útgáfufyrirtæki kvörðuðu yfir „töpuðum“ hagnaði. Ekki sé ég hvernig hægt er að tapa hagnaði nema um sé að ræða lélegt bókhald og að nokkur núll hafi færst til hér og þar – en þá væri fint að ráða nýjan endurskoðanda – en aðilar eins og Smáis vilja meina að tapaður hagnaður séu allir þeir sem ná sér í efnið á ólöglegan hátt. Það sem þessir aðilar eiga til að gleyma, meðan þeir predika tapið sitt, er að sala hefur aukist almennt í öllum geirum og að eini geirinn sem hefur orðið fyrir einhverju teljanlegu tapi eru myndbandaleigurnar.

Tap er náttúrulega alvarlegt fyrir fyrirtæki sem treysta á að halda hluthöfum sínum hamingjusömum og skil ég vel ef þeir vilja lagfæra gang sinn og hag. Aftur á móti skil ég ekki að hvergi hefur það komið fram að almennt vill fólk ekki leigja þá hluti sem það á fyrir. Ekki vil ég leigja „Eight Legged Freaks“ fyrir 500-600 kr. á DVD þegar ég get leitað upp í hillu heima fyrir og séð Elko eintakið sem ég keypti löglega á 1000 kr. Það er nefnilega með mig og marga aðra að ef manni líkar varan þá vill maður eignast hana, enda söluaðilar búnir að gera sitt besta í að fá mig til að kaupa gripinn.

Það sem netið hefur einnig breytt er meðvitund viðskiptavinarins, en áður fyrr gat hann einungis keypt það sem hann vissi af. Núna, með tilkomu netsins, hefur viðskiptavinurinn færi á að prófa vöruna innan um þægindi heimilisins. Dreifingaraðilar geta nú ekki lengur treyst á að bomba undirmeðvitund almúgans með nöktum myndum af Britney Spears og fengið hann til þess að kaupa plötur hennar í blindni, þó að á því séu vissulega undantekningar. Hinn nýi viðskiptavinur veit betur og getur nú valið það sem honum líkar, án þess að einhver almáttugur stóri bróðir segi honum til verka. Ég man í æsku minni að ég hafi oft fengið að láni „ólöglegar“ útvarpsupptökur sem höfðu að geyma gullna slagara með Iron Maiden, en það fékk mig til þess að kaupa diska með þeim þegar ég hafði yfir einhverjum peningi að ráða. Þarna má segja að ólögleg dreifing hafi verið hljóm-sveitinni, ef ekki dreifingaraðila, hagstæð.

Gleymst hefur oft að nefna að áður fyrr, þegar netið var hægt, voru menn að selja ólöglegan hugbúnað á diskum eins og dópsalar á götum úti. Ungt fólk, sem hafði varla krónu á milli fingranna, sáu sér þarna tækifæri á að útvega sér efni á hagstæðu verði og þeir sem græddu á þessu voru þeir örfáu aðilar sem höfðu aðgang að hröðu neti og skrifara. Eins og eitrulyfjakóngar seldu þeir gullna diska með nýjustu lögnum og forritum. Þarna var augljóslega einhver að græða á sköpun annarra og um tapaða sölu að ræða. Margir eiga til að setja þessa sölumenn og hinn almenna notanda í sama flokk, þegar um er að ræða tvenns konar hópa. Hinn ólöglegi sölumaður er í þeirri stöðu að fjölfalda efni og selja, án þess að greiða höfundi tilskilin gjöld. Hann er kannski eilítið svipaður útgáfufyrirtækjunum sjálfum í gerðum sínum, en hefur hvorki lög né samninga til að réttlæta gjörðir sínar. Hinn almenni notandi er aftur á móti fórnarlamb. Hann er fórnarlamb auglýsinga og áróðurs og lítur svo á að hann verði að fá sér nýjustu skífu Bó Halldórssonar ef hann á að geta lifað. Oft hefur verið rætt um hvort að hungraður og fátækur drengur sem stelur brauði til að lifa af sé virkilega sekur, en hinn almenna notanda hefur verið umbreytt í þennan dreng. Hann þarf kannski ekki SSSól til þess að lifa, en honum hefur verið talin trú um annað þökk sé forsvarsmönnum kvikmynda- og tónlistargeirans.

Það má því segja að þjófnauður á höfundaverkum sé viss tegund af sjálfsskaparvíti sem kapitalískur iðnaður hefur skapað sér. Með því að telja almenningi trú um nauðsyn Stefáns Hilmarssonar hefur hann vakið óseðjandi þörf hjá almenningi til að eignast allt. Allir verða að eiga allt, sama hvort að heimurinn hafi nóg fjármagn og auðlindir til að standa undir þessari neyslu.

En það kemur ekki í veg fyrir að útgáfuaðilar berjist með kjafti og klóm gagnvart netverjum. Eins og risaæðla, sem spáir sínum eigin dauða, berst hún til síðasta blóðdropa. Hún ætlast til þess að koma í veg fyrir gjaldlausa dreifingu efnis á milli almennings, en sér ekki að með því að fjarlægja það munu þeir einungis ýta undir ólöglega sölu á efninu. Í Kína og öðrum austurlöndum er mikil fjölföldun á höfundavörðu efni. Þar nýta sér óprútttnir aðilar uppboðsvefi eins og eBay.com til þess að selja almenningi vörur án þess að þeir viti hvort að þær sé löglegar eða ekki. Sem dæmi má nefna að öll árin af X-Files fást á einungis 100 dollara á þessum vef, svo lengi sem fólk getur sætt sig við kínversk hulstur.

En er til einhver lausn? Án efa eru margir fræðingar á launum hjá þessum stóru fyrirtækjum sem hugsa dag og nótt yfir mögulegum lausnum. Verst er að flestir vilja koma með lausn sem felur ekki í sér verðlækkun. Í stað þess vilja þeir notast við aðferðir sem einungis hafa orðið löglegum neytendum til vanda. Til að mynda voru margir tónlistardiskar dulkóðaðir á þann hátt að ekki væri hægt að lesa þá í tölvu, en það gerði það að verkum að margir Apple-tölvunotendur lentu í eintómu basli. Jafnvel fyrirtækin sem eiga staðlana í kringum geisladiska hafa neitað þeim sem nýta sér svona tækni að merkja diskana sína sem geisladiska.

Þrátt fyrir svartsýnið og lagalega klæki þá er ekki eintómt vonleysi. Örfáir aðilar sem hafa séð það sem koma skal hafa gripið tækifærið og hafið þá þróun þar sem sölu-aðillinn mætir kúnnanum. Verslanir eins og tónlist.is og itunes.com hafa sett upp verslanir þar sem notendur geta loks sótt sér efnið á ódýran og handhægan máta. Auðvitað eru ýmsir vankantar sem ennþá er verið að laga, en þróunin er a.m.k. hafin.

En mun þjófnauður á höfundarvörðu efni einhvern tíman linna? Að ætlast til þess er eins og að ímynda sér útþípu sem aldrei skal verða. Það verða alltaf einhverjir sem stela eingöngu vegna þess að þeir geta það, hvort sem þeir þurfi þess eða ekki. Fyrir þeim er þetta sem lífsstíll, tákn um frelsi, sem þeir líta á sem sitt eigið án þess að hugsa um þá vinnu sem liggur á bak við þann hlut sem þeir afrita.

Á hverjum degi bætast við notendur á einum stærsta gagnabanka heimsins, netinu. Eftir því sem tíminn líður því hraðari og gagnlegri verður hann, en ásamt því fer fólk æ meir að spyrja sig: „Hvað er löglegt og hvað ekki?“ Netið er sem nýr heimur án sterkra laga. Hið villta vestur nútímans. Fáir hafa eflaust órað fyrir þeim möguleikum sem netið hefur upp á að bjóða. Jafnvel enn færri hefðu ímyndað sér það magn kvikmynda og tónlistar sem ferðast um netið á meðan þú lest þessa grein. Eitt af megineinkennum bandarískrar hugsunar, frelsi, hefur fundið sér nýjan farveg í tviundar og ljóss. Mikíð fjaðrafok hefur verið í kringum ólöglegt niðurhal og sekir aðilar málaðir svartir út í horn, en fáir vita hvað leynist þarna á bak við.

Sem myndlistarmaður skil ég vel afstöðu listamanna til að vernda verk sín, enda er mikil vinna, ef ekki tár, blóð og sviti, sem fer í sköpun á hverju verki fyrir sig. Sem notandi og viðskiptavinur skil ég aftur á móti gjörðir þeirra sem sækja sér efni ólöglega. Útgefendur eru mjög gjarnir á að hóta öllu illu meðan þeir steyta fjárgildum hnefa sínum andspænis fólki. Þeirra vopn og her eru ráðherrar og lögfræðingar sem þeir nýta sér til fullnustu ef færi gefst á. Aftur á móti hefur eitt gleymst, í því heilaga stríði sem útgefendur hefja, en það er spurningin: Hvers vegna?

Hvað er það sem hvetur fólks til ólöglegs niðursals? Er það kannski samviskuleysi? Án efa er einhver hluti þeirra sem nýta sér möguleika netsins samviskulausir, en það þýðir ekki endilega að allir séu sekir, nema þá að fólk vilji fara svo langt að refsa öllum þeim sem njóta kláms á netinu fyrir að vera mögulegir nauðgarar. Margir þeirra sem sækja sér efni ólöglega eru efnislitlir einstaklingar sem hafa orðið að bráð slagorða fyrirtækja og vöru þeirra. Á meðan útgefendur og aðrir dreifingaraðilar kvarta yfir mögulegu sölutapi þá þrýsta þeir samstundis á alla auglýsingum sem hafa bara eitt að segja: „Kauptu meira annars ertu minni maður en nágranni þinn.“

Kristlegt uppeldi mitt kenndi mér ávalt að ég ætti ekki að girnast eigur nágranna minna, en svo virðist að það skipti viðskiptaheiminn litlu, en hann lítur á það sem sigur ef ég girnist hljómflutningsgræjur vinar míns. Mér sem einstaklingi er ekki sjálfgefið að vera ánægður með það sem ég hef. Jafnvel þó ég sé við fulla heilsu og eigi góða vini, þá á ég samt að vera óánægður með hlutskipti mitt í lífi mínu.

Markmið allra kapitalískra fyrirtækja er að selja og græða sem mest. Árum saman hafa þeir reynt sitt besta við að innleiða þá hugsun að sá sem á mest nýtur mestrar hamingju og að hann sé hinn svokallaði „Alpha Male“ þjóðfélagshópsins. Af og til skjóta upp kolli ádeilur á þessa hugsun og þarf ekki að leita lengra en í mynd eins og Fight Club, en þar á sögupersóna í erfiðleikum með að finna út hvaða „IKEA“ vörur séu táknræn fyrir hans útlit og persónuleika. Hinn almenni kúnni hefur fyrir langa löngu tapað allri sjálfstæðri hugsun þegar það kemur að vöruinnkaupum, og er greinarhöfundur ekkert frábrugðinn, enda á hann nær 200 DVD myndir, ef ekki fleiri leiki.

Á hverjum degi er ráðist að okkur úr öllum áttum af auglýsingum, hvort sem er í sjónvarpi, útvarpi eða á við og dreif um vegi landsins. Okkur er sagt á hverjum degi að nýjasta nýtt er komið með ótal fitusum sem enginn má láta framhjá sér fara. Ef fyrirtækjum tekst ekki að veiða hinn almenna kúnnna með venjulegum aðferðum, þá eru vörurnar settar í glanspappír og merktar sem „Limited Edition“ eða „Collector's Edition“ sem innihalda lítið umfram upprunalega vöruna en er samt talsvert dýrari. Allt þetta eiga einstaklingar að kaupa jafnóðum og gildir einu hvort að þeir hafi efni á því eða ekki. Ef mann vantar pening, þá er maður alltaf með kreditkortíð við höndina til að „redda sér“.

Verð er viss kjarni í öllu þessu máli, en sem einstaklingar viljum við eiga flottustu hlutina. Það mætti því segja að almenningur sé að mótmæla verði á affreyngarefni með því að sækja sér efni ólöglega. Einnig er hægt að sjá ákveðna óánægju í almenningi gagnvart fyrirtækjum, sem ýtir undir ólöglegt niðurhal. En hvers vegna er almenningur svona bitur?

Þegar dollarinn og/eða evran rísa upp úr öllu valdi þá eru fyrirtæki oftast fljót að hækka verð sín samstundis í samræmi við nýjustu gengin. Almennigur kvartar þá og kveinar en fyrirtækin þýlja upp ástæður sínar og afsakanir eins og elskhugi þylur ástarljóð til ástar sinnar. Fólk bitur þá í hið súra og sættir sig að einhverju leyti við hækkun verðs. Hljóðið er aftur á móti annað þegar gengi dollarans eða evrunnar lækkar, en þá er hvergi hægt að sjá lækkun á þeim vörum sem höfðu hækkað nokkuð áður vegna gengisbreytinga. Þá birtast á svið ýmsir menn í fararbroddi fyrirtækja sem tjá sig um gang mála og segir almúginum að þeir hlutir sem eru enn háir hafi upprunalega verið keyptir meðan gengið var hátt. Þarna strax kemur upp ákveðinn tvískinnungsháttur sem hefur gert almenning graman. Ef varan er keypt með svona miklum fyrirvara, hvers vegna var hún þá svona fljót að hækka þegar gengið breyttist fyrst? Á meðan fyrirtæki ljúga að viðskiptavinum til að féflétta þá sem mest, þá ætlast þeir einnig til að viðskiptavinir greiði fyrir allt og ekkert.

Kúltúrsjokk í Hollandi

Ragnhildur Ágústsdóttir
ragnhildura02@ru.is

Stórskemmtileg námsferð til Rotterdam

Ég kom í skólann, örlítið of seint eins og venjulega, nuddaði stírnarnar úr augunum og geispaði ógurlega, kveikti á tölvunni og opnaði tölvupóstinn. Nei sko, þarna var eitthvað áhugavert. Skólinn var að auglýsa eftir fólki til að skipuleggja nýstárlegt námskeið sem enn var aðeins ómótaðar hugmyndir á blaði. Það eina sem var vitað með vissu var að hluti námskeiðsins færi fram Hollandi, þar sem einni viku yrði varið í hinni heimsfrægu hafnarborg, Rotterdam. Allt þetta var í tengslum við evrópsk samtök háskólastudenta sem kallast Eurotour og stóð nú til boða á fyrsta skipti á Íslandi. Forvitni mín var vakin. Þetta var eitthvað öðruvísi og spennandi og það tók mig ekki nema nokkrar sekúndur að ákveða mig – auðvitað tæki ég þátt í þessu!

Við vorum fjögur úr röðum nemenda sem tókum að okkur skipulagningu námskeiðsins í samvinnu við starfsmenn skólans. Námskeiðið þurfti ekki aðeins að vera akademískt og krefjandi heldur einnig áhugavert svo einhverjir nemendur fengjust til að taka þátt í því. Smátt og smátt fór að komast betri mynd á þetta. Fyrirlestrar og yfirferð námsefnisins færi fram á síðustu vikum annarinnar. Eftir að eiginlegum skóla lyki yrði svo tveimur vikum varið í skiptiprógramm, þar sem við myndum fara til Rotterdam í eina viku og gista hjá hollenskum háskólastudentum, en þeir myndu svo koma með okkur heim til Íslands og dvelja vikutíma heima hjá okkur. Að lokum þyrftu þátttakendur námskeiðsins að ljúka við ritgerð sem kæmi til með að gilda 75% af lokaeinkunn. Skipulagsnefndin var nokkuð sátt við áætlunina og því var orðið tímabært að krossleggja fingurna og auglýsa námskeiðið fyrir nemendum á öðru ári.

Viðbrögðin voru nokkuð góð, rétt tæplega þrjátíu nemendur skráðu sig til leiks og því var kominn tími til að láta hendur standa fram úr ermum. Í kjölfarið hófst afar annasamur tími. Hlutverk okkar fjögurra sem tókum að okkur undirbúning og skipulagningu var nefnilega rétt að hefjast. Okkar meginhlutverk fólst fyrst og fremst í því að skipuleggja vikuna hér heima frá A til Ö. Auk þess þurftum við að gera allt sem í okkar valdi stæði til að halda kostnaði vegna námskeiðsins í algjöru lágmarki og reyna eftir fremsta megni að fá styrktaraðila okkur til aðstoðar. Þetta tókst allt saman þökkalega og Landsbankinn var fremstur meðal jafningja í að styrkja ferðina. Að lokum var því ekkert að gera nema bíða.

Námskeiðið hófst og jafnt og þétt jókst spennan fyrir Hollandsferðinni. Á sama tíma fækkaði smám saman í hópnum sem ætlaði til Hollands, í flestum tilfellum vegna fjárhagslegra ástæðna, og að lokum vorum við í kringum tuttugu sem héldum af stað til Keflavíkur með troðfullar ferðatöskur. Mörgum okkar til mikillar ánægju var seinkun á flugvælinum í London sem gerði það að verkum að við náðum að horfa á Ísland taka þátt í Eurovision. Þegar til Rotterdam var komið tók ekki langan tíma að koma öllum heilum og höldnum á réttan stað – heim til þeirra aðila sem bar ábyrgð á þeim meðan á Hollandsdvölinni stæði. Það var einmitt þá sem flestir í íslenska hópnum áttuðu sig á því að þetta yrði allt öðruvísi reynsla af útlöndum en menn eiga að venjast.

Daginn eftir urðu flest okkar fyrir smávægilegu kúltúrsjokki. Að vakna upp í Hollandi í litilli, ókunnugri og oftast nær svolítið draslaralegri stúdentaíbúð var hlutskipti flestra. Þetta var allt ákaflega absúrd. Það var þó ekkert annað í stöðunni en að drífa sig í sturtu, gleypa í sig smávægis morgunmat og hendast út svo komið yrði á fundarstað á réttum tíma, nánar tiltekið á slaginu níu. Fyrsta morguninn, eins og oft síðar í vikunni, var fundarstaðurinn í skólanum þeirra, Erasmus, þar sem dagurinn hófst á fyrirlestri um Evrópusambandið. Þetta var ferlega áhugavert enda kennarinn góður en það sem vakti athygli mína var hversu frjálsslegar reglurnar voru. Flestir voru með mat og

Hópurinn með Ólafi R. Grímssyni, forseta Íslands

drykk í tímanum og kjömsuðu á því sem mest þeir máttu og kennaranum virtist vera nákvæmlega sama enda kannski ekki furða, fyrirlestrasalurinn var geysistór, slagaði langt upp í stóra salinn í Háskólabíói. Eftir að fyrirlestrarinn voru afstaðnir var hafist handa við raunhæft verkefni um hin ýmsu lönd innan Evrópusambandsins sem endaði með fyrirlesturum af hálfu nemenda.

Dagskráin í Hollandi var gríðarlega þétt. Meðal annars var farið var í heimsókn í nokkur stórfyrirtæki þar sem fræðst var um starfsemi þeirra. Heineken var eitt þeirra þar sem reksturinn var kynntur og hópurinn leiddur í gegnum verksmiðjuna. Óhætt er að segja að þar hafi verið um afar tilkomumikla sjón að ræða. Einnig var farið í leiðangur um hið risastóra hafnarsvæði Rotterdam þar sem við fengum nasasjón af ótrúlegri sjálfvirkri affermingartækni. Að lokum var farið í höfuðstöðvar Shell þar sem gríðarflottur fyrirlestur var haldinn um starfsemi Shell, einkum um vetnistilraunir á þeirra vegum víðsvegar um heiminn, meðal annars á Íslandi. Þetta var sérlega áhugaverð heimsókn, enda sköpuðust miklar umræður um vetnisframleiðslu, notagildi vetnis umfram hefðbundin eldsneyti og framtíðina á eldsneytismarkaði.

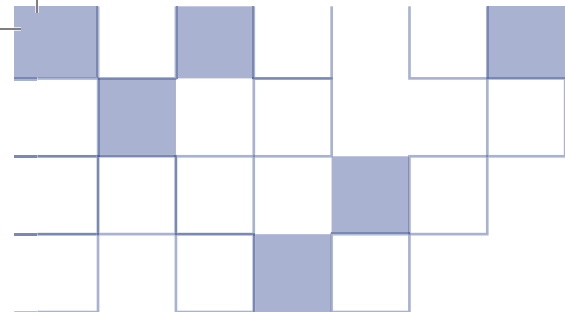
Dagskráin innihélt þó aðeins fleira en fyrirlestra og fyrirtækjaheimsóknir. Hin víðfræga höfuðborg Hollands, Amsterdam, var sótt heim og þá fyrst fengum við Íslendingarnir kúltúrsjokk þegar gengið var í gegnum rauða hverfið svokallaða. Okkur þótti þetta allt ákaflega framandi enda ekki á hverjum degi sem maður rekur augun í vændi – og það meira að segja löglegt. Það var undarlegt að heyra sögur um verkalýðsbaráttu vændiskvenna og enn undarlegra var að ganga um sólbakaðar hellulagðar göturnar og finna sterkan þef leggja fyrir vitin þegar gengið var fram hjá litlum kaffihúsum á 20 metra fresti. Auk þess er óhætt að segja að hollenskir háskólanemar séu duglegir við að lyfta glösum og því var oft glatt á hjalla á kvöldin.

Þrátt fyrir vel heppnaða viku leið okkur Íslendingunum þó flestum vel með að halda heim á leið. Þegar þá var komið vorum við búin að kynnst Hollendingunum nokkuð vel og það var því líf og fjór á leiðinni til baka. Við komuna til Íslands hófst hlutverk okkar fjörmennningu fyrir alvöru. Skipuleggja þurfti hvernig fólk kæmist milli staða og hollensku nemendurnir voru gjörsamlega agndofa yfir því að flest okkar ættu sinn eigin bíl. Auk þess fannst þeim húsakostur flestra ótrúlega góður samanborið við það sem þau þekktu. Þau bjuggu flest í stúdentaíbúðum þar sem þau höfðu yfir einu litlu herbergi að ráða og svo var um sameiginlega salernis-, sturtu- og eldhúsaðstöðu að ræða. Hér heima áttu flestir sína eigin íbúð og það þótti þeim sérlega tilkomumikið.

Dagskráin hér heima var sennilega ívið afslappaðri en það sem við áttum að venjast í Hollandi. Að sjálfsögðu þurftum við að sækja fyrirlestra í skólann og auk þess var farið í vel heppnaða heimsókn í vöruhótel Eimskipa þar sem við vorum leidd í allan sannleika um starfsemi Eimskips og birgðastýringu vöruhótsins. Fyrirtækið Medcare var einnig sótt heim þar sem kynning var haldin á sjúkdómum eins og kæfisvefni og öðrum sjúkdómum sem hrjá fólk í svefni um allan heim og lausnum Medcare á þessum vandamálum. Jafnframt var ekki annað hægt en að kanna nánar vetnisframleiðslu Skeljungs á Íslandi sem vakti mikla lukku, einkum meðal hollenskra gesta okkar. Enginn annar en forseti Íslands, herra Ólafur Ragnar Grímsson, tók á móti þrúðbúnum hópnum á Bessastöðum einn daginn. Þegar hollensku stúdentarnir fréttu af þessu urðu þau mörg hver furðu lostin og ekki dró úr undruninni þegar komið var á Bessastaði og þau gengu inn í forsetasetrið án nokkurrar öryggisgæslu. Og þegar forsetinn birtist og gantaðist um hitt og þetta í hollensku samfélagi dattu kjálkarnir langleiðina niður á bringu okkur hinum til mikillar kátínu.

Við Íslendingar erum flest gríðarlega stolt af óvenjulegri náttúru okkar og því tókum við þau með í ferð á Þingvelli, Gullfoss og Geysi og enduðum á Hafinu Bláa, glæsilegum fiskréttarstað í næsta nágrenni við Stokkseyri. Að sjálfsögðu var einnig haldið í Bláa lónið og auk þess voru hollensku nemendurnir flestir æstir í að fara í hvalaskoðun sem þau og gerðu. Þau voru í skýjunum að viku lokinni, Íslandskynningin gulltryggð og við hin hugsuðum: „Því miður er þetta loksins búið!“

Sameinaður vísinda-, viðskipta- og lagaháskóli Íslands í Garðabæ

Jafn umfangsmikill titill eins og hér að ofan hlýtur að verðskulda umfangsmikið, eða í það minnsta umtalsvert, svæði til athafna. Framtíðarstaðsetning framtíðarskóla, vonandi með betra nafni, er mál-efni sem fáir stúdentar hafa léð máls á. Sem borinn og barnfæddur Garðbæingur vil ég gera breytingu þar á – og auðvitað halda með mínu liði.

Eftir að ljóst varð að Tækniháskóli Íslands og Háskólinn í Reykjavík myndu ganga í eina sæng ásamt tveimur nýjum deildum, verkfræðideild og kennslufræðideild, hlaut sú spurning að vakna hvar staðsetja ætti hinn nýja skóla. Ég gef mér þá forsendu að eitt af skilyrðum sameiningar sé að hinn sameinaði háskóli verði undir sama þaki í rýmri merkingu. Með því er átt við, að háskólinn verði allur á sama stað, þótt minniháttar vegalengdir geti skilið einstaka byggingar hans að.

Núverandi húsnaði THÍ skilst mér á stjórnendum HR að sé ónothæft. Núverandi húsnaði HR rúmar ekki annan skóla og tvær nýjar deildir til viðbótar. Það er þegar orðið þröngt um okkur fyrir 100.000 kr. á önn.

Háskólinn á förum

Að þessu sögðu er ljóst að einhverjar breytingar þarf að gera. Skoðum fyrst hvaða ráðstafanir er hægt að gera með núverandi húsnaði. Tekið skal fram að það eru ekki sjónarmið sérfræðinga sem hér koma fram, aðeins vangaveltur og getgátur frá undirrituðum. Önnur hver hugmynd kann að vera ólögleg, óframkvæmanleg og það sem verra er – skerða útsýni íbúanna í kring.

Í fyrsta lagi mætti bæta einni álmu við núverandi HR. Skjólsælt yrði í portinu, en að því gefnu að slík álma væri ekki 12 hæða turn, myndi hún í mesta lagi bæta úr núverandi húsnaðiseklu HR og rúma kennslufræðideild, mastersnámið í lögfræði og endurskoðun, auk einhvers hluta af kennslu í núverandi rekstrardeild THÍ.

Í öðru lagi mætti, ásamt álmunni, taka Morgunblaðslóðina undir hinn nýja sameinaða háskóla. Ef samningar tækjust og hægt væri að reisa þar nýtt húsnaði mætti ímynda sér að vandi skólans væri leystur um einhvern tíma. Ég á samt erfitt með að telja sjálfum mér trú um að þeir aðilar, sem nýverið keyptu Moggahúsið, hafi hugsað sér að reisa þar háskóla. Ég er ekki jafn sleipur í reikningi og þeir í viðskiptadeildinni en mér sýnist í fljótu bragði að hagkvæmara sé að reisa verslunarhúsnaði eða íbúðabyggð á svæðinu.

Í þriðja lagi eru það glergöng yfir Reykjavíkurvegin og byggingar á svokallaðri Veðurstofulóð. Að því er mér skilst er það svæði friðað sökum þess að veðurmælitækin hafa verið þar frá upphafi veðurmælinga, eða þar um bil. Með því að fjarlægja þau yrði til skekkja á öllum samanburðar mælingum á veðri það sem eftir væri.

Sé ofangreint satt og rétt er nauðsynlegt að jata eitt. Háskólinn í Reykjavík er á förum.

Byggingalóðir fyrir nýtt háskólasvæði eru ekki á hverju horni í Reykjavík. Ef hugmyndin er að halda sig innan Reykjavíkur kemst Vatnsmýrin næst því að bjóða upp á gott svæði. Á því svæði yrði þó mjög erfitt fyrir sameinaðan skóla að aðgreina sig frá Háskóla Íslands. Hvorugur stóru flokkanna í borgarpólitíkinni virðist vera með skýra sýn á hvað gera eigi við svæðið. Í ljósi þess að líklega þyrfti að breyta aðalskipulagi Reykjavíkurborgar til að koma skólanum fyrir gæti töluverður tími liðið þangað til unnt væri að hefja byggingu skólans. Í breytingastjórnun þykja það viðurkennd fræði að, ef samrunar eigi að heppnast vel, sé frá upphafi nauðsynlegt að hafa nálægð milli þeirra sem eru að sameinast.. Það gæti reynst hinum nýja skóla erfitt að skjóta rótum ef hann væri tvískiptur til lengri tíma.

Eftir allt ofansagt vil ég koma að kjarna þessarar greinar, þ.e. kostum og mögulegum ókostum þess að flytja hinn nýja skóla í Urriðarholti í Garðabæ. Já væri þetta ekki ágætt nafn á háskólann okkar ef hann flytti. „The New University of Iceland“, sem sagt alltaf ferskur og í takt við tímann.

Urriðaholtið er gegnt fyrirtækinu Marel (hinum megin við Reykjanesvegin) í mikilli náttúruperlu með Heiðmörkina austan við golfvelli á þrjá vegu.

Ég hef rætt við töluverðan fjölda nemenda um mögulegan flutning í Garðabæ og ætla því hér að koma með mín sjónarmið varðandi þá þætti sem nemendur hafa talið neikvæða við flutninginn, auk þess að kynna lítillega það sem ég veit um þá undirbúningsvinnu sem átt hefur sér stað í Garðabæ.

Staðsetning

Fyrst ber auðvitað að fjalla um það sem allir nefna, að skólinn verði svo langt í burtu. Um aldamótin setti danskur skipulagsfræðingur fram hugmyndir um byggð á Öskjuhlíð. Þá náði byggðin í Reykjavík lítið út fyrir kvosina og hugmyndin þótti því algerlega fráleit. Að sama skapi þóttu hugmyndir Guðjóns Samúelssonar um háborg, þar á meðal háskóla, á Skólavörðuholti óraunhæfar. Þetta sýnir nauðsyn þess að horfa langt fram á veginn þegar ákvarðanir af þessu tagi eru teknar.

Ef við skoðum þróun byggðar í Reykjavík á síðustu áratugum er ljóst að miðja höfuðborgarsvæðisins er um þessar mundir í kringum Mjóddina og í Smáranum. Það væri ábyrgðarleysi gagnvart framtíðarnemendum að skoða ekki flutninginn í stærri tímaramma. Við þurfum að hugsa háskólanum staðsetningu til minnst 50 ára. Að mati þeirra sérfræðinga sem ég hef rætt við er ljóst að á þessum tíma, og reyndar töluvert fyrir, mun Garðabær verða miðja höfuðborgarsvæðisins. Helgast þetta af því að byggingarland fyrir norðan Reykjavík er að klárast. Undirlendi hentugt til byggingar er mest suður með sjó og því óhjákvæmilegt að uppbygging haldi þar áfram um ókomin ár. Líklegast verður það með tímanum svo að Reykjanesbær verði hluti höfuðborgars-

Andri Gunnarsson
andri02@ru.is

Garðabær góður kostur

væðisins líkt og Mosfellsbær í dag. Staðsetningin getur af þessum sökum ekki talist annað en kjörin.

Samkeppnisfærni

Nokkrir töldu að samkeppnisfærni skólans myndi minnka við flutning í Garðabæ. Samkeppniráð hefur fjallað um landfræðilegan samkeppnismarkað fyrir ís. Var það niðurstaða þess að allt höfuðborgarsvæðið væri í samkeppni þar sem fólk væri tilbúið til að keyra í allt að 20 mínútur til að kaupa ódýrari ís. Ég er sannfærður um að eitthvað svipað eigi við um framtíðarmenntun fólks.

Flestir sem keyra um götur Reykjavíkur á morgnana þekkja hvernig umferðin er. Á morgun skuluð þið líta á þá sem eru að fara í gagnstæða átt við ykkur, á leið til Kópavogs, Hafnafjarðar eða Garðabæjar. Reykjanesbrautin þar sem skólinn skal rísa verður bráðum tvöfölduð. Fá umferðarljós eru á veginum. Líklegast verða nemendur fljótari að keyra til Garðabæjar næstu áratugi en að keyra t.d. í Vatnsmýrina þótt hún sé e.t.v. töluvert nær í kílómetrum talið.

Skortur á þjónustu

Fjöldi nemenda hafði áhyggjur af því að háskólasamfélag í Urriðaholtinu myndi ekki bera þá grunnþjónustu sem nauðsynleg er í kringum háskóla. Ef við skoðum aðal-skipulag Garðabæjar og áætlanir bæjaryfirvalda má fljótt sjá að þetta á ekki við rök að styðjast. Þvert á móti ætti uppbyggingin sem Garðabær hyggst fara í að hugnast mörgum nemendum.

Sem dæmi:

Í landinu mun rísa þétt 3500 manna íbúðabyggð. Íbúðabyggðin er hönnuð með óformlega tengingu við háskólann.

Garðabær mun reisa þrjá nýja leikskóla á svæðinu með sérstakri tengingu við háskólann. Þeir nemendur sem eiga börn ættu sérstaklega að horfa til þessa þáttar. Garðabær reisir sundlaug, heilsugæslu, íþróttamiðstöð, barnaskóla og hugsanlega kemur nýr framhaldsskóli á þetta svæði. Allt tengt háskólanum.

Stúdentagarðar og nemendur sem byggja þar eru ekki inn í þessari tölu, enda veit ég ekki hver hugsun byggingafélags námsmanna (BN) er til framtíðar, en telja verður öruggt að félagið vildi reisa stúdentaíbúðir á svæðinu.

Með 3500 manna byggð og 3000 manna vinnustað er komin nægjanlegur fjöldi til að bera þá þjónustu sem talað er um. Sá möguleiki er einnig í stöðunni að rannsóknarstofnanir, Listaháskóli Íslands og ýmis fyrirtæki komi til með að starfa á svæðinu, en þessum aðilum hafa þegar verið boðnar lóðir. Persónulega tel ég ekki nauðsynlegt fyrir ákvörðun um flutning að slíkt þekkingarsamfélag komi til, en það væri óeitanlega spennandi kostur.

Hér má einnig nefna að IKEA mun á næsta ári reisa nýja risaverslun á svæðinu. Það er mat sænska húsgagnarisans að um framtíðarstaðsetningu sé að ræða.

Umfangsmikil undirbúningsvinna

Tæplega 300 manns hafa komið að skipulagningu Urriðaholtsins með einum eða öðrum hætti. Ég vil hvetja alla til að kynna sér þær hugmyndir sem fram hafa komið um skipulag svæðisins á vef Garðabæjar www.gardabaer.is. Ég hef ekkert fjallað um

þá hugmyndafræði sem býr að baki skipulagningu svæðisins og háskólasamfélagsins. Sú grein verður að biða betri tíma enda mörk á því plássi sem mér er úthlutað til skrífa. En svo nemandur hafi tækifæri til að kynna sér þetta að einhverju leyti hvet ég fólk til að skoða heimasíðuna www.hlt.dk en það er heimasíða fyrirtækisins Hennig Larsen Tegnestue sem er mjög virt arkitekta- og skipulagsfyrirtæki. Leitað hefur verið til þeirra um hugmyndir að skipulagningu háskólasamfélags í Urriðaholti. Á síðunni má meðal annars skoða hönnun þeirra (og hugmyndafræði) á IT University í Danmörku.

Einstakt tækifæri

Því miður kem ég ekki öllu því að sem ég vil segja um kosti þess að flytja skólann í Garðabæ í þessari stuttu grein. Ég vona þó að nemendur fái nasasjón af því einstaka tækifæri sem það er að byggja upp háskóla „campus“ frá grunni. Reisa á háskólasamfélag á holti sem mun verða fyrsta stóra kennileitið sem útlandingar sjá á leið sinni frá Keflavíkurflugvelli, þekkingarsamfélag mun gnæfa yfir bæinn, samtengt þeirri einstöku náttúruperlu sem Urriðaholtið er.

Að flytja Háskólann í Garðabæ er stórkostlegt tækifæri. Tækifæri til að skapa eitthvað af slíkri stærðargráðu að það er algjörlega óþekkt hér á landi.

Maður þarf ekki að vera Garðbæingur til að vera heillaður af hugmyndinni.

Smyrja

100% MJÚK ÚR ÍSSKÁP

0% KÓLESTERÓL

0% TRANSFITUSÝRUR

LÉTT MEÐ SMJÖRBRAGÐI

www.smyrja.is

... brrjálað!

Teikning eftir Svan Björnsson

Sú endaleysa sem ég hef lent í vegna útlánareglna Lánasjóðs Íslenskra Námsmanna, (LÍN) og þeirra viðbragða sem ég hef fengið þar á bæ undir forystu Gunnars nokkurs Birgissonar (sem í besta falli getur flokkast undir dónaskap) er kveikja númer 1 að þessari grein. Annað sem jafnframt spilar stóran þátt í þeirri ákvörðun minni að setjast niður við skrif þessi eru aðgerðir... eða öllu heldur aðgerðarleysi Bandalags Íslenskra Sérskóla Nema (BÍSN) í þessu máli.

Ég ætla mér ekki að fara í eitthvað skítkast hér með því að rekja þá sögu, heldur snúa mér beint að kjötinu, þ.e. hvernig útlánareglur LÍN brjóta í bága við stjórnarskrá lýðveldisins og lög nr. 21 frá 1992, lög um Lánasjóð íslenskra námsmanna. Í fyrstu mun ég fara yfir atriði í stjórnarskránni sem að mínu mati skipta máli, síðan mun ég skoða löginn um LÍN og að lokum útlánareglur LÍN og bera þær saman við löginn og stjórnarskránni. Eftir að ég fór að snudda í þessu, bar ég hugrenningar mínar undir einn ráðgjafa LÍN og fékk þetta svar til baka:

„Það er nú bara nær ómögulegt að hefja nám aftur eftir hlé“

Þetta lýsir að mínu mati ágætlega því hugafari sem ríkir innan þessarar stofnunar og við lestur þessarar greinar er ágætt að hafa þetta í huga, en snúum okkur að kjötinu.

Stjórnarskráin

Til að byrja með skulum við skoða aðeins stjórnarskránni, í 2. mgr. 76. gr. stendur:

„Öllum skal tryggður í lögum réttur til almennrar menntunar og fræðslu við sitt hæfi.“

Hér má að sjálfsögðu deila um það hvort orðalag stjórnarskrárinnar eigi eingöngu við um framboð á menntuninni sjálfri, eða hvoru tveggja, framboði og aðgengi. Um þetta eru menn ekki sammála og fróðlegt væri að sjá rökstutt álit einhverra sérfróðra aðila á því (eins og reyndar um allt það sem hér kemur fram). Ég er þeirrar skoðunar að orðalagið tákni hvoru tveggja, framboð og aðgengi, enda hvers virði væri framboðið ef ekkert væri aðgengið og dæmi nú hver fyrir sig.

Næst skulum við skoða jafnræðisreglu stjórnarskrárinnar, en hana er að finna í 1. mgr. 65. gr. og stendur þar:

„Allir skulu vera jafnir fyrir lögum og njóta mannréttinda án tillits til kynferðis, trúarbragða, skoðana, þjóðernisuppruna, kynþáttar, litarháttar, efnahags, ættarnis og stöðu að öðru leyti.“

Það er eins með þetta, menn eru ekki allir á eitt sáttir um túlkun á þessu atriði, þó eru menn almennt sammála um að hún bannar mismunun á „ómálefnalegum grunni“, þ.e. ef gildir ástæður eru á bak við mismunun er hún leyfð, en annars ekki. Gott dæmi um þetta eru löginn um hátekjuskatt, þau mismuna mönnum, en eftir reglum sem byggðar eru á málefnalegum grunni. Stjórnarskránni er hægt að finna á vefslóðinni: <http://www.althingi.is/lagas/nuna/1944033.html>

Lögin um LÍN

Þá skulum við skoða hvernig löggjafanum gekk að uppfylla ákvæði stjórnarskrárinnar með lögum um Lánasjóð íslenskra námsmanna nr. 21/1992, en í 1. gr. segir:

„Hlutverk Lánasjóðs Íslenskra námsmanna er að tryggja þeim sem falla undir lög þessi tækifæri til náms án tillits til efnahags. Sjóðurinn veitir lán til framhaldsnáms við skóla sem gera sambærilegar kröfur til undirbúningsmenntunar og gerðar eru til háskólanáms hérlendis“

Enn og aftur eru skiptar skoðanir um túlkun á þessu, sumir (þar á meðal þekktir lögmenn) vilja meina að hér sé um heimildarákvæði, að sjóðnum sé heimilt að veita þeim sem undir lög þessi falla tækifæri til náms án tillits til efnahags. Að mínu mati er þetta nokkuð skýrt og ekki um heimildarákvæði að ræða, heldur er lánasjóðnum gert skylt að tryggja þeim sem vilja tækifæri til náms á háskólastigi án tillits til efnahags. Ef sú skoðun mín er rétt hefur löggjafanum tekist ágætlega til og markmiðum stjórnarskrárinnar hefur þá verið náð hvað þetta varðar.

Í 3. gr. sömu laga segir:

„Miða skal við að námslán samkvæmt lögum þessum nægi hverjum námsmanni til að standa straum af náms- og framfærslukostnaði meðan á námi stendur að teknu tilliti til fjölskyldustærðar námsmanns. Stjórn sjóðsins er heimilt að taka tillit til búsetu og annarra atriða er áhrif kunna að hafa á fjárhagstöðu námsmanns. Stjórn sjóðsins setur nánari ákvæði um úthlutun námslána.“

Enn og aftur eru menn ekki sammála um túlkun. Sumir (þar á meðal þekktir lögmenn) vilja meina að hér sé aftur um heimildarákvæði að ræða, en ég fæ ekki betur séð en að Lánasjóðnum sé gert skylt að miða við að námslánin nægi hverjum námsmanni til að framfleyta sér og fjölskyldu sinni meðan á námi stendur, en stjórn sjóðsins sé heimilt að setja reglur sem taka mið af búsetu og öðrum atriðum. Ef túlkun mín er rétt hefur löggjafanum líka tekist ágætlega til hér, hann gætir í hvívetna þess að ákvæði stjórnarskrárinnar séu ekki brotin, öllum tryggður jafn réttur til náms og jafnræðis gætt. :-)

Lögin er hægt að finna á vefslóðinni: <http://www.althingi.is/lagas/nuna/1992021.html>

Sigurður Þór Garðarsson
stg@thi.is

Útlánareglur LÍN

Nú berast böndin að LÍN og þeim úthlutunarreglum sem stjórn sjóðsins er skylt að setja. Byrjum á því að skoða hvernig Lánasjóðurinn tryggir 1. gr. laganna um Lánasjóðinn:

Í gr. 3.1. er grunnframfærslan skilgreind, þ.e. hvað miðað er við að framfærsla eins námsmanns sé mikil.

Ekki ætla ég að leggja mat á það hvort sú grunnframfærsla sem nefnd er í þessari grein sé „rétt“, en mér finnst þó ljóst að hér sýnir Lánasjóðurinn í að minnsta viðleitni til að tryggja námsmanninum framfærslu, þó hvorki sé náð lágmarksákvæðum kjarasamninga, né atvinnuleysisbóta. Fyrir þá sem vilja skoða þetta nánar er bent á grein um það sem birtist í Háskólablaðinu í fyrra.

Gr. 3.2. er svo nánar tekið á framfærslu námsmanns, þar er á mjög svo ruglingslegan hátt vísað í fjölmargar greinar í 4. kafla.

Í þessari grein virðist vera gerð máttlaus tilraun til að fullnægja 3. gr. laganna um LÍN, en til að sjá árangurinn skulum við kíkja á greinarnar í 4. kaflanum.

Í gr. 4.1. og 4.2 er tekið á því hvernig skerða eigi lán til námsmanns eftir því hvar hann býi og hvernig tekjur hann hafi.

Hér er stjórn Lánasjóðsins komin út á hálán is. Hún er farin að mismuna mönnum eftir búsetu og tekjum. Skoðum þessar greinar m.t.t. jafnræðisreglunnar og hins „málefnalega grunns“. Námsmaður sem ekki þarf að standa straum af húsnæðiskostnaði fær því minni lán en aðrir sem nemur u.þ.b. sömu upphæð og húsnæðiskostnaðurinn er (að mati LÍN). Þetta er í að minnsta tilraun til að vera nokkuð sanngjarnt og get ég ekki séð annað en hinum „málefnalega grunni“ sé haldið hvað þetta atriði varðar. Sami nemandi getur einnig átt von á því að útlán til hans skerðist í réttu hlutfalli við tekjur hans (33%), en án tillits til fjölskylduáðstæðna. Hvað er að gerast hér? Er þessi skerðing gerð á hinum „málefnalega grunni“ eða hvað? Hér sitja þeir saman við borð, átján barna faðir í Álfheimum og einstæðingurinn sem hefur ekki fyrir neinum að sjá nema sjálfum sér og sett eru sömu mörk um tekjuhámark, óháð því hvaða þörf þeir hafa til framfærslu á fjölskyldu sinni. Jafnræðisreglan er hér mölbrotin, enda til hvers í ósköpunum ættu þessi háu herrar að fara eftir einhverju eldgömlu plaggi (stjórnarskránni) þegar til er nýtt og betra plagg, sem stjórn LÍN samdi líka sjálf (útlánareglur LÍN)?

Útlánareglur LÍN er hægt að finna á vefslóðinni: http://www.lin.is/Log_og_reglur/Uthlutunarreglur_2004-2005/uthlutunarreglur_2004-2005.html

Nánar um skerðingarákvæðin (refsingarákvæðin)

Til að þú, lesandi góður, getir gert þér betri grein fyrir þessum refsingarákvæðum, þá eru þau þannig að námsmaður sem:

býr í eigin húsnæði eða leiguhúsnæði fær skerðingu á námslán sín sem nemur 33% tekna hans umfram 300.000

býr í foreldrahúsum fær 30% flata skerðingu vegna þess og að auki skerðingu sem nemur 33% tekna hans umfram 238.000

hefur lægri tekjur en 1.109.432 getur sótt um undanþágu frá því að greiða föstu greiðsluna (52.698 kr)

Eins og sjá má á þessum refsingarákvæðum eru með þeim brotin ákvæði stjórnarskrár og laga um Lánasjóðinn, því ekki er tekið tillit til þeirra atriða sem löginn og stjórnarskráin gera kröfu um heldur er þeim námsmanni refsað sem hefur fyrir mörgum að sjá.

Ef borin eru saman dæmin um átján barna föður í Álfheimum og einstæðinginn sem ég nefndi áðan, og gert ráð fyrir að báðir aðilar séu nákvæmlega matvinnungar samkv. skilgr. LÍN, þá er einstæðingnum lánað nákvæmlega fyrir því sem LÍN metur sem framfærslu hans. Föðurnum er hinsvegar refsað um tæplega 1.050 þúsundir króna, þ.e. lán hans eru skert um tæp 900 þús. og að auki þarf hann að greiða rúmleg 150 þús. til LÍN.

Í þessu tilfelli er tekið frekar ýkt dæmi hvað barnafjölda varðar (18 stk.), en á móti kemur að gert er ráð fyrir því að báðir aðilar séu nákvæmlega matvinnungar áður en nám hefst. Ef hinsvegar yrði reiknað með að báðir aðilar ynnu sér inn það sem LÍN skammtar á refsingar, 600.000 á fyrstu sjö og hálfum mánuðum ársins, yrði munurinn enn meiri á útlánaþörf og ráðstöfunarfé.

Að lokum

Þú, lesandi góður, getur nálgast reiknilíkan á slóðinni: www.bladid.is/LIN og leikið þér að þessum tölum fram og til baka, en niðurstaðan verður alltaf sú sama:

„Útlánareglur LÍN brjóta í bága við stjórnarskrá lýðveldisins og löginn um LÍN.“

Á sömu slóð má finna fjögur eyðublöð og eru þrjú þeirra fyrir þrjá fyrstu fasana í kærufelínu sem þú, lesandi góður, þarft að fara í gegnum ef þú telur á rétti þínum brotið. Ef þú vilt kæra úrskurð LÍN um námslán þín er þér velkomið að nýta þér þessi eyðublöð. Rétt þykir mér að taka fram að það er yfirlýst stefna LÍN að hafna öllum þessum kærum sem berast án málefnalegrar meðhöndlunar. Síðasta eyðublaðið er svo fyrir þá sem vilja mótmæla framtaksleysi BÍSN í þessu máli, en þeir hafa allan tímann vítað af gangi mála og ekkert aðhafst. Ég a.m.k. ætla mér ekki framar að greiða félagsgjöld til þeirra.

Eins og glöggst má sjá á þessu, er ég búinn að leggja á mig mikla vinnu og fyrirhöfn í þessu máli og ljóst er að ég sé aldrei krónu frá LÍN, þar sem mitt ferli eyðilagðist vegna formgalla af minni hálfu, sem fólst í því að mitt bréf barst þrem dögum of seint... helv. góð afsökun þar fyrir þessa háu herra.

Ég vil hér með kalla eftir álitum sérfróðra aðila um grein þess, og eins frá þeim sem ætla sér að nýta sér þetta, eða vilja bara hafa samband við mig af einhverri annarri ástæðu.

Merkur áfangi í sögu lagadeildar

Meistaránám hefst við deildina í haust.

Lagadeild Háskólans í Reykjavík nær merkur áfangi í haust, þegar rannsóknartengt meistaránám til ML gráðu hefst við deildina. Grunn nám hófst við deildina í ágúst 2002 og fyrstu lögfræðingarnir með BA gráðu frá deildinni útskrifast á þessu vori. Stofnun deildarinnar byggði á þeirri sannfæringu að tímabært væri að bjóða uppá samkeppni í lagánámi hér á landi, reista á hlutverki Háskólans í Reykjavík og þeirri hugmyndafræði og áherslum sem skólinn stendur fyrir. Inntak meistaránámsins og skipulag er þessu til enn frekari staðfestingar.

Pórrur S. Gunnarsson
forseti lagadeildar HR

Því fylgja mikil forrættindi að fá tækifæri til að skipuleggja nýja lagadeild. Í þeirri vinnu hefur ávallt verið haft að leiðarljósi að deildin byði vandað og nútímalegt lagánám, þar sem miklar kröfur væru gerðar til nemenda og kennara jafnframt því sem mikil áhersla væri lögð á rannsóknir. Rannsóknartengt meistaránám endurspeglar bæði þessi meginmarkmið auk þess sem búast má við að doktorsnám hefjist við deildina innan fárra ára. Lagadeildin er vel í stakk búin til að takast á við rannsóknartengt framhaldsnám til meistara- og doktorsgráðu m.a. vegna þess hversu margir af kennurum deildarinnar hafa sjálfir lokið slíku námi.

Meistaránámið við lagadeild HR verður tveggja ára (60 eininga) nám. Það sem einkennir námið öðru fremur er rannsóknaráherslan og hversu mikið val nemendur eiga um sérhæfingu á grundvelli þeirra kjörgreina og málstofa sem í boði eru. Nemendur verða allir að ljúka þriggja eininga námskeiði í lagakenningum og vísindalegri aðferðafræði og skrifa a.m.k. 15 eininga meistararitgerð en að öðru leyti byggir námið á persónulegu og frjálsu vali hvers og eins.

Það hefur vakið mikla athygli að ekki verður gert að skilyrði fyrir inngöngu í meistaránámið að viðkomandi hafi lokið grunnnámi í lögfræði. Í þessu sambandi verður þó að hafa í huga að til að ljúka svonefndu fullnaðarprófi í lögfræði og uppfylla þar með almenn menntunarskilyrði til að gegna störfum lögmannna og dómara þarf að ljúka a.m.k. 120 einingum í lögfræði innan grunn- og framhaldsnámsins. Svigrúm þeirra sem ljúka vilja fullnaðarprófinu til að sækja menntun inná önnur svið en lögfræðina er samt verulegt eða 30 einingar af samtals 150. Slík samþætting menntunar t.d. inná viðskipta- eða tæknisvið skapar ýmsa möguleika og er í takt við sífellt auknar þverfaglegar áherslur í þjóðfélaginu. Að ljúka meistaránámi í lög-

fræði, ofan á annað grunnnám en lögfræði eða til viðbótar öðru meistaránámi, er mjög spennandi og athyglisverður kostur ekki síst vegna þeirrar sérhæfingar, m.a. á alþjóðasviði, sem býðst innan ML námsins. Sjá má fyrir fjölmarga möguleika á að stilla saman háskólamenntun með þessum hætti og opna þannig nýja og frekari starfsmöguleika.

Ýmsir þættir geta skilað nemendum einingum í ML náminu og hafa kjörgreinar og málstofur við lagadeild HR verið nefndar hér að framan auk náms í öðrum greinum en lögfræði. og meistaraprófsritgerð. Til viðbótar er rétt að nefna nám á meistarastigi við erlenda háskóla og svonefnt starfsnám.

Hluti af meistaránáminu getur farið fram í starfsnámi og skipuleggur lagadeild HR slíkt nám í samvinnu við stofnanir og fyrirtæki. Nemandi í meistaránámi við lagadeild HR getur með viðurkenndu starfsnámi fengið allt að 6 einingar metnar á grundvelli starfsnámssamninga lagadeildarinnar og einstakra stofnana og fyrirtækja. Það skilyrði er sett í reglum um starfsnámið nemandi vinni undir eftirliti umsjónaraðila að lögfræðilegu verkefni eða verkefnum sem séu sannanlega til þess fallin að auka þekkingu hans í lögfræði og hæfni til að vinna að úrlausn lögfræðilegra verkefna. Lagadeildin hefur þegar lagt grundvöll að starfsnámi við eftirtaldir stofnanir og fyrirtæki: Dómsmálaráðuneytið, Einkaleyfastofuna, Héraðsdóm Reykjaness, Héraðsdóm Reykjavíkur, Íslandsbanka h.f., Lex-Nestor lögmannsstofu, LOGOS lögmannsþjónustu, Póst og fjarskiptastofnun, Sjóvá Almennar Tryggingar h.f., Straum fjárfestingabanka h.f. og Utanríkisráðuneytið. Samningar við fleiri fyrirtæki og stofnanir eru í burðarlöðum.

Lagadeild HR væntir mikils af þeim nemendum sem stunda munu meistaránám við deildina. Deildin væntir ekki síður mikils af þeim kennurum sem valist hafa til námsins. Framundan er mikið, skemmtilegt og skapandi starf.

www.edc.is

Miðstöð Evrópuupplýsinga

European Documentation Centre

Í Miðstöð Evrópuupplýsinga Háskólans í Reykjavík finnur þú upplýsingar um:

- Evrópurétt
- Evrópusamrunann
- Efnahags- og myntbandalag Evrópu
- Samræmdar evrópskar hagtölur
- Stefnu Evrópusambandsins og stofnana þess
- Prentuð og rafræn gögn
- Evrópska efnahagssvæðið
- EFTA og stofnanir samtakanna

Lagadeild HR • Evrópuréttarstofnun HR • Bókasafn og upplýsingaþjónusta

Háskólinn í Reykjavík • Ofanleiti 2 • 103 Reykjavík

Vöruhönnun

Daði Rúnar Jónsson
dadi02@ru.is

Í haust var nemendum Listaháskóla Íslands og Háskólans í Reykjavík gefinn kostur á að taka þátt í sameiginlegum áfanga. Stúdentarnir unnu í fimm vikur saman að hönnun og markaðssetningu á vöru. Þetta var þriðja árið í röð sem þetta var gert og er afraksturinn mikið af frumlegum hugmyndum. Greinarhöfundur var einn af viðskiptafræðingunum frá HR sem tók þátt í verkefninu síðastliðið haust og öðlaðist merkilega reynslu.

Áfanginn vakti athygli mína frá fyrsta degi, því kennslan var frábrugðin því sem ég hef vanist hér í skólanum, en hún var í höndum kennara beggja skólanna. Auk þeirra hélt fólk úr atvinnulífinu fyrirlestra, meðal annars frá fatafyrirtækinu Nikita og auglýsingastofnunni Gott Fólk. Segja mátti að kennararnir hafi verið eins ólíkir og við nemendurnir. Í fyrsta tímanum mætti kennarinn úr HR í jakkafötum og útskýrði á skýran hátt líkön og kenningar á glærum. Í sama tíma mætti síðskeggaður kennari frá LHI í mussunni sinni og fjallaði um hvernig listamenn gætu komist á æðra stig í hugsun. Taldi hann vímuefni óskynsama leið til þess.

Hópinn hófst strax í fyrstu viku og fengum við hugmyndina okkar eins og flestir hópanna, með hugarflugstækni (e. brainstorming). Með því er átt við það ferli að hópurnir setjast niður og skrifi á blað allar mögulegar hugmyndir sínar, hversu vitlausar sem þær kunna að hljóma. Eftir þá vinnu flokkuðum við bestu hugmyndirnar út og kynntum þær fyrir kennurunum. Þeir lýstu svo sínu áliti á þeim og hjálpuðu okkur að finna þá réttu. Hugmyndin sem varð fyrir valinu í mínum hópi var „ættleiðing kindar“, þá helst vegna þess að hún bauð upp á mikla vinnu fyrir alla í hópnum og var líkleg til að vekja athygli.

Þar sem enginn í hópnum hafði reynslu af sauðfjárrækt hófst mikil heimildavinna. Við höfðum samband við Bændasamtökin, landbúnaðarráðuneytið og fórum meira að segja á bóndabæ í Borgarfirði. Sú heimsókn sem stóð uppúr var til Guðna Ágústssonar landbúnaðarráðherra, þar sem við ræddum við hann um viðskiptahugmyndina og „guðs lambið“. Einnig fundum við mikið af upplýsingum á netinu og í bókum um íslensku kindina.

Að bjóða fólki upp á að ættleiða íslenska kind sem minjagrip er eitthvað sem hefur ekki verið gert áður. Hinsvegar höfum við Íslendingar nýtt okkur afurðir af kindinni í margar aldir. Smám saman höfum við svo farið að selja afurðir að henni til ferðamanna t.d. skartgripir úr kindahornum, ullarvörur og ferðir, í smölun og í réttir. Ættleiðing dýra er ekki ný af nálinni, því dýraverndunarsinnar hafa um árabil gert svipaða hluti til að vernda hvali.

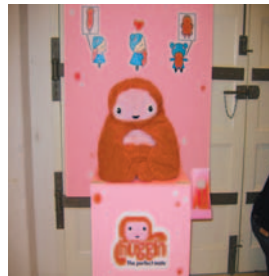
Þegar við unnum markaðsáætlunina sáum við að arðvænlegasti markhópurinn yrði líklega útlendingar sem hafa áhuga á frumlegum minjagripum. Til að ná til þeirra þyrftum við að gera pakka sem þeir gætu keypt á ferðum sínum til Íslands og tekið með sér heim. Pakkinn innihélt meðal annars:

- Viðurkenningarskjal með staðfestingu á eiganda kindar
- Mynd af kindinni
- Upplýsingar um íslensku kindina
- Bæklingur sem útskýrir eyrnamark kindar
- Lambaspörð (súkkulaðirúsinur).
- Aðgangur að gagnagrunni þar sem eigandi gæti fylgst með kindinni sinni t.d. séð þegar kindin ber lömb, lit þeirra og jafnvel ætterni kindar (hálfgerð Íslendingabók íslensku kindarinnar).

Eftir fimm vikna vinnu var komið að því að kynna bæði vöruna og markaðsáætlunina. Kynningin fór fram á Kjarvalsstöðum, fyrir framan átta þrælvana kennara námskeiðsins sem sátu í beinni röð eins og um kviðdóm væri að ræða, tilbúnir að fella dauðadóm yfir okkur. Létt yfirbragð var yfir kynningunni þar sem við settum upp léttan leikþátt í upphafi, þar sem bæði íslenski þjóð- og glímubúningurinn komu við sögu. Við þössuðum okkur þó á að allur fíflangangur væri í hófi og að allar helstu staðreyndir kæmu til skila. Þetta hefði ekki getað gengið betur og fengum við mikið lof frá kennurum sem brögðuðu á kynningarefni okkar sem var meðal annars Lambaspörð og Landi (íslenskt vatn að þessu sinni).

Afrakstur áfangans var svo sýndur á sýningunni „Markaður og form – skapandi auglýsingar og markaðssamskipti“ í Hafnarhúsi, Listasafni Reykjavíkur. Valgerður Sverrisdóttir, iðnaðar- og viðskiptaráðherra opnaði sýninguna í veglegu opnunarboði. Mikið af fólki sótti sýninguna, sem var haldin helgina 11. – 12. desember, og var verkefninum hrósað mikið og þá sérstaklega fyrir frumleika.

Skólarnir eiga báðir hrós skilið fyrir þetta framtak. Hvort sem hugmyndirnar slá í gegn eða ekki hafa stúdentarnir, sem sóttu námskeiðið, lært að vinna með fólki úr öðru starfsumhverfi auk þess að hafa dýpkað skilning sinn á markaðsetningu nýrrar vöru.

Huggin – Bangsi sem veitir hita, nudd og almenna vellíðan.

Playpoint – Leikvöllur fyrir fulloröna.

EDO – handhægur leiðarvísir í lófatölvu sem aðstoðar ferðamenn á leið um Ísland.

Sexam – skyndikynsjúkdómapróf, niðurstöður fást á 15 sekúndum.

Adopt a sheep – taktu kind í fóstur sem minjagrip.

Make a difference – trjáæktargarður í Ölfusinu fyrir almenning

Flesh – fatalína ætluð fyrir aðdáendur

Bright – velliðunargleraugu með ljós í örmunum til að lýsa upp skammdegðið.

Samviskudebetkort – sem breytir um lit eftir stöðu reiknings

Wruum – straujárn fyrir karlmenn sem er í laginu eins og sportbíll.

Fast housing – kassahús sem henta fyrir stækkandi fjölskyldur

Hafnarfærðir
Kópavogi
Reykjavík

AMERICAN

STYLE

OPÍÐ TIL 23:30 ÖLL KVÖLD

Langar þig í HR?

Ertu viss um að þú sért á réttri hillu?

Stóri háskóladagurinn, laugardaginn 5. mars kl. 11-17 í Borgarleikhúsinu

Laugardaginn, 5. mars n.k. munu sjö háskólar kynna starfsemi sína í Borgarleikhúsinu. Þetta eru Háskólinn á Akureyri, Háskólinn í Reykjavík/ Tækniháskóli Íslands, Hólaskóli - Háskólinn á Hólum, Kennaraháskóli Íslands, Landbúnaðarháskóli Íslands, Listaháskóli Íslands og Viðskiptaháskólinn á Bifröst.

Að velja háskólanám er stór ákvörðun. Stóri háskóladagurinn í Borgarleikhúsinu er kjörinn vettvangur til þess að kynna sér ítarlega hið fjölbreytta námsframboð sem ofangreindir sjö háskólar hafa að bjóða. Gestir munu einnig geta spjallað við námsráðgjafa um ýmsa möguleika til náms, hérlandis og erlendis. Á Litla sviði Borgarleikhússins munu gestir úr atvinnulífinu miðla reynslu sinni af ýmsum spennandi starfsgreinum. Ennfremur munu Alþjóðaskrifstofa háskólastigsins, Lánasjóður íslenskra námsmanna, Bandalag íslenskra sérskólanema og Byggingafélag námsmanna veita ráðgjöf um þá þjónustu sem í boði er fyrir háskólastúdenta, s.s. námslán, aðgang að stúdentaíbúðum, möguleika á námi

UPPLÝSINGAR FYRIR UMSÆKJENDUR

HÁSKÓLAÁRIÐ

Í hefðbundnu námi eru tvær annir, haustönn og vorönn. Í há-kólanámi með vinnu (HNV) er að auki sumarönn. Nýnemar eru eingöngu teknir inn á haustönn. Á þessu er þó sú undantekning að HNV í tækni- og verkfræðideild hefst í janúar. Í nám á frumgreinasviði eru nemendur teknir inn á haustönn og vorönn.

EININGAR

Í hefðbundnu námi er gert ráð fyrir að nemendur ljúki 15 einingum á hverri önn. Nemendur í háskólanámi með vinnu ljúka færri einingum á hverri önn, en á móti kemur að þeir taka námskeið á sumarönn. Námskeið sumarannar eru opin fyrir alla nemendur og geta nemendur nýtt sér þann möguleika að flyta náminu með því að taka sumarnámskeið. Að jafnaði eru námskeið í viðskiptadeild og tækni- og verkfræðideild metin til 3ja eininga, en í lagadeild og kennslufræðideild er misjafnt hve margar einingar liggja að baki hverju námskeiði.

SKÓLAGJÖLD

Skólagjöld veturinn 2005-2006 eru 99.000 kr. fyrir hverja önn. Skólagjöld í meistarnámi eru önnur og koma fram á umsóknum. Nemendur á frumgreinasviði greiða innritunargjald (kr. 15.500). Kjósi nemandi að taka minna en fullt nám þá greiðir hann skólagjöld í samræmi við það. Full skólagjöld eru greidd fyrir 8 einingar eða fleiri. Skólagjöld eru öndurkræf og eru endurskoðuð árlega. Skólagjöld eru lánshæf hjá LÍN.

NÁMSSTYRKIR OG FORSETALISTI

15 nýnemar við Háskólann í Reykjavík munu fá námsstyrk í formi niðurfellingar skólagjalda fyrstu önnina. Auk þess, við lok hvernar námsannar, komast þeir nemendur sem eru með hæstu einkunnirnar í hverri deild, á forsetalista og fá þeir felld niður skólagjöld næstu annar. Til að hljóta námsstyrk verða nemendur að ljúka a.m.k. 15 einingum á önninni. Nánar um námsstyrki einstakra deilda á heimsíðu skólans.

NÁMSRÁÐGJÖF

Í boði eru fastir viðtalstímar fram að síðari umsóknarfresti, 27. maí, fyrir einstaklinga sem vilja fá námsráðgjöf eða kynningu á skólanum. Til viðtals verða námsráðgjafar skólans, auk kennara og nemenda úr hverri deild. Þar fyrir utan er hægt að hringja á skrifstofu skólans og fá viðtal hjá námsráðgjafa.

INNTÖKUSKILYRÐI

Umsækjendur í grunnám þurfa að öllu jöfnu að hafa lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi, nema þeir sem sækja um á frumgreinasviði. Inntökuskilyrði eru þó breytileg eftir deildum og er nánari upplýsingar að finna á vefsíðu skólans, www.ru.is. Við val á nemendum eru einkunnir á stúdentsprófi lagðar til grundvallar en einnig er tekið tillit til þeirrar námsbrautar sem umsækjandi útskrifaðist af. Frekari menntun og starfsreynsla er jafnan talin umsækjanda til tekna.

www.haskolabladid.is

Vaxtalaus verðsprengja

6.999 kr

á mán. í 12 mánuði

Heildarverð 97.986,-

Intel Öryggi!

Intel er stærsti örgjörva-framleiðandi í heimi og leiðandi á sínu sviði. Intel Pentium 4 Prescott örgjörvinn er búinn meira flýtiminni en fyrirrennaran hans ásamt því að vera búinn Hyper Threading tækninni sem virkar eins og „tveir örgjörvar“ með sumum hugbúnaði. Allar Legend tölvur eru búnar Intel örgjörvum.

Legend G-532

- Intel Celeron M 1,3GHz örgjörvi
- 256Mb DDR 333 vinnsluminni
- Combo DVD skrifari og DVD drif
- SIS 661 allt að 64Mb skjá kort TV-Out
- 40GB 5400RPM harðdiskur 8MB flýtiminni
- 5,1-Ch hljóðkort
- 15" SXGA 1024x768 TFT skjár
- 10/100 netkort og 56K mótað
- Intel Pro 803,11 b/g þráðlaust netkort
- USB 2,0, 8Cell Li-Ion rafhlaða, 2,6Kg
- Windows XP-Pro stýrikerfi
- Skrifarahugbúnaður, DVD afspilunarhugbúnaður
- Open Office.org ritvinnsluhugbúnaður
- Öflug veiruvörn með Lyklapéttri fylgir frítt í 90 daga

3ja ára
ÁBYRGÐ
á vélbúnaði
fylgir öllum
Legend
tölvum

Eingöngu fáanleg í Smáralind

Legend Internet-PC

- AMD Duron 1,6 GHz örgjörvi
- 128MB DDR vinnsluminni
- Samsung geisladrif 52x
- Pro Savage 8 skjástýring
- 40Gb harðdiskur ATA 133 7200
- 6-Ch hljóðkort og 10/100 netkort
- Hágæða 17" LCD tölvuskjár
- 7x USB / 1xAGP / 2xPCI
- Multimedia lyklaborð og Logitech optical mús
- Glæsilegur turnkassi með 350W spennugjafa og 80mm kæliviftu við diskarekka
- Windows XP-Home stýrikerfi
- Open Office.org ritvinnsluhugbúnaður
- Öflug veiruvörn með Lyklapéttri fylgir frítt í 90 daga

Eingöngu fáanleg í Smáralind

3ja ára
ÁBYRGÐ
á vélbúnaði
fylgir öllum
Legend
tölvum

4.999 kr

á mán. í 12 mánuði

Heildarverð 59.988,-

NÝTT útlit

NET
TENGI

DVD
VIDEO

COMPACT
disc
DIGITAL AUDIO

DOLBY
DIGITAL

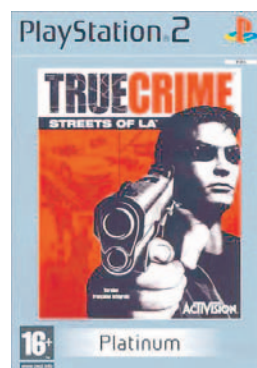
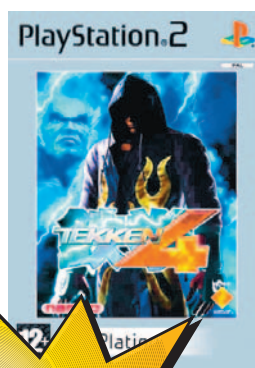
USB

13.999 kr

PlayStation 2

2.299 kr

Úrval tölvuleikja

Fáanlegt í Smáralind, Kringlu, Spöng og á Akureyri.

Gildir til 8. mars eða á meðan birgðir endast.

HAGKAUP

Skemmtilegast að versla

Dagar í lífi piparsveins

Miðvikudagur

Það er eitthvað svo notalegt að vera í Tækniháskólanum. Maður getur alveg verið maður sjálfur og huggað sig við það að maður er ekki sá eini ljóti á göngum skólans. Flestir piparsveinar kannast við það að þegar maður er pipar, þá gengur einhvern veginn allt útá það að ná sér í tjellingar. Það kemst ekkert annað að og maður er meðvitað og ómeðvitað að vinna í því. Það er reyndar algjör bónus við þessa sameiningu að það er fullt af tjellingum í HR og þær hljóta að gera sér grein fyrir því að það eru ekkert nema alvöru kallar í THÍ. Hvað er það með stelpur og g-strenginn uppá bak??? Ekki að það sé e-ð leiðinlegt að hafa svoleiðis fyrir framan sig í burðarþolsfræðum, heldur er ég að spá hvort þær viti af þessu og séu bara að gera þetta til að gera mér lífið erfiðara. Ég og kvenmanns nærföt... það er eitthvað við það. Ég hef einu sinni klætt mig í brjóstahaldara þegar ég fór heim með tjellingu og allt varð crazy. Það var frekar leiðinlegt, en eru ekki allir með fetish fyrir einhverju? Skritið hvað maður hugsar ekki um annað en kynlíf þessa dagana, stundum kemst maður ekki í kaffi kl. 09, því þá er morgun „haninn“ enn syngjandi. Það getur nú verið þvillt vandamál stundum; maður getur ekki pissað fyrr en kl. 10 og þarf að tjóðra hanann einhvern veginn undir buxustrengnum, liggur við að maður geti tjakkað upp kerruna með kvikindinu.

Næstu helgi, þá er víso og finerí, þá getur maður vonandi leyft höfrungnum að svamla smá. Maður verður að undirbúa helgina vel, því ég ætla ekki klikka eins og á seinasta djamm. Þá fór ég gjörsamlega óundirbúinn, gleymdi að flengja apann og var sauð-drukinn eins og rófulaus hundur að leita sér að tik. Það er alveg doomed.

Í kvöld skella strákarnir sér á „prepp“ kvöld. Við tókum alltaf prepp kvöld við og við, og nú er fínt tilefni því það var pabbahelgi hjá öllum síðustu helgi og langt síðan maður hellti í sig einum köldum. Preppkvöld? ...spyrja sjálfsagt margir. Prepp er efni sem borið er á gólf áður en það er bónað og gólfíð undirbúið. Og að sjálfsgöðu þarf að undirbúa markaðinn líka. Þá skellum við okkur í bæinn, spjöllum við ókunnugar stelpur og munum nöfnin á þeim. Það er algjört grundvallaratriði. Helgin kemur svo eftir nokkra daga, og þá hittir maður vonandi e-ð af þessum stelpum og þá er svo auðvelt að bregða sér upp að þeim og spjalla. Stelpur elska þegar maður man hvað þær heita. Þá ætti eftirleikurinn að vera auðveldur.

Fimmtudagur

Ef Laugar er ekki hözl staður, þá veit ég ekki hvað. Ekkert nema tjellingar, þannig að eins gott að maður sé soldið solid í ræktinni. Það þýðir ekkert að mæta bara í e-u, það er líka tíska í þúlinu. Ég fílaði mig frekar flottan í nýja outfittinu... strákurinn fór og verslaði tvö ný uniform í ræktina, allt í stíl. Það er nú soldið metró, og það vita allir að tjellingar fíla metró. Hvítur hlýri svo biceppinn sjáist vel, rauðar og hvítstripaðar adidas buxur og svitabönd í stíl. Þá er strákurinn solid. Var í þessu í morgun vel sveit-tur á brettinu... það er eitthvað svo hvetjandi að sjá rassana fyrir framan sig, þá vill maður leggja sig fram. Maður er nú soldið böff sjálfur, þannig að stelpurnar eru nú alveg að glápa þínu.

Preppkvöldið gekk vel í gær, hitti þessa frábæru stelpu, og úr HR, hvað annað. Ég hafði oft séð hana í Laugum og oft horft á hana, en það var eitthvað sem gerðist á þriðjudaginn. Ég mætti henni og gaf henni mitt fallegasta bros og reyndi eins og ég gat að vera töff. Hún gaf mér OFSA fallett bros á möti og ég er ekki frá því hún hafi hlegið eitthvað, fatta ekki alveg hvað það var. Ég vissi að hún væri úr HR, því hún var með HR vatnsbrúsa ...djöfull hlakkar mig til sameiningar! Svo hitti ég hana á preppkvöldinu í gær á Vegamótum, og fór að spjalla létt við hana. Yndisleg stelpa, og ég veit hún fílaði mig því ég henti fram fullt af flottum frösom sem hún hló að. Þannig að ef ég hitti hana um helgina, þá veit ég að það verður auðveld veiði.

Nú er bara að fara yfir tjecklista helgarinnar, því það er margt sem piparsveinar verða hafa í huga fyrir helgarnar. Minnstu mistök og allt getur hrunið. Raka sig á fimmtudagsmorgnum, því þá eru komnir smá broddar á föstudagskvöldi, stelpur vilja það. Ég skellti mér í ljós í gær, maður verður nú að vera soldið litaður fyrir helgina. Setti í þvottavél í dag, svo að outfittið sé nú hreint fyrir átök helgarinnar. Allt að verða klárt, ...en það er eitt sem maður hefur brennt sig á nokkrum sinnum og það er að þegar klukkan er 21:00 á föstudegi og maður er að græja sig til, þá kemur allt í einu í ljós að gelið er búið... HOT DAMN það er ekki gott. Þannig að nú er farið yfir það á fimmtudögum.

Föstudagur

Ég er orðinn svoóóóó spenntur fyrir þessari HR-stelpu, ég tók svo berlega eftir því að hún var að horfa á mig í morgun og hún tók sko eftir því að ég var að horfa á hana... ég get svo svarið það, þetta er ást. Er þetta ekki til að fullkomna sameininguna? Föstudagurinn er kominn og þá eru nokkur atriði sem þarf að huga vel að áður en farið er í veiðiferð. Oft gætir mikils misskilnings hjá veiðimönnum um að veiðinni sé lokið ef stelpa samþykkir að koma með hinum mikla veiðimanni heim. Þetta hefur maður sko brennt sig á, því veiðikofinn verður nú að vera snyrtilegur. Maður hefur nú lent í því að það hafi verið hætt við vegna mikils óreiðu og rusls í kofanum. Þá var ég allt of seinn og gleymdi að taka nærbuxur upp af gólfinu inná baði og var búinn að steingleyma að þrifa skítaröndina úr klósettinu, en allir veiðimenn vita það að

kanínan þarf alltaf að fara á klósettið áður en veiðinni er að fullu lokið. Sannir veiðimenn læra af reynslunni og maður klikkar ekki á þessu aftur, þannig að nú er farið vel yfir veiðikofann áður en lagt er af stað í leiðangur. Skipt um rúmföt, vaska upp, þrifa klósettið, þrifa skegghárin af vaskinum, taka óhrein föt uppúr gólfinu, ryksuga, hafa eitthvað ætílegt í ísskápnum (var einu sinni skammaður fyrir að ekkert væri til að éta) og síðast en ekki síst... athuga vel hvort það sé eitthvað stelpudót sem einhver önnur kynni að hafa gleymt... eyrnalokkar, hanskar eða e-ð. Það virkar ekki alltaf að segja að mamma hafi komið í heimsókn og gleymt því.

Það er mikill spenningur í skólanum á föstudegi sem þessum, víso og rokkna djamm á eftir. Maður verður að passa sig að vera ekki orðinn hauslaus fyrir tíu, þessar vísindaferðir geta verið ansi svakalegar. Skólinn líður hratt á föstudögum þegar það er víso um kvöldið. Ég flýtti mér rosalega, því ég þurfti að komast í ræktina, aðeins að pumpa upp brjóstum og öxlum fyrir djamm... össss hvað ég á eftir að ná HR-skutlunni!!!

Þessi dagur hefur farið vel af stað og ég veit að hann á eftir að enda vel. Það er ekki annað hægt, það er ekkert sem ég hef gleymt. Íbúðin klár, veiðimaðurinn klár og kanínan klár.

Laugadagur

Úffff... gærkvöldið maður... sheize! Fyrst þegar maður opnar augun eftir fyllerí, þá þarf maður að byrja á því að rifja upp. Vísindaferðin var einstaklega vel heppnuð, það var gjörsamlega dælt víni í líðið og allir á eyrunum. Ég varð samt að passa mig, því ég þurfti að ná markmiði kvöldsins. Ég man að við fórum niðri bæ og gengum á milli staða. Fyrst var farið á Sólon, en ekki var HR skutlan þar, svo fórum við á Pravda, og ekki sá ég hana þar heldur. Hvar heldur hún sig? Það er ekki laust við að maður verði soldið óþreyjufullur þegar maður finnur hana ekki. Hressó varð næst fyrir valinu, ...Nasa... djöfullinn hvar er hún? Klukkan var nú farin að verða helv. margt og ég ekki búin að finna hana enn. Ég var eiginlega búin að gefa hana uppá bátinu og ætlaði að finna aðra kanínu þegar strákarnir komu með þá hugmynd að rölta á Hverfisbarinn. Af hverju var ég ekki búinn að fatta það, þar er oft lið úr HR. Um leið og ég kom inn sá ég hana... ooohhhh hún var svo geðveikt flott. Hún var á dansgólfinu og fullt af slefandi hvölpum í kringum hana. Ég sá strax að það besta í stöðunni var að koma sér fyrir við barinn og reyna að ná augnsambandi við hana. Það þýðir ekkert að æða á dansgólfið og ætla að dansa líka... ásamt öllum hinum sem eru í kringum hana, heldur verður maður að keppa á öðrum velli. Ég kom mér fyrir og reyndi eins og ég gat að standa töff og vera soldið svalur á því. Ég horfði á hana og beið eftir að hún liti til mín... BANG!!! það er komið, hún leit til mín og ég sá svipinn á henni. Ég vissi um leið á þeirri stundu að ég myndi ná henni. Reyndur veiðimaður eins og ég sér svona hluti strax. Þegar lagið var búið kom hún beint til mín, eins og ég vissi að hún myndi gera... össss var strákurinn heitur í gærkvöldi. Ég var orðinn vel fullur á þessum tímamarki og var kominn í vatnið. Ég sá líka að hún var vel í því sjálf svo ég pantaði handa henni vatnsglas og bauð henni svo í lítinn göngutúr, þar sem við vorum bæði vel full. Það hefur oft virkað ágætlega, því maður býr í miðbænum og áður en maður veit af stendur maður fyrir utan heima hjá sér. Við röltum út af Hverfis og spjölluðum um skólana, sameininguna og ég reyndi eins og ég gat að sýna áhuga á samtalinu, ...allt til að fela það að ég væri nú bara að reyna að lokka hana uppí rúm til mín. Við tókum röltið inn í Þingholtin og fyrr en varði stöðum við á Baldursgötunni fyrir framan húsið mitt. Vá hvað þetta kvöld ætlaði að verða vel heppnað!!!

Ég sagði henni að hér ætti ég heima og bauð henni inn. Ég var þínu hræddur um að hún yrði e-ð fúl yfir því að ég skyldi hafa labbað með hana beint heim til mín... soldið augljós gaur hahaha. En eftir smá sannfæringaræðu um að hún gæti bara komið inn, fengið sér vatn, látið renna af sér og að „ekki myndi gerast“ þá sló hún til. Þegar inn var komið virtist vera sem hún ætlaði að byrja með einhvern mótþróa, en ég sá fljótt að það var bara kvenmannsstoltið að sýna að hún væri sko ekki auðveld. Auðvitað hætti hún þessari vörn innan skamms og leikurinn fór að hefjast fyrir alvöru. Eitt leiddi af öðru og við vorum komin inní svefnherbergi, hálfklædd. En þá... eins og við var að búast, þá þurfti hún að fara klósettið, það þurfa þær alltaf. Hún var nú eitthvað extra lengi þarna inni... andskotinn, ég hef sofnað... þvillur bömmar!!! Ég stein drapst þegar hún var á dollunni...

Ný vaknaður leit ég undir sæng til að athuga hvort hún væri í nærbuxum, ójá... það hefur sem sagt ekkert gerst. Þetta var alveg dæmigert, svona getur gerst þegar maður er mættur í víso kl. 17:00 á daginn.

Þegar hún vaknaði þá hlógum við bara að þessu, ...ég verð nú samt að viðurkenna að ég dauðskammaðist mín fyrir slæga frammistöðu um nóttina. Ég vona samt að ég hafi náð að bæta gærkvöldið upp með hörku morgunspretti. Eitt er ljóst að þessa ætla ég að hitta aftur.

Áður en hún fór bauð ég henni heim aftur um kvöldið til að horfa á video. Hún hafði auglýsilega tekið eftir því að ég átti ekkert sjónvarp, þannig að hún skildi alveg hvað ég átti við. Video-kvöld var samþykkt með öllum greiddum atkvæðum og hún sagðist vera komin uppúr níu í kvöld.

Þarna sér maður að allt hefði getað klikkað ef maður hefði ekki hugað að smáatriðunum, því þegar allt kemur til alls þá eru það þau sem skipta máli.

Pá er helgin liðin og ný skólavika tekin við. Fyrsti dagurinn byrjaði þó nokkuð vel þrátt fyrir að maður hafi nú ekki alveg verið búin að ná sér eftir helgina. Að koma inn í HR á mánu-dagsmorgun þá e-n veginn fyllist maður allur lífi og langar að gera allt miklu betur en maður gerði vikuna áður. Í hádeginu hitti ég stelpurnar í Kringlunni, þar gaf ég skýrslu helgarinnar og fékk skýrslu hjá þeim. Enginn búin að gera neinn stórskandal en þó jaðraði það nú við hjá þeim nokkrum. Ég slapp nú nokkuð vel frá þessari helgi, tja var nú bara nokkuð stillt. Enginn skaði skeður og enginn ást fannst. Ég er nú farin að telja að það sé ekki nokkur möguleiki að maður finni sér e-n á þessu blessaða djammí sem maður dregur sjálfan sig alltaf á. Skóladaurinn leið líkt og þeir flestir gera, áfallalaust. Alveg búin að blikka nokkra í dag, það er alveg nauðsynlegt að hafa þá nokkra heita ef það skildi nú verða að maður verði e-n tíman einmana, eins og það skeði e-n tímann, en allur er nú varinn góður. Mánudagur er eins og venjulega þreyttasti dagurinn í vikunni og því læt ég þetta nægja í bili.

Dagurinn í dag tekinn með trompi. Mætti í ræktina kl. 6 eins og venja er, tók vel á því og rataði staðinn, alveg nokkra sem mætti skoða betur. Einn gaur sem var alveg off, hvað er ég að segja einn, þeir voru nú aðeins fleiri en það. Þessi stóð samt upp úr, hann var í rosalegu outfitti. Hversu glatað er það að vera allur svona í stíl, mætti halda að mamma hans hefði keypt þetta á hann. Alveg eins og þegar maður var litill, alltaf allur í stíl. Svitabandið, úlniðsbandið, skórnir og vatnsbrúsin verða auðvita að tóna og ekki er nú verra þegar buxur og bolur eru nú líka í stíl...mjá...áts!...eða nei!!!! Ég meina það er nú allt í lagi að vera í jogginggalla sem er í stíl en fyrr má nú aldeilis vera. Þegar ég mætti kvikindinu þá sjokkeraðist ég svo mikið, ég meina ég bjóst nú ekki við þessu, að ég sprakk úr hlátri. Greyið gaurinn var alveg að fatta að hann var hláturfefnið, við skulum vona að ég hafi hjálpað honum með þessum hlátrasköllum og hann mæti aldrei aftur svona. Skóladaurinn var finn og afrekaði alveg helling námslega séð.

Miðvikudagur....vííííí styttest óðum í helgina. Núna þarf maður sko að fara að undir-búa sig. Ég sjálf og nokkrar heitar skvísur ætlum að skella okkur í vísó um helgina og það verður nú ekki leiðinlegt. Kíkt í ræktina í dag með skvísunum og eins og venjulega var fullt af kjöti þar, hangikjöti. Við skönnuðum staðinn eins og venjulega. Í kvöld kíkti ég svo á vegð og það var nú bara alveg mjög fint, fullt af kjöti á sveimi. Ég og tvær aðrar piparmeyjar sátum þarna yfir hvítvíni og rauðum caprí, höfðum það ferlega gott. Við sátum nú ekki einar allan tíma, hittum einhverja þrjá gaura og einn af þeim var kvikindið úr Laugum sem var allur í stíl. OMG hann er súdda egóisti og var alveg að koma með hrikalega frasa. Hann mundi eftir mér úr Laugum og virtist nú ekkert vera sár yfir hlátrasköllum mínum, hefur greinilega ekki alveg fattað að ég hafi verið að hlægja af honum. Ég er ekki frá því að hann hafi verið að blikka mig en þessi gaur getur sko gleymt því að hann muni e-n tímann fá stelpu eins og mig. Dagurinn finnst að vanda, lærði og sofnaði snemma...mmmm rosa gott.

Fimmtudagur er alltaf jafn skemmtilegur, fyrsti dagurinn í helgi. Alltaf jafn gaman að mæta í skólann á fyrsta degi helgar, allir bíða í ofvæni eftir helginni. Maður hverfur alltaf inn í þennan veruleika sem á alveg til í að verða ansi skrautlegur. Um helgar breytist allt, fólk safnast saman á skemmtistöðum borgarinnar, drekkur sig sót ölvað, stígur villtan dans, flestir reyna að ná sér í e-n rekkjunaut og aðrir fara út í þeirri von um að þeir finni sér lífsförunaut. Ég er alveg dottinn í þennan pakka, eins mikið og mig langar til að vera heima og kúrast yfir TV – inu þá get ég ekki samið við sjálfa mig um að gera það. Mér finnst ég skyldug að fara út og það er e-ð óþekkt afl sem knýr mann áfram. Kom heim úr skólanum um fjögur og það var komið að vikulegri tiltekt. Stelpa eins og ég er með öll svona smáatriði á hreinu, búin að flækjast um í þessari einhleypu hringiðu í þó nokkurn tíma. Maður fer náttúrulega ekki að bjóða e-m gæja heim og allt í drasli. Maður hefur nú nokkrum sinnum lent í því að fara heim með strák og JAKK. Talandi um þetta, seinustu helgi fór ég heim með strák og tja...allt gekk bara nokkuð vel. Þegar ég kom inn í íbúðina var mjög mikill myrkur þannig ég sá nánast

ekkert, steig á e-ð á gólfinu en var nú ekki mikið að spá í því í hita leiksins. Inn í herbergi var haldið, ég bið hann að afsaka mig augnablik, þurfti að fara á WC. Þegar ég kom fram sá ég hversu ótrúlega sóðaleg íbúðin var, ég ákvað að harka af mér og lokaði bara augunum, ég meina ég var komin heim með honum. Inn á klósett var ég komin, enginn pappír til og baðherbergið hafði greinilega ekki verið þrifið í hva....2 ár eða svo. Mér ofbauð, fannst hann ekkert sætur lengur, stökk inn í herbergi, bað hann að sækja e-ð handa mér að drekka, plataði hann nú aldeilis, tók draslið mitt og stökk út, skíta kuldi og ég fáklædd, eldsnöggt að klæða mig í og inn í næsta leigubíl. Vona að ég þurfi aldrei að hitta þennan gaur aftur, en ef það gerist þá þykist ég ekki þekkja hann. Glatað dæmi :-/ Hitti kvikindið úr Laugum, mætti halda að hann væri byrjaður að stíla inná að hitta mig þar. Er örugglega allan daginn í ræktinni að bíða eftir mér. Ég verð nú að viðurkenna það að hann vinnur ótrúlega á helvítis kvikindið. Ég kveikti á sjármannum og ég veit að honum langaði í mig, allt í lagi að leika sér aðeins af gaurunum sérstaklega þegar maður ætlar sér ekkert meira með þá. Svona aðeins að æsa þá upp og svo díssa þá.

Föstudagur genginn í garð. Áður en ég hljóp út heima var tékkið tekið, enginn óhrein fót, ekkert uppvas, baðherbergið hreint, , tja... ég þreif nú í gær, búin að skipta á rúminu, búin að raka og skola baðið, tékk, tékk, tékk, allt er í sómanum. Íbúðin mín er tilbúin fyrir draumaprinsinn ef að hann skildi láta sjá sig í kvöld. Vísó var alveg stórskemmtileg, mikið drukkið og mikið hlegið. Alveg magnað hvað maður uppgötvar alltaf hvað það eru sætir strákar í skólanum þegar maður fer í vísó. Alveg nóg af þeim og þegar sameiningin verður þá verður þetta sko alvöru, fullt af sexi strákum. Ég hef heyrt að gaurarnir þar séu stundum að mæta beint úr vinnu og séu í sexi verkamanna fötum... mjá... Eftir vísó kíktum við á Hverfis. Þar var alveg hellingur af heitum strákum. Ég fann á mér að það myndi e-ð sérstakt gerast í kvöld. Kvöldið var alveg frábært, við stelpurnar vorum alveg í essinu okkar. Við dönsuðum mikið og vorum nú heldur djarfar, það var kominn hringur af strákum sem dönsuðu í kringum okkur, ekkert nema slefandi hundar. Ég og stelpurnar vorum orðnar ansi skrautlegar og alveg ótrúlegt hvað við náðum að lifa miðað við magnið af áfengi sem við vorum búnar að láta ofaní okkur. Þegar það var farið að líða á seinni hlutann á kvöldinu sá ég að kvikindið úr Laugum stóð við barinn og góndi á mig, hann greinilega alveg að fíla mig. Ég ákvað nú að heilsa upp á kvikindið, hann var mjög sætur, veit ekki hvort það var áfengis víman sem gerði hann svona flottann, en ég kolféll fyrir honum. Ég var engan veginn manneskja í að vera þarna lengur og ætlaði að drífa mig heim. Hann sá að ég var orðin mjög drukkin þannig hann býðst til að fara með mig út og fá mér frískt loft. Hann var nú mjög ölvaður sjálfur og vildi endilega að við myndum fá okkur göngutúr. Ég var nú meira en til í það, af einhverjum ástæðum enduðum við á Baldursgötu þar sem hann á heima. Hann bauð mér inn og þegar ég varð e-ð efins vildi hann allavega að ég myndi kíkja inn smástund meðan það myndi renna af mér og við gætum bara horft á sjónvarpið. Ég lét til leiðast, ég var nú reyndar bara að vera erfið. Þegar við komum inn hélt ég áfram að vera erfið og þóttist ekki hafa nokkurn áhuga, spyr hann hvað við ætlum að horfa á og þá sagði hann að ég mætti ráða því, en hann hefði gleymt að segja mér að hann ætti ekki sjónvarp. Svo leiddi eitt af öðru og það var nú orðið ansi heitt í hamsi. Ég bið hann að afsaka mig aðeins og fer á klósettið, sem ég hefði betur átt að sleppa því þegar ég kom aftur fram var hann dauður.

Laugardagur. Vaknaði afskaplega þunn við hliðina á kvikindinu sem tókst að æsa mig upp í gær en sofnaði svo sjálfur. Hann var vaknaður og skammaðist sín greinilega e-ð aðeins fyrir framlag gærkvöldsins, sem var ekki neitt. Þetta blessaðist nú allt saman og varð alls ekkert vandræðalegt. Ég skaut því náttúrulega á hann hvað hann hefði verið með allt á hreinu í gær þegar hann bauð mér inn að horfa á sjónvarpið í gær. Við hlógum að þessu öllu saman og hann var nú alveg ágætis gaur eftir allt saman. Greinilega gaur sem er með allt á hreinu, allavega var íbúðin hans mjög fín og í raun ekkert sem ég gat lagt útá. Hann bætti mér gærkvöldið upp og um stund gleymdi ég hve glataður hann var í Laugum. Það er nú samt alveg á hreinu ef að ég ætla að fara deita þennan gaur þá fær hann ekki að klæða sig svona. Áður en ég fór heim bauð hann mér svo aftur að koma til sín um kvöldið.

Heima hjá honum að horfa á TV!!!!...hmmmm Loksins gat maður samið við sjálfa sig um að vera heima og sleppa wwwwww djamminu.

Sunnudagur. Vaknaði snemma, þynnuklaus, púff....hefur ekki gerst í langan tíma :-)

➤ Réttar bragðið - sykurlaust

Nýtt sykurlaust Coke

Ágúst Flygenring

Pegar ég útskrifaðist sem viðskiptafræðingur frá HR síðastliðið vor ákvað ég að taka mér „sabats ár“ áður en ég héldi erlendis í framhaldsnám. Ég hef undanfarin ár haft síaukinn áhuga á Mið-Austurlöndum en aldrei ferðast þangað. Ég sá þannig fram á að ég yrði annað hvort að hrökkva eða stökkva. Ef ég ætlaði að láta draumana rætast og kynnast Mið-Austurlöndum raunverulega, þá væri tækifærið núna.

Hófst þá leit að arabískunámi. Ég hafði setið tvö stutt námskeið heima á Íslandi hjá Jóhönnu Kristjónsdóttur og hafði því undirstöðuatriðin í tungumálinu. Ég sótti loks um í skóla í Kaíró, „móður allra borga“, sem kennir þá arabísku sem notuð er í skrifuðu máli og mætti kalla „staðlaða arabísku“, en hvert svæði fyrir sig hefur sína mállysku þar fyrir utan.

Ég hætti að vinna við bókhald um miðjan október og nokkrum dögum síðar var ég kominn í annan heim eftir 4 1/2 klst. flug frá Kaupmannahöfn. Til að gera menningarmuninn enn meiri kom ég til Kaíró við upphaf annarar viku Ramadan. Flugvélin lenti um sólsetur og vegabréfaskoðunin gekk extra hægt fyrir sig þar sem flestir voru með matarbakkana sína inni á kontórum að brjóta föstuna.

Ég tók mér íbúð á leigu í gamalli villu á Zamalek eyju í ánni Níl og bjó næstu tvo mánuði á þessari sérkennilegu, litlu eyju, þar sem álíka margir íbúar búa og á öllu Íslandi. Þar æir saman gömlum evrópskum herragörðum, þar sem mörg sendiráð eru til húsa, heimavist Ameríska háskólans í Kaíró, verslunargötum og húsbátum.

Ef ég fór út að hitta vini þurfti ég að gæta þess að vekja ekki ba'waabb-inn í húsinu, því hann svaf frammi í anddyrinu. Ba'waabb-arnir eru eitt af þægindunum við að búa í Kaíró. Hver íbúð í húsinu borgar sínum ba'wabb um 500 kr. á mánuði og þjóna þeir starfi húsvarðar, öryggisvarðar, bílabónara, þeir skipta um ljósaperur, hirða ruslið sem þú lætur fyrir utan útidyrnar þínar og bera með þér pokana þegar þú hefur gert stórinna kaup. Sannkallaðir altnulig-menn. Í fyrstu íbúðinni sem ég leigði, svaf ba'waabinn Ahmed (sem raunar annar hver karlmaður heitir í Egyptalandi) sem sagt í anddyrinu meðan fjölskylda hans bjó undir stiganum. Heiðarlegri og brosmildari manni hef ég vart kynnst.

Að vera útlendingur í Kaíró getur næstum því verið of þægilegt. Allt sem krefst mannafls er ódýrt en næstum allt sem er innflutt er dýrt. Allan mat er hægt að fá sendan heim. Í þessu múslimalandi færðu bjór sendan heim hvenær sem er, nema auðvitað á meðan Ramadan stendur yfir. Svokallaðir makwagis strauja fyrir þig fötin á næsta götuhorni fyrir sama og ekkert. Götusalir eru sjaldan langt undan með nýbakaðar sætar kartöflur eða ristaðar hnetur, sem er einstaklega ljúffengt þegar maður er að útrétta í vetrar-,kuldunum“. Leigubíll fyrir álíka vegalengd og úr Kringlunni niður í miðbæ kostar þig 40-50 kr. eftir þunga umferðarinnar. Grænmeti og ávextir eru seldir, beint frá bóndanum, á næsta götuhorni og litlu matvörubúðirnar sem eru út um allt eru í sumum tilfellum ódýrari ef eitthvað er, heldur en súpermarkaðirnir.

Jú, það er ýmislegt sem getur pirrað mann. Stundum ganga hlutirnir of hægt fyrir sig, stundum þegar mengunin er sem mest veltir maður fyrir sér hvort útblástur

Ágúst í Egyptalandi

frá umferðinni eða sementsverksmiðjunum fyrir sunnan borgina myndu drepa mann fyrr byggja maður herna til langframa. Stundum er maður pirraður fram eftir degi yfir því að hafa ekki haft neinn þrýsting á vatninu og þurft að sleppa sturtunni. Stundum finnst manni hitinn óþægilega mikill en í desember saknaði ég dunsængurinnar og Danfoss ofnanna – en oftast, nær alltaf, liður mér afskaplega vel herna. Enda ákvað ég að koma hingað aftur eftir áramótin og læra arabísku í þrjá mánuði til viðbótar.

Stundum hristi ég þó höfuðið yfir „egypsku leiðinni“. Egyptaland var eitt sinn nær sósíalískt land og er enn fast í viðjum reglugerða og venja sem hamlar efnahagslegri þróun heilmikið. Þó fylgir mikil bjartsýni nýrri ríkisstjórn Ahmeds Nafiz, þar sem t.a.m. iðnaðar- og viðskiptamálaráðherrann er fyrrum yfirmaður Unilever í Egyptalandi og hafa t.d. hlutabréfin í kauphöllinni í Kaíró rokið upp síðustu mánuði.

En enn er langt í land. Það er t.a.m. erfitt að reka fólk og ríkisstofnanir virðast einna helst vera reknar til að hámarka fjölda starfsmanna sem þær þurfa við stjórnsýslu. Utan einyrkjafyrirtækja eru oftast furðulega margir starfsmenn við vinnu. Þar sem ég keypti mér hleðslukort fyrir egypska farsímanúmerið mitt tók t.a.m. þrjá menn að afgreiða mig. Ég gekk inn í raftækjaverslunina, upp að farsímaborðinu, það um hleðslukort, starfsmaðurinn þar skrifaði á nótu hvað ég vildi kaupa, lét mig hafa nótna og fór með hleðslukortið að borði við inn-ganginn. Því næst tók ég fjögur skref yfir til gjaldkerans sem stimplaði nótna með sjóðvélinni við borgunina. Tók svo sjö skref til viðbótar að innganginum og lét „afgreiðaranum“ nótna í hendur, hann skrifaði nafnið sitt á hana og setti hana ásamt öðrum nótnum á þrjón á borðinu og afhenti mér kortið. Svona gekk þetta fyrir sig þó ég væri eini viðskiptavinurinn í búðinni.

Annað dæmi er frá Múgamma, sem er stór skrifstofubýgging við Midan al-Tahrir, aðaltorg borgarinnar. Byggð af Sovétmönnum á sjöunda áratugnum, enda leynir stíllinn sér ekki. Steypukumbaldur sem er reglulega málaður á framhliðinni en innanveggir eru víða að grotna niður. Það væri efni í heila sögu að segja frá hvernig einfaldir hlutir, einsog umsókn um dvalarleyfi, ganga fyrir sig í þessu hjarta egypskrar bírókrasíu en „kafkalsk lífreynsla“ öðlast nýja merkingu hjá Íslendingi sem er góðu vanur.

Þegar ég þurfti að eyða öðrum heila laugardeginum mínum í þessari byggingu, til þess eins að fá leyfi til að fara heim um jóln og snúa aftur, mætti ég vopnaður kaffi, samloku og dagblöðum til að lesa. Egypskur kunningi hafði fylgt okkur í þetta skiptið og sagðist „hafa sambönd“ til að flyta ferlinu. En ekkert fær haggjað maddömunum sem sinna starfi sínu en hlutfallið er u.þ.b. 15 starfsmenn á hverja tölvu. Hér eru hlutirnir færðir til bókar með gamla laginu, stórir loggar og litlu minni reglustikur. Egypski reddarinn okkar gafst loks upp og sagði okkur að koma í kaffi til vinar síns. Sá var dómari og hafði skrifstofu á efstu hæðinni. Bjóst ég við að þar væri íburðurinn meiri en eftir að hafa tekið lyftuna upp blasti við hrörleg hæð með löngum skrifstofugöngum. Á hverjum gangi sátu 3-4 sendisveinar og svöruðu þeim sem í skrifstofunum sátu þegar þeir hringdu dyrabjöllu sem var tengd við skrifborðin þeirra. „Náðu í kaffi“, „farðu með þetta í póst fyrir mig“ o.s.frv.

Hinn há dómari sat í kaldri skrifstofu með útsýni yfir allan miðbæinn. Eitt skrifborð, einn LM Ericsson skífusími (sem virtist þjóna þremur skrifstofum) og ein dyrabjalla til að kalla á sendisveinana. Engin tölva, en nýlagað te og kaffi framreitt reglulega til að halda hita í mannskapnum og keðjureykingar sjálfsagðar. Afslappað andrúmsloft og nægur tími til að taka á móti vinum – og vinum þeirra. Þrjátíu þúsund manns vinna víst í Múgamma, á 13 hæðum, fyrir ýmis ráðuneyti sem hafa þarna aðstöðu.

Þegar kom að því að taka lyftuna aftur niður voru góð ráð dýr. Enginn hnappur til að kalla á lyftuna. Maður nokkur sem var líka á leiðinni niður kom og vissi hvað átti að gera. „Mohammad! Talla'tasjar! Talla'tasjar!“ hrópaði hann við rifuna á lyftuhurðinni. Múhammed lyftustjóri kom eftir nokkrar mínútur og sótti fólk á 13. hæð. „Vahíd, mín fadlak,“ niður á 1. hæð, takk.

Véltækniþræði

Erlingur Guðleifsson
erlingurg@thi.is

Davíð Þ. Jónsson
davidt@thi.is

Haustið 2002 lá leiðin í véltækniþræði eftir að hafa áður stundað nám við Frumgreinadeild Tækniskólans í tvö ár, sem var frábær grunnur fyrir tækniþræðinámið. Áður höfðum við báðir tekið sveinspróf, annar í vélvirkjun og hinn í rennismiði. Véltækniþræði byrjar með kennslu í undirstöðuatriðum í svo sem stærðfræði, eðlisfræði, burðarþoli, aflfræði og teikniþræði. Þessar greinar sem og aðrar eru nauðsynlegur undirbúningur fyrir lausn flóknari hönnunar- og rannsóknarverkefna sem lögð eru fyrir í seinni hluta námsins. Þau eru meðal annars vinna við orkutengd verkefni, þar sem við gerðum frumathugun á nýtingu jarðvarma í fiskimjölsíðnaði. Það er í raun verkefni sem við höfum ákveðið að útfæra nánar með hagkvæmnisathugun og gerð stærðfræðilíkana. Einnig höfum við gert tölvulíkön í sveiðfræði og unnið að burðarþolsverkefnum, þar sem sett voru upp þrívíð líkön af vélahlutum og vélasamsetningum, en þá er greint álag og svörun hluta við mismunandi aðstæður. Námið í véltækniþræði hefur fallið vel að þeim grunni sem við höfðum áður fengið úr málmiðnaði og skilningur okkar og þekking hefur nýst einstaklega vel. Eftir samtals 5 ára veru við skólann erum við komnir að lokahluta náms okkar þar sem við erum báðir á lokaári hér. Þessi tími hefur aukið áhuga okkar á enn frekara námi í tækni- eða verkfræði, þar sem við höfum sett okkur frekari markmið.

Davíð Þór Jónsson og Erlingur Guðleifsson nemendur í Véltækniþræði við Tækniháskóla Íslands.

Það er ALLT HÆGT með MasterCard ferðaávísun

MasterCard ferðaávísunin er eina ferða-
fríðindakerfið á Íslandi þar sem þú getur

- valið hvaða millilandaflug sem er
- valið hvaða ferðaskrifstofu sem er
- valið hvaða dagsetningu sem er
- notað ávísunina upp í hvaða ferð sem er, óháð upphæð ávísunarinnar
- valið á milli pakkaferða, netferða eða áætlunarflugs til útlanda
- valið að greiða upp í ferð með Norrænu

... og notið þess að haga
ferðalaginu eftir þínum óskum.

kreditkort.is

Þú getur sótt um kort með MasterCard ferðaávísun
í hvaða banka eða sparisjóði sem er.

Dekurklúbbur

Sæktu um kort núna og skráðu þig í
Dekurklúbb MasterCard fyrir 31. mars.
Þú gætir verið á leið í dekurferð á Frönsku Ríveruna.

Nánari upplýsingar og skráning í
Dekurklúbb MasterCard á www.kreditkort.is

